STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 11666

""BAZUNDER"" LIDER

Jacob Isaac Segal

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. י. סינגער
„באזונדער״
לידער

פארלאג „רויע ערד״—מאנטרעאל, 1921

איך האָב די לידער אין קיין שום אויסערליכען סדר ניט צוזאַמענגעשטעלט. אפשר האָב איך בלויז א טראַכט געטון וואָסער ליד איך זאָל שטעלען אינאָנהויב, אלע לידער האָב איך אָבער אין קיין אָפּטיילונגען ניט איינגעטיילט. קיין „סעריעס" ניט געמאַכט פון זיי, — איך האַלט עס פאַר אַנ׳אומזוויכטיגער און אומוואָרער אַרבייט.

נישט איבערדרוקען אדער איבערזעצען אהן מיין הסכמה. —י. י. סיגאַל

י. י. סינגער

עס רייסען זיך איבער...

עס רייסען זיך איבער די אייזערנע קייטען,
און ס'ווערט קיינער ניט פריי, און ס'ווערט קיינעם ניט לייכט.
עס וויקלען זיך טויטען אויף טויטען און טויטען אין טויטען,
און ס'האט נאך ניט קיינער, ניט קיינער
די אייביגקייט פון רוה דערגרייכט,—
עס וואקסען די רוהיגע שטיינער...

שפילען די הענט זיך מיט גאלדענע פעדים,
און וועבען און וועבען...
און ס'גענט אום מיט אפענער שאנד נאך
און נאקעט מיין לעבען,
דאס אייביגע רוהיגע לעבען מיינס...

מען האט שוין די טורמס די הויכע צעווארפען,
און ס'קלעטערט די אומרוה אויף איינציגע ווענט נאך ארומ'עט,
און וואס מ'האט געהאט ביז אצינדער און וואס מען וועט דארפען
דערצעהלט ניט דער פינסטערער טרויער,
דערצעהלט ניט דער אומעט,—
די שטיינער וואקסען גרויער און גרויער...

שפילט מיין געדאנק זיך מיט גאלדענע חלומות
מיט טרוימען, מיט שוימען...
קעגען דער זון ווערט א חלום א גאלד'נער,
דער רויך פונ'ם קוימען...
דער רויך פונ'ם קוימען...

אָנגעצונדען.

אָנגעצונדענע ליכטיגקייט און ס'איז נאָך פינסטער אַלץ פון מיר צו דיר.
ווייסע הענט האָסטו געהאַט און א ווייס פּנים, און דיין גאַנץ לייב
האָט מיר דאָך אָפּגעגעבען די גאַנצע ווייסקייט שפּעטער.
איך בין ליכטיג געוואָרען אויף א קורצער צייט
און די שוואַרצע פלעקען־געדאַנקען מיינע האָב איך דיר ניט געוויזען.
שפּעטער, שפּעטער ווען איך האָב דיין גאַנצע ווייסקייט שוין געהאַט,
האָב איך דיר איבערגעלאָזען יעדען אָוועגט,
מיט מיינע שוואַרצע ראָבען אין מיין שטוב.

פאַרהאַנגען, פאַרהאַנגען אויף די פענסטער אויף די דרויסענשטוביגע
האָסט דאָס קינד מיט שטומען כעס פאַרוויגט.
און אַז דאָס קינד איז שוין געשלאָפען צודריקט פון שלאָף,
האָסטו זיך אוועקגעשטעלט אנטקעגען די ראָבען
אין הכנעה'דיגען שווייגען זיי געשאָלטען...
פולע נעכט מיט קללות דיינע טרייבען מיך ארום איינאַליין
צום געשפּעט פון צייט און חלום בין איך.
נאָר דו מיינסט אַז אין א קרייז פון ליכטיגקייט
דרעה איך זיך אַרום שטענדיג...

ווייסטו דאָך אַז דאָס פענסטער האָסטו אַליין פאַרהאַנגען.
מיט דיינע הענט א ווייס־געקווייטעלטען פאַרהאַנג פאַרהאַנגען,—
געהסטו צו און שאַרסט אַוועק דעם פאַרהאַנג,
זעהסטו די וועלט א דייניגע, אַז אמת'ע, א פרויליכע,
און איך בין נישטאָ אין דער וועלט,—
קאָן איך נישט זיין אין דיר...
ווילסטו מיינע ראָבען אויך אַרויסטרייבען מאָרגען אינדערפריה
בשעת דאָס קינד וועט נאָך אין שלאָף רוהען...

ס'וועט זיין גוט...

דורכגעלאָפען אין דיין קעלט א רויטליכער קאַפּריז
איז
מיין קאַפּריז איז דאָס געווען,
צו זעהן,
צי האָסטו עפּעס נאָך,
א יאָך
ארויפלעגען אויף מיר,
איך זאָל איהם טראָגען ביז'ן טויט אזוי פאַר דיר,
און דורכגעהן בלינד פאַר יעדער אָפ'נער טיר,
וואָס וועט ארויסקוקען אויף מיר...

דורכגעציטערט האָט אין מיר א בלויליכער געפיהל—
קיהל.
דיין געפיהל איז דאָס געווים,—
קאַפּריז—
צו זעהן צו איז פאַר דיר נאָך דאָ
א שעה
אין מיר, צי א מינוט
עס זאָל די שווארצע שאָטענדיגקייט פון מיין גלוטיג בלוט,
ארוים — און וואָס דו וועסט מיר געבען וועט זיין גוט,—
א שעה צי א מינוט....

טעג...

פארפלייצטע טעג שטעקען די קעפ ארויס צו מיר—
אראפ דאס שווארצע וואסער און דאס גרינע וואסער,
לייכט און לאכיג־ליכטיג קוקען זיי מיט קלארע אויגען:
פון אלע פאלשע פייערפלאמען זיינען מיר שוין ריין,
דו ביזט אויך שוין ריין פון זיי.
זאלען דיינע אויגען לעבען שוין אין אונז!

מיינע אויגען לעבען מיט צוריגעקומענע טעג.
קריעה האב איך שוין געריסען. — איצט ווערט גאנץ צוריק
וואס איך האב פון זיך געפליקט אליין
און וואס עס האט פון מיר זיך אפגעפליקט אליין.
ערגעץ פלאטערט ווייס א ווייסע פאן,
א לייכטער ווינט זאגט עס אן,
זיינערע נעכט קומען.

מיינע אויערען לעבען מיט די טריט פון קומענדיגע טעג.
מיט ליידיגע הענט קומען זיי, קומען זיי.
עס פלאטערט נישט קיין פאן איבער זיי,
מיט מידע טריט.
מיט שטויביגע שיך שטויביגע קליידער,
נאר מיט קעפ געהויבענע צום הימעל,
מיט אויגען געלייטערטע אין הימעל...

אנ׳אויסגעטונענער...

ביינאכט... עס ברענט ליכט אין שלאפצימער ביי מיר,
איך זיץ א נאקעטער און נעבען מיר מיין פרוי — א נאקעטע.
און פונ׳ם בלינדען געשפרעך פון ארימקייט,
האט מיין פרוי פארקירוועט צו מיין קאפ זיך—
א גרויע האר האט זי דערזעהן דארטען.
זוכט זי נאך גרויע האר...
זוכט זי און געפינט...

ווי קומען גרויע האר צו מיר אצינד?
זילבערעלענט, זילבערעלענט אין מיין קרוינקאפ!
זיי קומען פון די הייסטע נעכט,
ווען גאלד האט געשוימט און פארפלייצט.
אלע ראנדען פון פארחלומונג...
געלאזט א ווייל אריין א זייל פון קינדשאפט,
וואס האט געווארענט ניט געהן צו ווייט,
ווייל אין דער ווייטקייט ווערט די בלויקייט פינסטער.
פארדארטע סקעלעטענבוימער...
נעסטלאזע, פעסטלאזע...

זוכט מיין פרוי דען יענע נעכט אין זיי?
ווייסט זי דען דורך וועלכע זינד און ווינט
איך בין געקומען צו זיי?
ביינאכט... עס ברענט ליכט אין שלאפצימער ביי מיר...
איך לעש אוים דאס ליכט:—
פון א זילבעריגען טייכראנד געהט אויף
א זון א גאלדענע, א רויטגאלדענע.
און דער טייך איז אלץ זילבעריג,
ווערט זילבעריגער...

איך ווער דאך קראנק.

איך ווער דאך קראנק אצינדער אין די אנגעקומענע זומער פריידען
ווען די טעג מיינע הויבען אן שוין ווערען לענגער און ברייטער,
וואוהין זאל איך מיין שמאלען גוף אוועקרופען, וואוהין?
ווי טויבען וואס זיינען אינדערלופט פליענדיג פארגליווערט געווארען,
הענגען איבער מיר די ווייסע וואונקען פונ'ם פרילינג מיינעם.
איצט ווער איך קראנק און הויב זיך אן צו שעמען
און אין מיינע אויגען דעקען זיך צו וואונדען,
אין מיינע האר אופ'ן קאפ וועקט זיך פון שלאף א ווינטער א פריצייטיגער,
און ווינטען וועהען נידעריג אויף דער פלאך פון מיין שארבען
און ציטערן זיך אויפצוהויבען העכער....

איך ליג איצט אויף דער גאנצער ברייט פון מיינע זומערטעג א קראנקער,
מען געהט אוועק פון מיר און מען קומט צו מיר צוריק צוגעהן;
מען קוקט אויף מיר און מען זעהט מיך ניט אין מיין קראנקהייט.
צועפען איך אלע פארמאכטע פענסטער פון מיין אומעט,
און עס פלייצט אריין א גאנץ פעלד מיט תבואה,
און א גאנצער וואלד מיט בוימער.
און מיין קראנקהייט ווערט פארוואנדעלט אין א פרישען טייך
און איך באד זיך אין רוישיגע כוואליעס...

איך ווער געזונט און ריין אין די פארגעהענדיגע פריידען פון מיין זומער... —

איך געה.

איך געה איבער מיין וועלט ארום אהער. אהין
און טראכט פון וואנען שפיגעל איך זיך אפ אזוי שטענדיג
אין אזא געוועב פון גרינגע קנייטשען טרויעריג?
אן איבערגעהאקטער געדאנק — אהין־אהער —
הענגט אויף דער שווארצקייט פון מיין זעהן.
שטימונגען? אפגלאנצען אויף מיין אויבערליכטיגקייט,
וואס וויגט זיך היין און הער און וועבט זיך אויס א ווייט,
אויף לופטיגע שפינוועבסען — אהין־אהער — — — —
כ'שפאר אן מיין הארץ אן טיש, נעם די פען און שרייב:
א פול פעלד מיט גאלדענע געדאנקען־זאנגען,
פון מזרח און פון מערב קומען ווינטען, (וועמעס ווינטען?)
און זינגען איבער זיי און לייטערן זיי...
און איבער די ווינטען שיינען מיינע אויגען,
שיינען אהין און אהער... אהער און אהין — — — —

איך שנייד אראפ די געדאנקען־זאנגען פון מיין פעלד,
פאלען די מזרח־ווינטען און די מערב־ווינטען צו דער ערד...
איך קוק און קוק... געוועב פון גרינגע טרויעריגע קנייטשען—
איך האב א פול פעלד מיט זילבערנע סנאפעס...

צוריק...

איך געה און קום און געה אוועק צוריק,
און קאן צוריק נישט קומען וואו איך וויל...
איך שפיל...
א שפיל פון פעדים זיידענע מיט גראבע שטריק
ארום מיין אויפגעהעלטען אויפגעקוועלטען גייסט...
איך הער ווי ס'ציטערט, ס'פליקט זיך און עס רייסט,
איך הער ווי ס'קראכט און ברעכט א בריק זיך נאך א בריק...
דאך — כ'געה און קום און — געה אוועק צוריק...
כ'בין פרעהליך אדער אומעטיג?—
— אומעטיג — — — — —

איך זעה דורך שווארצע דיקע הויכע ווענט
ווי עפעס פינסטערס צינדט זיך אן און ברענט
צושפיצט איז פלעמלעך לויטערע זיך פיל,—
א שפיל...
א שפיל... א ציל...
א שפיל פון פלעמלעך זיידענע מיט טויטע ווענט...
איך וואלט די פלעמלעך אויסלעשען געקענט,
און אומווארפען די טויטע ווענט,
נאר טרויעריג און עלענט זיינען מיינע הענט...

כ'בין פרעהליך אדער אומעטיג?
— אומעטיג — — — — —

ווען דער זונטאָג וועבט אוים.

אויפדערנאַכט ווען דער זונטאָג בלאַסט,
און שיידט זיך מיט דער גויאישער רוה,
ווארפט אראָפּ פון זיך די גויאישע הייליגקייט,
און קרימט שטיל איבער די פולע קלאַנגען פון קלויסטער,
דאַמאַלסט בין איך מיט א שטימונג פאַרשיינט.
וואס הייליגט פאַר מיר אַלטע ספרים־שמות;
און צו מיין מאַמען גלוסט מיר צוגעהן און זאָגען:
מאַמע, זאָג אַצינד גאָט פון אברהם.—
זיי אַלע האָבען אונזער שבת צוגע׳גנב׳עט
און איהם אויסגעשפּרייט אויף זייער זונטאָג,
און איהם אָפּגעגילדט מיט זייער גאָלד,
מיט זייער זילבער אָפּגעזילבערט,
מאַמע, זאָג איצט גאָט פון אברהם.

אנ'אינדערפריה.

פענסטער אינדערפריה, — צום הימעל ארויף קוקען זיי!
אינדערפריהיגע פענסטער האָפען קלאָרע אָפענע צום אָפענעם טאָג,
מיט הצלחה־שטילקייט, מיט הצלחה־שטילקייט־קילקייט,
מיט גרויס־הצלחה־שטילקייט איז אָפּגעטיילט שטויב פון לופט.
און די פענסטער זיינען ריין, פון דער נאַכט ארויס לויטער,
אינדערפריה אויף דער וועלט.

איך בייג זיך אויס און גלייך זיך אויס, אָט אזוי!
פון אונטער'ן שלאָף אַרויסגעקראָכען בין איך מיד,
פלעשער פורפור וויין זיינען געשטאַנען אויף מיין פענסטער,
ביי דער מאַניפעסטאַציע פון זונאויפגאַנג,—
איצט זיינען די פלעשער וויין פארשוואונדען.
נאָר די פענסטער קוקען פול מיט האָפנונג אין דער וועלט אַריין.
קוק איך דורך דער האָפנונג־העלקייט פון די פענסטער
אין דער וועלט אַרויס — — — ווער איך אָפענער... אָפענער...
אינדערפריה אויף דער וועלט.

וואו זיינען די בושעלם פונ'ם בארג פונ'ם פארכמורעטען הימעל,
וואָס זיינען נעכטען פאַרנאַכט געשטאַנען דאָרט ביים מערב־וועלט,
און האָבען געשפּיצט אַנטקעגען מיט גאָלדענע שנאָבלען?
אך, ווייט איז איצט דער הימעל פון דער ערד,
ווייט און נישט אייגען—
אינדערפריה אויף דער וועלט.

באַרג אַרויף צו די עלטערע יאָרען.

באַרג אַרויף צו די עלטערע יאָרען לויפען שטענדיג די מענשען,
וועל איך ניט פון אַלע מענשען אָפּשטעהן און וועל לויפען...
פרעגען פרעג איך ניט נאָך וואָס, — איך וויים דאָך,—
אַלע לויפען באַרג אַרויף צו די עלטערע יאָרען...
עס רינט אַרונטער די פאַלשע שוואַרצקייט פון די האָר,
די פאַלשע פאַרב פונ'ם פנים, דאָס בלוטיגע געזאַנג,
און עס ווייזט זיך אויפ'ן צלם אלוהים דאָס קנייטשען־כתב...
און אויף די שעהנע הענט — דאָס קנייטשען־כתב.
בוימערצווייגען... רוהיג־וויגענדיגע בוימערצווייגען,
די שעהנע בוימערצווייגען פון פנימער...
דאָרטען, דאָרטען אויפ'ן באַרגשפּיץ איבער די אָפּגרונטען,
טרעפען זיך די מענשען מיט די עלטערע יאָרען אָן...

איך וועל לויפען אהין... איך וועל לויפען אהין מיט אלע מענשען.
מיט אלע צווייפעלדיגע וועל איך לויפען זינגענדיג דאָס אייזען־פייעריגע לײדען.
גאַרנישט האָבען זיי געשמידט פאַר'ן גרויסען שרעק פון דער וועלט,
פון יונגע יאָרען לאָזט דער שרעק זיך ניט באַצווינגען,
ניין, ער לאָזט זיך ניט באַצווינגען!
און די אלטע יאָרען זילבער'ן אויף די בערגשפּיצען,
שווער דער וועג צו זיי...
מיט נסים איידער מען דערגרייכט צו זיי...

שנייען פאַלען... שנייען פאַלען און צוגעהען גרוי...
ער וועג צו די עלטערע יאָרען איז ווייס און גרוי.
קינדער טראָגען נאָך קרענצלעך פון בלעטער און בלומען
ערען זיי זיך אום פון מיטענוועג...
רענגען זיי אהיים פאַרוועלקטע בלעטלעך און ריטלעך,
ון פאַרגעסען דעם שפּאַן פון זייער צוריקער פון מיטענוועג...
יינען די פענסטער פון די שטיבער אָפען,
פען יעדען טאָג באַזונדער...

יך קוק פון ווייטען, געהענדיג נאָך רוהיג צו מיינע עלטערע יאָרען,
ון הינטער מיר זיינען די פענסטער פון אלע שטיבער אָפען...

זאָלסט מיך היטען, פּרוי מיינע.

דו זאָלסט מיך אָפּהיטען און זאָלסט זיך פאַר מיר היטען...
ס'פוילט יעדעס יאָר א צאָן אויס אין מיין מויל,
און יעדעס יאָר גיט זיך אָן אָדער נאָך דער לויזקייט
פון באַגערען וועלכע מוזען שלאָפען לאַנגע יאָרען־יאָרען
אינדערפינסטער וואו די בלוטען תפילה'ן נאָך,
און בעטען רוה, און בעטען חושך...
און בעטען לייכטיגקייט און שאָטען—שטיין.
דו זאָלסט מיך אָפּהיטען!

ארויסגעריסען האָב איך זיך פון אַלע לעצט־דור'יגע.
כ'בין שפּעט געשטאַנען ביי א ווייכען בּרעג און זיך אויפגעהאַלטען
איך זאָל נישט אָנרירען די צווייטע הויט פון אומגליק־באָדען,
ווייל מידקייט שמידט מיין אימפּעט אויף אין נייקייטען
אין וואונדערליכע וואסער־פייעריגע נייקייטען.
און שווידעריג נישט נאָכגיביגער עלטער.

מיט'ן אָנרופען מיך ביים נאָמען רופסטו עפּעס אָפּ ביי מיר,
איך בעט ביי דיר נישט קיינזאָך — היט מיך בלויז.
פאַר די ציין וואָס פוילען אויס, ביזטו נישט שולדיג דאָך אינגאַנצען
און פאַר די נאָכגעלאָזטע אָדערן — יאָ אפשר...
נאָר — היט מיך כאָטש!
אז כ'טוליע זיך צו דיין ווארימער פלייצע צו ביינאַכט אין בעט
נישט רוק זיך אָפּ פון מיר, ליג שטיל און פעסט:
איך האָב זיך איבער זומפּיגקייט געקייקעלט.
מיט האַלב־געליימטע אברים.
און זיך צוגעקאַטשעט צו א פּלויט — — — —
לאָז מיך! אפשר וועל איך זיך אריינוועהען צוריק אין זיך...

איך.

לויפען אפּ די רעלסיגע לאַנגע שעה'ן פון דער פרעמד־געוואָרענער וועלט,
אַלצדינג מיטגעשלעפּט און אַוועקגעוואָרפען ערגעץ מיסטיג.
נעם איך זיך צונויף מיט אַלע מיינע לעצטיגקייטען אין מיין נאַכט אַריין,
זעץ אַוועק זיך אינ'ם רויך פון זייערע לופטען און ריחות.
און איך וועג אויף שפּינוועב־וואָגשאַלען מיין שווערקייט:
כוואַליעט לייכט אַ שמייכעל אַרום מיינע אויגען:
ווי די שטילקייט פון מיין פאַרלאָרען ליכט,
וואָס ליגט ערגעץ באַהאַלטען נאָך, בין איך לייכט...
ווי די ווייטקייטען וואָס האָבען נישט דערזעהן מיין שאָטען נאָך,
און רופען מיך ניט, בין איך לייכט...
גלאַטע הימלען שוועבען נאָך איבער מיין קאָפּ — — —
אונטער גלאַטע הימלען גרויען זיך איינציגע האָר אויף מיין קאָפּ,
איינאיינציגע טייערע גרויע האָר...

איך האָב צעוואָרפען וועגען קרומע אויף דער האַרמאָניע פון דער וועלט.
פליהט ניט איבער זיי קיין פויגעל, לייגט זיך ניט אויף זיי קיין שאָטען
קיינער וועט צו זיי דערוויל נישט בענקען און נישט גאַרען,
אפילו שניי וועט איבער זיי נישט ווייסען זיך פון ערגעץ
איך וועל קיין זון צו זיי נישט רופען,
קיין לבנה נישט, קיין שטערען.
אין די נעכט, זעה איך, פאַלט אויף זיי לבנה־שטויב זאַמדיג,
גלייכען זיי זיך אוים און ציהען זיך צו זוניגע וויזיאָנען...
ערגעץ ליגען גרויסע שטעט צעוואָרפען נאַקעט און צושפּרייט
און דרעהען זיך צו די קרומע וועגען מיינע וואָס איך האָב צוואוואָרפען
איבער דער האַרמאָניע פון דער וועלט....

רויער ערד גערדאַנק.

אונטער דער רויער ערד פון מיין צייטיג אויפבליען
קאַנצענטרירט זיך אַפּט א געלע שרפ'דיגע לאַווע:
עס שטעלט זיך אָפּ א געלער גרונט פון אייביגער חושכ'ניש,
עס שפּראָצען אויף, ווי חלומ'דיג, זאַנגען, גאָלד־רויטע זאַנגען,
און בייגען זיך און ברעכען זיך איבער...
צעשווימט די צייט אין רוים, און וואַסערווינטען בלאָזען,
און צובלאָזען תוהו ובוהו איבער מיין רויער ערד.
נישטאָ קיין פויגעל־געפלאַטער פון געדאַנק און געפיל,—
א שטומער פיש א ריזיגער ליגט ביי דעם ברעג פון עלענטען ים,
אנ'עלענטער אין תוהו־ובוהו...

מיליאָנען דורות האָבען דעם רויש פונ'ם תוהו־ובוהו־ים פארנומען,
און דאָס שווייגען זיינס האָט קיינער ניט דערהערט...
און דעם שטומען פיש ביים ברעג, דעם שרעקליך־שטומען פיש,
האָט קיינער ניט געקאָנט דערזעהן...
יעדען טאָג איז איפגעקומען א זון צו צולייכטען,
און יעדען אָווענט איז די זון א פּוסטע אוועקגעגאַנגען...
און איצטער, פון ניינצענאיינאונצוואַנציג אָן,
אין בין־השמשותדיגען צוואַנציגסטען יאָרהונדערט,
קאָנצענטרירט זיך אונטער מיין רויער ערד
א געלע שרפ'דיגע לאַווע...
און אַלץ וואָס ס'האָבען געשרייען פון זיך ארויסגעשטויסען,
ווערט פאַרטריקענט און פאַרוויאַלעט און פאַרוועלקט,
פון אַלע עקען וועלט פון אַלע ברעגען ערד...

אַפּגעוועזן...

כ'בין אַפּגעוועזן מיט דיר אַזויפיל יאָרען־יאָרען,
און איצטער אַז דו ביזט נישטאָ, — ביזטו נישטאָ...
אין דער פרייד פון דיין פרוילכקייט
ביזטו געוועזן מיר אַזוי אידיש,
אַזוי ליכטיג אידיש,
און קליינשטעטעלדיג שעהן...

און האָבענדיג דיך דאָ, נעבען זיך,
האָב איך געגלויבט אַזוי,
אַז ס'קומט נאָך היינט יעדען שבת גאָט ארונטער פונ'ם הימעל,
אין די קליינע שטעטלעך פון ליטע פוילען און וואָלין,
און בענשט און הייליגט קליינע אויסגעצוואָגענע קינדער,
וואָס שטעהען ארום טיש אויף בענקלעך,
און טאַנצען פונ'ם טאַטענס זמירות...

און איך, דער כלומרשט אַפּגעריסענער,
אוועקגעלאָפענער פון אַלע הייליגקייטען,
טראָג נאָך אין זיך דעם צער פון יענער וועלט
וואָס לעבט אויף קברים און שפּראָצט ווידער אויף פון זיי
אריבער'ן פּלויט פונ'ם בית עולם...

ביז אַפּגעוועזן מיט דיר אַזויפיל יאָרען־יאָרען,
און איצטער אַז דו ביזט נישטאָ, ביזטו נישטאָ...

די רעדער פון אומגליק.

עס דרייען די רעדער פון אומגליק זיך ארום דער זון,
און ס׳שלאָגט די זון אין זיי ניט אָן זיך קיינמאָל...
עס גורען זיך צונויף די לעצטע דורות מענשען,
און רעדען צווישען זיך און סוד׳ען זיך פון עפּעס רויטע נעפּלען,
וואָס האָבען זיך באַוויזען אויף דער בלויער לויטערער צייט,
אינמיטען גרינענדיגע חדשים — פרילינג־מאַי צייט,
מיט די שפּיציגע גליענדיגע אויגען אין יולי־זומער אריין...
און איינציגע, מיט געלען כעס אין די פּנימער,
און מיט שפּיציגע נעזער קעגען טויט, שרייען:
מיר האָבען גרויסע ברייטע ברעטער און מולטערס,
און מיר וועלען מיט די משפּחות אונזערע,
אויף זיי זיך אויפזעצען שווימען ביז די זיבעציגער יאָרען,
ווען ס׳וועט די זון די ערד צוואַש׳ן.
און איינציגע, מיט פעטער זאַטקייט אויף פּנימער
און קיילעכדיגע נעזער פול מיט גם־זו־לטובה־חלב,
דידאַזיגע רונד־לעבענדיגע שרייען:
מיר וועלען מיט אונזער פעטס די צר־אַש׳טע ערד
צוריק פאַרשטיינען, צונויפקלייען, צונויפקלעפּען...
און בוימער וועלען וואַקסען אין אונזערע גערטנער,
און פיש וועלען זיך פּלאַדיען אין אונזערע ימ׳ען,
און עס וועט גוט זיין דער פולער זומער,
און עס וועט שעהן זיין דער צאַרטער פרילינג
און דעם ווינטער וועלען היטען ווייסע בערען־בוימער,
א סך, אסך אריבער די זיבעציגער יאָרען...

עס דרעהען די רעדער פון אומגליק זיך ארום דער זון
און ס׳שלאָגט די זון אין זיי ניט אָן זיך קיינמאָל...
און וועט זיך קיינמאָל ניט אָנשלאָגען אין זיי.

פון שוואַרצע הענט אַראָפּ...

פון שוואַרצע הענט אַראָפּ פאַלט מיין ליִיד, מיין אומגליק, מיין הימעל,
ברודער, פריינט אידישער אונטער'ן חלף פון אונטערגאַנג.
דאָס קלענסטע ברודערל אונזערס איז שוין ניט פרום
און אַז די מאַמע וואַשט גרעט, נעמט זי צונויף די העמדער
די ליילעכער און די ציכעז און די האַנטוכער,
פאַרוואַלגערט זיך א לייבצודעקעל אַז עלענטס,
וואַשט זי עס נאָך אויבעט אוים מיט אַזויפיל גוטסקייט,
און פאַרגעסט אַז קיינער טראָגט עס נישט אויפ'ן לייב...
אוי, ברודער אידישער! גלויב מיר אַז עס עקעלט מיך
פון מיינע הענט און פים און פון מיינע תאוהס,
פון מיינע אידעאַלען־בליטען פון די תאוה'ס.
ס'איז דאָך אַזוי פּראָסט צו גלויבען אין קאַרל מאַרקס חשבונות,
אַז דאָס אויסגעדאַרטע שוסטער־מענשל מיט די מאַלפּע־הענט
נעמט אַן זיין אינגעל פאַר'ן הענטעל און פאַרהערט איהם
די סדרה, דאָס דאַוונען און טראַכט דערביי,
אַז „פון די נאַרישקייטען דידאָזיגע איז ער שוין אַרויס,
נאָר — זאָל דאָס אינגעל וויסען פון אַ גאָט אויף דער וועלט".
ווי ער האָט געוואוסט בשעת אינגעלצייט.
אַ גאָט אויף דער וועלט,
אַ גאָט אויף דער וועלט!

אין קלאָרע וואַסערען.

אין קלאָרע וואַסערען פאַרשפּיצען זיך מיט רויטען גאָלד די קאַלטע שטערען,
וואָס הענגען אין דער שפּעטקייט פון מיין בליק און נאַכטען טונקעל;
אין קלאָרע וואַסערען פון דורכלויפענדע יונגע האָפנונגען, פאַרצווייפלונגען,
פאַרשפּיצען זיך די שטילע, קיינמאָל נישט ארויסגעקוועלטע טרעהרען.

איך האָב קיין וואָרט פאַר קיינעם ניט, האָב זיך מיט קיינעם נישט פאַרבּונדען
אין מיין יונגען לעבען נאָך אויף רגע'ס צווי—זיך צו געדענקען.
איך בין רייך אין זינקענדיגער איינזאַמקייט וואָס צינדט אָן שטערען
ציטעריגע אין מיינע שוואַרצע, מיינע בלוט־פאַרטריקענטע־וואונדען.

איך האָב ליב מיין אומעט מיט זיין טונקעלען צוזאָג אויף א גוטען חלום.
ערשט נישט לאַנג האָב איך זיין טיפען חן דערזעהן און זיך פארוואונדערט;
ערשט נישט לאַנג האָב איך דערפיהלט זיין וואַכען איבער מיין נשמה,
זיין שיינען איבער מיינע אויגען דורך מלאכים און טייוואָלים...

מיין ריינסטע רוה וואָס קוועלט ארויס פון מיינע בלינדע בלוטען.
טראָגט איהם, טראָגט איהם צו דעם שעהנעם ברעג וואָס הויכט מיט סוד נאָך,
טראָגט איהם, טראָגט איהם צו דעם שענעם ברעג וואָס הויכט סוד נאָך,
און שיינט פאַנטאַסטיש־בלוי אמאָל, אמאָל אין קילע טונקעלע מינוטען...

דערווייל.

איך בין דערווייל דאָס ליד פון א פאַרפוילטען גאָלדענעם באַרג,
וואָס פאַרשפּרייט דערשטיקענדיגע גערוכען...
איך בין דערווייל דאָס ליד פון פרישע סיפּלים־ווייטאָגען:
דאָס ליד פון צופוילטע פראַנצעוואַטע נעזער,
אויף פראָסטיטוטקע־פּנימער...

איך בין דערווייל דער נאַר וואָס זאָגט אויס אַלע מיאוסקייטען
וואָס איין וועלט גיט דער צווייטער איבער צו באַהאַלטען...
איך בין דערווייל דער גנב וואָס נעמט ארויס זינד פון קברים,
און הענגט זיי אָן אויף זיין לעבעדיגען האלז
פולע שאַרבענס מיט זינד...

איך בין דערווייל דאָס ליד פון צובראָכענע וועגענער.
דאָס ליד פון משוגענע פערד וואָס לאָזען קיינעם ניט צו,
און מען מוז זיי דורך א לאָך האָבער אריינוואַרפען אין שטאַל
און האָדעווען אומזיסט אומנישט.—
צו דער פּגירה...

בין איך דערווייל דאָס ליד פון זיך אליין,
פון זיך אליין — אַן אָפּגעבראָכענער שפּיץ פון א שווערד,
אינ׳ם בויך פון א צעווילדט־צעווייטאָגטען סאָלדאַט.
וואָס ליגט אַליין אין א זומפּ אין פעלד
און מייז גריזשען דאָס פעטע צאַפּעלדיגע פלייש
פון זיין הינטערחלק...

אויב...

אויב איך נאָר אַף דעם אייגענעם שאָטען מיינעם,—
וועט ער מיך באַשטראָפען פריה'ר צו שפּעטער, סייוויסיי.
מיין פייער ברענט און פאַרברענט גאַרנישט אין זיך,
ווייל אַלץ איז לופטיג, לויטער שטענדיג.
זינד פאַלט אַף ווי זאַמדען איינציג פון יעדערן;
האָט קיינער קיינמאָל נישט קיין צאָרן אָנגעשיקט אויף מיר,
כ'בין גוט מיט אַלעמען פון אַלע ווינקלען פון דער וועלט,
ווייל כ'נאָר אַף מיין אייגענעם שאָטען...

מיט אָנגעשטרענקטען געדאַנק האַלט איך זיך אויף
אויף ברעקלעך קראַפט וואָס ווימלען אין מיין נאַכט;
מיין מידקייט הענגט אויף שטאַלענע קייטען
און טויזענט גלעקער האַלטען איין זייער קלאַנג,
זייער מוראַ'דיגען קלאַנג פאַר מיר...
זייער פינסטערען אָפּקלאַנג איבער מיין קאָפּ...

אַ קליין שיפעל אין טאָג איז אָוועקגעשוואָומען
עס שווימט אַצינד צוריק אַ מידס... אַ ליידיגס...
איך שטרעק אויס מיין לעבען,—
אַהער, אַהער אַריין!
נאָר די נאַכט פאַלט צו...

אונטער דער ערד מיינער.

אונטער דער ערד איז ליכטיג, אזוי ליכטיג איצט.
איך פיל די ליכטיגקייט אין מיינע טריט אויף איהר.
איך זאפ איהר שיין אריין אין זיך:
וועב אוים עפעס אין זיך פאר דער פינסטערניש,
וואס רוקט זיך אן אויף מיר דורך הימעלוואלקען,
איך זאל זיך צולייכטען און שפעטער אריין,
אין שפעטען שפעטער אריין...

כ'וועל אין שפעטען שפעטער לעבען אינ'ם שיין פון זינד
פון פריסטען נעכטען, פונ'ם פריסטען טאג
וואס כ'האב פארזוכט די זיסע היציגקייט
צופרידענשטעלענדיג זיך מיט א פרוי,
די שטארקע מידקייט נאך דער גאנצער נאכט
ווען דער ווייסער טאג איז אנגעקומען בלוי פון דער נאכט ארוים,
אין יענעם זינדליכט וועל איך לעבען...

כ'וועל אין שפעטען שפעטער אפלעבען די שיין פון זינד
פונדערזייט וועלטבארג וועל איך זיצען זיך,
פארקוקען זיך אויף געשוואלענע וואלקענס
וואס וועלען ציהען פון ווייטען האריזאנט.
און העכער, העכער וועט דער בארג אלץ וואקסען,
און פינסטערער וועט ווערען מיין קאפ,
און מיין נשמה וועט זיך נורען, קארטשען זיך
און זיך באהאלטען פאר דער גרויסער שרעק,
נאר נישט אויף לאנג, באלד וועט זי אפשפרינגען
און פרייער אויפרייסען דאס הארץ:
איך באהאלט זיך ניט!
איך האב קיין מורא ניט!
איך קאן שוין פריי ווערען,
מיט אפענע אויגען...

צו ע. ס.

כ'וועל ביסלעכווייז דיר אויסטיילען אַלצדינג
וואָס ליגט שוין טויט אין מיר אין שפּינגעוועבען;
ביי דיר וועט אַלץ נאָך אויפשיינען צוריק
און יונג מיט דיר נאָך חלומען דיין לעבען...

כ'האָב יעדען שרעק וואָס האָט א טרער געלאָזט פאַר דיר,
שוין אויסגערייניגט, — קאָנסט שוין רוהיג וואַרטען,
פון גאָרנישט טרויערען, פון גאָרנישט צווייפלען מעהר,
פון גאָרנישט איבערקלערען, איבערטראַכטען.

און וואונד־סמנים — ס'איז גישטאָ פון זיי
קיין זכר שוין... ס'איז ריין אַלצדינג פאַר דיר און פייער'ריג;
כ'שטעה ביי א שמאָלען ברעג... דאָך פעסט אזוי...
און בין גישט אומרוהיג און בין גישט טרויעריג...

איצט קאָן איך ניט אַרויסרייסען נאָך אַלץ
וואָס איז פאַר דיר אין מיר טויט־דייף געוואָרען;
איך קאָן ניט אַלץ דיר צוטראָגען פון האַרץ
וואָס איז אין מיר שוין טויט פאַר דיר זייט יאָהרען...

מורא.

אזויפיל רויש פון מיאוסקייט האט זיך אנגעקליבען, אנגעזאמעלט
אין דעם חלל פון מיין הויכקייט און מיין ווייטקייט ביז אצינד,
אז וואס איך שיק ארוים פון מיין ריינעם גייסט אמאל,
ציטערט אינדערהויך זיך אויפהויבען:
מיט מורא פליהט עס און דערהויבט זיך אין דער לופט רגע'דיג,
מיט מורא קוקט עס ארונטער צו מיר, פלאטערענדיג,
מיט מורא פאלט דער לעצטער אפפונק אויף מיר אראפ,
ווען עס זעהט זיך שוין נישט מעהר קיין פינטעל פון דעם...
כ'בין אויף א ריינעם וועג ארויסגעגאנגען זוכען זונען פאר מיינע טעג
וואס איך האב אומגערן דורך זינד אומגליקליכע פארלאשען:
צום וועג בין איך דערגאנגען נאר געטראפען האב איך דארטען,
די אויסגעלאשענע זונען פון מיינע אייגענע טעג...
בין איך צוריקגעגאנגען מיט פינסטערניש צוריק פינסטערן,—
זיך לעשען אין די אויסגעלאשענע טעג.

זיץ איך איצט און פינסטער אין פארלאשענע טעג
נאר כ'פיל אויף מיינע ברעמען שוין דעם אפשיין פונ'ם וועג
וואס שפרייט זיך אוים צו מיר פון סופלאזער ווייטקייט...
מיינע אפגעשטארבענע טריט צייכנען זיך נאך לייכט פאר מיר,
עס שוועבט דאס ליכט פאר מיינע טעג
וואס איז מיר דורך זינד פארלאשען געווארען,—
זונען קומען...

דו...

דו טיילסט מיט מיר אזויפיל גרויסע אומגליק שטענדיג,
דו געהסט מיר אין א פארפירטער פינסטערניש,
דו פאלסט אויף קברים און טרעטסט אויף מתים:
דו וואשסט מיט בלוט זיך אין די וואונדען מיינע,
דאס בלוט וואס טריפט פון מיין הארץ אין דיינס אריבער,
און דו וויסט נישט און דו פיהלסט נישט...

דו לעבסט מיט מיר די גרעסטע סודות איבער,
מיינע וואכיגע רייד דערהויבען און באשענען דיך:
מיינע ליידען דערוויטערן דעם טויט דיינעם פון דיר,
און דו געהסט גלייכגילטיג פארביי מיין בעט ווען כ'שלאף קינדיש,
און זעה אויס אונבאהאלפען אזוי און נישט מענליך...
געהסט גלייכגילטיג מיין לעבען דורך,
עס טוט מיר וועה אמאל...
נור מילא, — ביזט דאך שוין פאראן אין הויז אזויפיל טעג,
און שפילסט זיך מיט'ן קינד און וויגסט עס,
און די אונבאהאלפענקייט וואס רוהט אויף מיר אין שלאף,
געהט נאך דיין יעדער טראט ווען דו וואכסט,
און וויינט אונטער די טריט דיינע יתומדיג,—
טא זיי שוין וויטער, אומגעטריי צו געטריי...

דו טיילסט מיט מיר אזויפיל גרויסע אומגליק שטענדיג
און דו טראכסט נישט דערפון...

איך בוק זיך.

איך בוק זיך פאַר מיין שטאַרבענדיגען טאָג,
איך ליג אין אַש זיינעם מיט א געבויגטען קערפּער,
און מיין נשמה איז אַ פליגעללאָזער שמעטערלינג אויף דר'ערד
פון ווינט און שטורמשטויב אַראָפּגעוואָרפען:
אינ'ם געזאַנג פון א דעמב ביינאַכט ווערט אָפּשטאַרבען
דאָס נישט ארויסגעשיינטע ליבּ פון מיין וואַלקענדיגען גלויבען.

עס גלוסט זיך מיר אויסרופען,
האַלב־זיכער און האַלב־אומזיכער דורך רייד:
גאָט פון מיין הימעלגעוואָרענער ערד,
מיין שטויב פאַלט אָפּ און דעקט קיין זאַך נישט צו,
מיין שטויב באַגילט א ווייל די אומשיין־ווינקעל פון אומעט,
און צוואווערט און צושנייט,—
אויף מיין געבויגטען קערפּער פאַלט די גרויסע שווערקייט דיינע
וואָס דו לאָזט אַפּפאַלען פון זיך ביים טאָגפאַרשיינען,
און לייכט ווערט דיר דורך מיר,
און גרינג איז דיר דורך מיר.—

גאָט פון מיין ערד,
דו קאָנסט דאָך גאָרנישט אויסלעשען אין מיר
און גאָרנישט אָנצינדען פאַר מיר...
אַלץ וואָס ברענט אין מיר ברענט איבער דיר,
און אַלץ וואָס לעשט זיך אויס אין מיר — דערזעהסטו ניט:
ווייל דיין שווערקייט פאַלט צו הארט אויף מיין אויסגעבויגטען קערפּער,
ווען איך ליג אין אַש פון א פאַרשטאַרבענדיגען טאָג.

א ליבּ־געדויש צו דיין הילפלאָזיגקייט,
אויף די וויסטקייטען מיינע!

פון איבער די פינסטערע פלויטען.

די בלינדע וואס טרינקען דעם סם־קאלטען ווייך
וואס צינדט טויזענט־פייעריג פארביג דעם שיין
וואס איז שטיינעריג־ביינעריג אויף זייער הארץ,—
דידאזיגע בלינדע איז דאמעלט שוין קיינזאך ניט שווארץ...
וואס ביים שד איז ערשט גרוי איז ביי זיי שוין שטאק־רויט,
און וויקעלט ראש אפ פון זייערע גופים
א הויט נאך א הויט... א הויט נאך א הויט...
ביז'ן נאקעטען וויים־ריינעם ביין.
די הענט זיינען ציין און די פים זיינען ציין...
דער נאקען, דאס הארץ — אלץ געפלאכטען פון ציין...
דאס איז וואונדערליך שעהן, דאס איז ווילדבלוטיג שעהן.
א ביין וואס פארפלעכט זיך, ביז טויטקלעם פארפלעכט זיך,
פארבייגט און פארצווייגט און פארברעכט זיך
אן אנדערן ביין — ציין אויף ציין...
איבער ציין... איבער ציין, ציין צו ציין...

דער וואלף פון דער בלינדקייט
מיט ווייס־קאלטע ציין!
מיט'ן קאלטען פארגליווערטען צארן אין פינסטערן טראט
וועלכער לאזט איהם ניט געהן — ניט קריכען, נישט געהן.
מיט'ן טויטווייסען פראסטיגען ווילדען געוויין
אויפ'ן צונג אויפ'ן בלויען — — — —
די בלינדע... די בלינדע וואס טרינקען דעם סם־קאלטען וויין,—
זיי דארפען אין שטויב פון מחילה שוין מעהר זיך ניט רויען,
ס'שיינט א ליכט־דורך פון איבער די שווארצטויטע פלויטען...
א ליכט פון אריבער די פלויטען...

איך בין דאך איינער, אן אונטערשטער, א נאכגעהער,
פון אט די בלינדע!
און איך געה ביי דעם זייט אינ'ם פאספארן־ליכט
פון אריבער די פינסטערע פלויטען...

איבערן העלען קעפעל.

איבערן העלען קעפעל פונ׳ם קינד פלאטערט די גרויסע וועלט.
אינמיטען הימעלטאָג איז די זון און שיינט רייך.
געבענשט איז דאָס הויז דאָ אינ׳ם דאָרף, חבר מיינער קראַנקער,
אַט מאַרגען אינדערפריה וועט אויפשיינען אין דיין לעבעריגען לונג,
א פרישע קינדהייטליכט מיט שפריצעלער שפריצעלער גלויבען.
וועלען מיר בעטען ביי דער פאַרמפרוי דאָס בלאָנדע קינד,
וועט זי אונז מיטגעבען דאָס קינד, וועלען מיר געהן
צום טייכעל הינטערן וואַלד זיך באָדען...
ווי א קליין שעפעלע וועלען מיר דאָס קינד באָדען.
אַנטקעגען דיין ביינעריגען קערפער וועט עס זוניגען פון וואַסער ארויס,
און אין דיין לונג וועלען די שפריצעלער גלויבען אויפבלעזלען.
רייכע קאַלירען... סאַפירען.. סמאַראַגדען... דימענט־אומעטיגע פונקען,
שפריצעלער שפריצעלער סמאַראַגדענבלוט...

א נאַאיווו ליד.

נו, האסטו מיך נישט ליב.
נו, האסטו מיך נישט ליב,—
וואָס קען איך דען דיר טון?
כ'וועל קיינמאָל מעהר דיין שוועל נישט באַטרעטען.
דיך ליב האָבען און קיינמאָל דיך נישט זעהן.
דיך ליב האָבען ביי זיך אין הויז.
ווען כ'וועל זיין אַליין.
כ'וועל מיין קינד פאַרוויגען דיך ליבהאָבענדיג.
כ'וועל פאַר מיין פרוי די לידער מיינע לייענען דיך ליבהאָבענדיג.
און שלאָפען וועל איך מיט מיין פרוי דיך ליב־האָבענדיג.
און וועט מיין ליבע וויינען אין מיין האַרץ.
וועל איך זי איינשטילען.
וועל איך זי איינוויגען.
וועל איך איהר איינרעדען אז דו וועסט קומען באַלד:
זאָל נאָר דער רעגען איבערגעהן.
זאָל נאָר דער שניי אויפהערען.
און דו וועסט קומען.
און דו וועסט עפּעס ברענגען...

א פלויט.

איך בויע א פלויט ביי דעם ראנד פון מיין וועלט,
פון אייזען און שטאל און פון טפשות און חכמה...
כ'האב דאס גאלד שוין אינגאנצען פארוועגט,
און עס זעהט זיך נישט אן...
כ'האב דאס זילבער אינגאנצען פארטון,—
און עס זעהט זיך נישט אן...
און ס'געהען די זונען אזוי האסטיג מיר אוים—
א זון נאך א זון, א זון נאך א זון,
און עס זעהט זיך נישט אן...

דאס אייזען אהערגיב! דאס גאנצע אייזען!
עס קומען די פויגלען צום ראנד פון מיין וועלט
פארלאזען די פעלדער און וועלדער און לופטען,
און קומען צום ראנד פון מיין וועלט מיר ענג מאכען.—
דאס אייזען אהער!

ווערים.

אַט די ליידענשאַפטען אַלע און אימפּולסען,
אַט די לוסטיגקייטען, וויסטקייטען און באַנגקייטען,
דאָס זיינען די שפּינוועבסען וואָס ציהען זיך,
און העפטען איין זיך איינער אינ׳ם צווייטען,
אין די ווינקלען פון מיין לעבען,
וואו די טויטע שוואַרצע זיילען שטעהען,
און האַלטען אויף מיין לעבען פאַר דער וועלט...

און אויף די שפּינוועבסען דידאָזיגע
וועלען אויפקריכען די גליטשיגסטע ווערים
וואָס וועלען אויפעסען מיין שעהן־געפורמטען גוף.
וועלען אסך נעכט און טעג נעסטען אין די אויגענלעכער מיינע.
שעהנע נעסטען מיינע אויגענלעכער!
און אין מיין מויל וועלען זיי זיך רחבה׳דיג צושפּרייטען,
און שפּילען ווערימפייעריג אויף מיין צונג.
איך וויים עס און איך פיהל עס איצט,
ביים עסען און ביים רעדען און ביים לאַכען.
איבערהויפט ביים לאַכען מיינעם,—
פינקלען אויף אין בליץ־געשפּריץ אַ הויפען ווערים,
פייעריג, פייעריג — אַז אַנגעצונדענער צער!

איך בלענד און שיין אַצינד אין מיינע ליידענשאַפטען,
וועב איין אין די שפּינוועבסען מעטאַל און גראַניט,—
אויסדויער און אויסטרויער אין אויסטערלישע פונקציעס.
וועלען די ווערים זיין גלוטיג־קרעפטיג־בלוטיג,
און קאָנען גריזשען מיינע ביינער לייכט,
און מיין גרוב גיכער ליידיג מאַכען...

פלאטערען איבער מיר אצינד די טעג
מיט די בלויע הימלען — בלויע פאהנען.
פלאטערן איבער מיר אצינד די נעכט,
מיט די שווארצע הימלען — שווארצע פאהנען.
און כ'ציה זיך מיט דער פראצעסיע פון דער וועלט
צו דער אומגעזעהענער פראצעסיע פון ווערים.
ס'איז א קבר אינ'ם ליכט פון עולם־הזה־אויגען,
ס'איז א בארג אינ'ם חושך פון עולם־הבא פייערבויגען,
וואס געהט אויף אויף די רעליגיעזע שטימונגען
פון דער מאדערנער אונבאהאלפענקייט.

ביים באגעגנען זיך מיט דער ווערים־פראצעסיע
וועט דער לעצטער בלויער הימעל
איינוועבען זיך אינ'ם שווארצען הימעל,—
בלוי־שווארץ — — — ווערים קריכען פון די שפינוועבסען,
עפענט זיך דאס מויל מיינס קבר'דיג...
עפענט זיך דאס מויל מיינס קברדיג...
עפ'נען מיינע אויגען זיך...

אלע פענסטער.

אלע שפּילען מיט'ן טויט זיך ארום מיינע פענסטער
איך פארשפּיל זיך ניט מיט איהם ביי פרעמדע פענסטער.
קינדער האבען ליב צו קוקען דאך דורך פענסטער,
טאר מען זיך נישט שפּילען מיט'ן טויט ביים פענסטער,—
דארפען זיי זיך אויך נישט שפּילען ביי מיין פענסטער...
אומגעריכט פארטראכט איך זיך אמאל אזוי א דורכ'ן פענסטער
כאטש איך וויים אז איך בין שוין קיין קינד נישט,
נאר פּלוצים שטעל איך זיך אזוי ביים פענסטער,
שטעה איך זיך אזוי ביים פענסטער.

פענסטער, פענסטער ווער נישט פינסטער
ביז די נאכט קומט!
פענסטער, פענסטער ווער נישט פינסטער
ביז דער טאג זעצט זיך!

אלע שפּילען מיט'ן לעבען זיך ארום מיין פענסטער,
איך רייס אוועק מיין לעבען פון די פרעמדע פענסטער,
פון די פרעמדע טירען און פון די פרעמדע פענסטער,
איך לאז מיין קינד נישט צוגעהן צו דעם פענסטער —
הויך, צו הויך איז פאר מיין קינד דאס פענסטער...
ביי דער שפּיגעלשאפע קוקט מיין קינד דורך פענסטער,
זעהט זי דארט דאס גאנצע צימער מיט'ן פענסטער...

פענסטער, פענסטער ווער שוין פינסטער,
פאר דער נאכט!
פענסטער, פענסטער ווער שוין פינסטער
דער טאג זעצט זיך שוין...

טיר און פענסטער.

טיר און פענסטער זיינען אפען, אפען די גאנצע וועלט,
און דורך דער אפענקייט לויפען ארום מיינע יונגע שטארבענדיגע אויגען
דא צינדט זיך אן עפעס פון זיי, דא לעשט זיך אוים עפעס פון זיי...
מ'שלאפט... מ'וואכט... מ'וויל נישט שלאפען.
אין דער נאכט פון מיין וועלט זינקט אלץ איין
די טישען און די בענק, די שאפעס און קאמאדען
די אלע מעבעל, כלים, ביכער, אלץ איז אן דער ערד געקלאמערט
אלץ קריכט און שטעקט זיך איין אין ערד,
און איך טאנץ איבער די אלע קריכענדיגע,—
שטופ זיי טיפער אין דער ערד אריין,
דער טאג וואס קומט מיט זיין שטארקער שיין,
זאל זיי נישט קאנען אויסרייסען צוריק, —
נאר מיר געלינגט עס נישט...

דער טאג קומט... מע שלעפּט איהם פון אַלע זייטען מיט קייטען.
צובלוטיגטע און מידע קערפּערס ליגען די נשמות,
צורִיסענע פאַרבאַרגענישען און געהיימקייטען דורך קאַרגע שטראַלען
הענגען אויף ברודיגע קישענס און פאַלען באַלד אַרונטער,
נאָר קינדער, מיט קליינע פּיסלעך זיינען גאַנץ און גרויס,
מיט פולע אויגען און אין באַרוישונג עסען זיי אַנבייסען,
מיט פולע אויגען קרישטאַלענטרייסט ווייזען זיי זיך אויף דער ערד,
אהן פלעקען פון נארישקייט און נאַכט־פייער,
אהן חתימה אונטער די ברעמען פון די אויגען פון הערבסטצווייגען,
וואָס ווערען אַנטשוויגענער פון פריהמאָרגען ביז פריהמאָרגען.

ארויסגעשפּילט זיך מיט קאַלטע באַוועגונגען פון דער שטילקייט
ביז גאַנץ און גרויס ווי פריהער, ביז פול און הארט ווי פריהר,
די גאַסען זיינען רוישיג־שווער און ווערען רוישיג־שווערער נאָך מיט מיר,
און טיפער, שוואַרצער זינגען זיי מיט מיר פון׳ם טאָג אַראָפּ,
נאָר אַט דער רויש וועט מיך נישט פאַרזינקען מיט אַלעמען גלייך,
ווען זיי וועלען ליגען און צושמאַלצען אייזען,
ווען זיי וועלען איינער אינ׳ם צווייטען איינגיפטען דעם טויט,
וועל איך זיך דורכשפּאַרען...

ביי מיין בעט.

מיט צוגעמאכטע אויגען שטעהט דער טויט ביי מיין בעט.
די לעצטע שווארצע רינגען פון דער נאכט הערען אויף זיך דרעהען:
און ווי א פעל א הארט־פארדארטע פון א פערד א טויטען
וויקעלט זיך ארום מיר דער דינער לײלעך,
מיין דינער לײלעך פון אלע נאכט,
וואס ווארימט און באשיצט מיך.

אלע נאכט, פון זינט איך לעב די יארען מיינע באוואוסטזיניג
שטעהט דער טויט ביי מיין בעט
מיט צוגעמאכטע אויגען.
איך זעה די צוגעמאכטע אויגען זיינע,
און ווייט בין איך פון מינדסטען פחד־ברען,
פון מינדסטען פונק אומזיכערקייט.

און איך וויים מיט בלוטיגער זיכערקייט,
אז ווען איך וועל ווידער אנהויבען לעבען מיינע יארען אומבאוואוסטזיניג,
וועט ער אנהויבען אין שפעטקייט פון יענע נעכט
די אויגען איינציגווייז צו עפענען:
וועט ער מיך צו זיינע אפענע אויגען צוגעוועהנען,
ביז איך וועל די אויגען מיינע צומאכען אהן מורא,
טיף טיף אהן מורא...

א פאַרשפּעטיגטער שכור.

די לאָמפּען פון דער שטאָט ברענען מיט ברודיג בלוט.
ברענען אוים די זינד וואָס לויערן אין דער נאַכט
און געפינען נישט קיינעם,
קאָנען אויף קיין קאָפּ נישט אַראָפּלאָזען זיך...

ווער זוכט דען עפּעס אין דער נאַכט?
קיינער וויל נישט געפינען ביי דיר אצינד קיין זאַך.
אַלע טירען זיינען צוגעשלאָסען;
פענסטער קוקען צום טויט אוועק, און גלאַנצען שרעקיג.

און דער פאַרשפּעטיגטער שכור אין דער נאַכט,
פיהרט די אַלע בליצענדיגע לאָמפּען מיט זיך:
דאָרט עפענט זיך א פעלד א ברייטעס,
הויכגראַז ווינטיגט פריש — — —
וועט ער זיך אוועקלייגען,
און פאַרלירען די וועלט אויף לאַנג, לאַנג...
און די לאָמפּען וועלען זיין שלאָף היטען,
און מאַכען א פּראָצעסיע אַרום איהם,
און לייכטער מאַכען איהם די רוה
זיין שכור'ע רוה...

איך צורייס.

איך צורייס ערשט היינט,
וואס כ'האב געדארפט צופליקען שוין פון לאנג;
איך האב ערשט איצטער פיינט
וואס כ'האב געדארפט שוין אויספליקען פון לאנג...
אויף די ווייכסטע דילען קנאקען מיינע ביינער,
קעגען בלויסטען הימעל קריצען מיינע ציינער,
אינ'ם שטילסטען אווענט שרייען מיינע אויגען:—
האסט געווארפען אין מיין תהום שוין צופיל שטיינער,
האסט דעם וועג צום אנהויב צופיל אויסגעצויגען,
האסט דעם שיין פון סוף מיט צופיל פרייד געצונדען,
דאך פון אלע קייטען בין איך אפגעבונדען
און צובראכען זיינען ארום מיר שוין אלע רייפען,
ס'איז אלץ צו פריי פאר מיר—
און כ'טו זיך נישט פון ארט קיין ריר...
און כ'וויס ניט וואו צו געהן,
און כ'ווים נישט וואו צו לויפען,
כ'קאן ניט שטעהן...
איך צורייס שוין אלץ, איך צופליק שוין אלץ
וועט דער קאלטער באדען קעלטער אונטער מיר פארבלייבען:
וועל איך זיך אליין מיט בייטשען יאגען, טרייבען,
זיך פארטרייבען, זיך פאריאגען
און זיך אויספליקען פון אלץ
וואס כ'האב שוין ליב און פיינט,
און גרוים און היים און אונענדליך
וועט זיין דער מדבר אין מיינע אויגען,
און יעדער מינדסטער שאטען פון מיין נעכטען און מיין היינט
וועט זיך אין זיי נישט אנזעהן,
דער שטורם פון מארגען מיינעם בלויז,
וועט דורכיאגען דורך זיי...

מוטער-סענטימענט.

די אלע בלינדע ליידען דיינע ציהען זיך אזוי געדורשט צו מיינע אויגען,
און קאלטע רינגען דרעהען זיך ארום מיין ווילדען ווילען.—
אוי, מאמע, מאמע ווען האסטו זיך אזוי איינגעבויגען?
און וואס פארדעכטיגסטו אזוי די טריט מיינע,—
אנדערש קאן איך זיך נישט שפילען?

געדענקסט דאך שוין אליין ניט באלד מיין ערשטען טראט אין גלויבען,
מיין ערשטען טראט, מיין ערשטע ליכט מיין ערשט געשטרויכל,—
מיין ערשטען רוף און — דו האסט קוים מיך אויפגעהויבען,
און מיך אוועקגעפירט אין ליידיגן אלקער:—
כ'בין דיר מוחל אלעם, כ'בין דיר מוחל...

קומט א דערמאנונג אז און עפענט אויף דעם צער אין מיינע אויגען—
א שווארצער ים אין הארץ — א הארץ אין שווארצען ים...
מאמע, ווער האט עס דיך אזוי איינגעבוינגען?
פאר ווען טראגסטו עס אין דיינע רייד,—
און אין דיין האפענונג,
און אין דיין טרייסט,—
אזויפיל סם?... — — — — — — — — — — —

איבער'ן טויט.

איבער'ן טויט מיינעם פלעכט איך איצט גרינע קראנצען,
איבער'ן טויט מיינעם וועל איך נאך טאנצען און טאנצען און טאנצען.—
פריהלינג אראפ און ארויף, און דער זומער, דער ווינטער, דער אסיען...
איבער'ן טויט מיינעם האב איך א גאלדענעם טרויער צוגאסען
ברענגט מיר די בלעטער די רויטע וואס פאלען ארונטער אצינד
פאר די זינד פון דער פרייד וואס איז ליכטיג פאר מיר און איז בלינד
פאר'ן ווינט, פאר'ן זייגעזונט־שווייג־געזונט ווינט...
איבער'ן טויט מיינעם לייג איך אוועק מיינע גארבען
פון ווינט און פון זינד און פון זינדיגע ווינטיגע פארבען
וואס האבען געשוועבט ביז אצינד — זומער, ווינטער און אסיען...
געעפענט פאר מיר אלע וועלטען, געעפענט־פארשלאסען
גערופען, געצויגען, געטריבען צוריק צו די ברעגען...
איבער'ן טויט מיינעם בין איך ביז שפעט אין דער נאכט מיט א מיידעל געלעגען
און האב איהר געגעבען, געגעבען און ווידער געגעבען,
דאס וואס מען רופט נישט קיין ריכטיגען נאמען פון לעבען.
דאס וואס געדויערט א רגע, א רגע־מינוט,
נאר ס'איז גאלד און ס'איז גאט און ס'איז זון
און ס'איז חלום און בלוט.
און איך האב דערפון
אזא סאך, אזוי פיל
פאר'ן שפיל
איבער מיין טויט... מיין טויט, מיין איבערטויט...

שטיינער.

פון צווישען אַלטע שטיינער שפּראָצען יונגע גראָזען.
פון צווישען האַרטע שטיינער בליהט אַרויס די רוה־מיסטעריע.
פון צווישען קאַלטע שטיינער וואָס האַלטען אויף פּלאַנצען, שטעט,
אין געטערטעמפּלען, וויינט דאָס ברייט צושפּרייטע טייערע לעבען,
דאָס ליבע לעבען פון דעם שטיינעריגען אָפּשטאַם.—
זוך איך צווישען אַלטע שטיינעריגע טעג און יאָרען,
די יונגע גראָזען און די רוה־מיסטעריע,
און דאָס טייערע לעבען...

מיינע אויסריידען, תירוצים, ווערטער־ווערקצייג אויף די שטיינער,
וועלכע ליגען און פאַרדעקען און פאַרמעקען מיינע טריט.
כ'האַק און קלאַפּ — עס שפּרינגט אַ פונק אַרויס,
און שפּרינגט צוריק אַריין...
און אַט האָט גאָר אַ גרעזעל זיך אַרויסגעשפּאַרט!
און אַט וועהט די אומגעזעה'נע אומפאַרמיידליכע רוהיגקייט,—
נעמט אַלץ פון האַנט אַרויס, פון האַרץ אַרויס,
און דעקט די האַנט צו, דעקט דאָס האַרץ צו—
צווישען שטיינער רוהט די האַנט און דאָס האַרץ,
און יונגע גראָזען שפּראָצען...
און דאָס טייערע לעבען שפּראָצט און גראָזט...

נאר מען ווייסט דאך אז עס קומען ווינטען אז,
און דאס שפראצען און דאס בליהען טרערט און וויינט.
און איבער די ליידיגע שטיקער וועלט, ליידיגע פעלדער,
אטעמט קראנק דאס גרויסע הארץ פון דער צייט,
די גרויסע מידע האנט פון דעם טייערען לעבען,
רייסט זיך שוואך צו די גרויע כמארעס אין דער הויך
און וויל זיי ארונטערוואַרפען...
נאר ערגעץ ציהען זיי די וואלקענס,
ערגעץ דארפען זיי קומען זיך ארונטערלאזען...
ציהט זיך שוואך צוריק אין שטיינעריגער רוהיגקייט
די מידע האנט פונ'ם טייערען לעבען...
און דאס קראנקע הארץ פון דער וועלט
פארגיט... קלאפט רוהיג ביז דער ערד נידעריג...

אונטער אלץ.

אונטער אלץ בלייבט איבער עפּעס... אונטער אלץ!
און אַז עס שווינדט אַטאָם אין אַטאָם אַריין צוריק,
און אַז עס דרעהט זיך אַלץ אַהין און אַהער,
איז דאָ אַזוינס וואָס בלייבט אונטערן געדרעה,
אונטערן אַהין און אונטערן אַהער...

מען דאַרף נאָך ניט אויסזוכען אין זיך דאָס תירוץ־וואָרט
און נאָכדעם עס אַרומשלעפּען און סטיליזירען,
וועט מען מאַכען מיט דעמדאָזיגען וואָרט,
די פלאַכע קעפּ צו גלויבען אין דעם עפּעס,
וואָס בלייבט איבער אונטער אלץ...?

למשל:
נעכטען, צו פּאָר פופצען יאָרען, איז מיין טאַטע געשטאָרבען,
איז אַחוץ מיר, די שוועסטער מיינע, מוטער מיינע,
קרובים, זאַכען.— נאָך עפּעס געבליבען,
אַזוינס וואָס איז נאָך ווייט פון אונז,
און וועט אייביג בלייבען,
און אייביג זיין אין דער ווייט פון אונז...

און פון אָט דעם איבערבלייבעכץ ציהט צו מיר מיין פייער,
ציהט צו מיר מיין קעלט, מיין וואַסער און מיין גייסט...
מיין פייער איז אויך אַזוי אומבאַשטימט,
מיין וואַסער און מיין קעלט.
און דאָס גאַנצע בלוט מיינס איז באַהויכט
מיט אָט דעם עפּעס־שיין, עפּעס־ליכטיגקייט...

האָריזאָנטען.

רויט־רויט איז מיין טראָט אויף דער ערד מיינער שוין ניט!
אינם שיין פון לאַנגווייל רויעט זיך מיין פרייקייט
וואָס איך זוך ארום אין זיך,
און אין מיילען ווייט פון זיך,
מיילען הויך איבער זיך...

אפילו פון די אַלטע סידורים מיט דער אַלטער אינגעלשקייט,
און די סידורים באותיות גדולות מאוד,
איז פאר מיר פאראן א האָריזאָנט א פרייער
פארביגענדיג זיך אין סענטימענטען־פייערן...
נישט פון קינדהייט - לעבען, ניט פון זאמד ביי ווייכע טייכען,
נאָר א סענטימענטען־שפּיל פון שטענדיג אָן
וואָס וואַקסט איינאיינעם מיט די האָר אויף מיין קאָפּ,
און וואַרט אויפ׳ן זילבערטייך וואָס וועט א פלייץ געבען
איבערן קאָפּ מיינעם, איבער זיין אייזענשוואַרצקייט,
און עפּעס וועט זיך אָנהויבען שוין ענדיגען;
יעדען טאָג וועט עפּעס ענדיגען זיך אזוי בולט
פאר׳ן פרייען הימעלשפּיגעל איבער מיין ערד...

א רגע אין דער ווייטבלענד פון דער וועלט
ענדיגט זיך. און אינ׳ם שיין פון אָט דער רגע זעהען זיך ניט אַז
די יאָרען מיינע מיט די זומערן און ווינטערן,
וואס כ׳האָב פון קינדהייט אפגעלעבט ביז איצט.
טונקעלער ווער איך... טונקעלער;
זעהט דאס זאמד פון מיין אָפּלעבען ניט ארויס זיך
פון מיר, מיינע רייד און מיינע שווערקייטען.
וואס שוועבען איבער מיינע רייד... אונטער מיינע רייד...

וועט אָנהויבען זיך ענדיגען עפּעס באלד אין מיר,
און אַלץ וועט פייעריג־צובלענדט־צובליהט ארויסשאָטענען...
אוועקשאָט׳נען ערגעץ אויפצושיינען...
אויפעפענען א וועג צום בית עולם טירעל...

פון אונטער שווארצער איינגעפאלענער פרייד
גלייכגילטיגט א ווייסער אַש ארויס שוין.—
איך וועל העלער נישט קאָנען ווערען...
אינ׳ם אש דערזעה איך די אויפשטראלונג
פון מיינע אויגען אויף א קרומען שמאָלען פּאס א בלויען,
וואס קוקט פון א לבנה־הימעל דורך א פענסטער,
זיצט, ביי א חלב׳ן ליכט וואס צאָנקט, מיין עלטערער ברודער,
מיט די לאַנגע פּאות. מיט דער ברייטער נאָז און אלטע אויגען,
און לערנט משניות נאָכ׳ן טאטען...

איך בין ווינט פאר שטויב

אויף דער פרייער הויך מיינער איז שוין די אויסלייכטונג געקומען,
נאָר איך קאָן מיין קאָפּ נישט האלטען אינדערהויך נאָך פריי...
מיין מיניאטורנע געטליכקייט אין וואלקענס פינסטערע ווערט טויט־צושוואומען
מיינע אברים זיינען אַנגעגאָסען מיט טויטען בלויען בליי
מיין ערד איז נאָך נישט נאָהנט צו מיין הויך...
מיין ערד איז נאָך ניט פריי
און שוימט ארום אין פילקאָלירענדיגען רויך...
נאָר איך געטרוי מיין קוואלענדיגען וויסט־באהאלט'נעם כח
און געה זיך מיר מיט צווייפלען ליכטיג־שמייכלענדע
מיין אייגנעם אומגלויבען אָהן רעש פארביי...

וואס ווערט דערפון! וואס קאָן דערפון דער שפעטער זיין.—
איז אויבען ליכטיג—מוז דאך אונטען אויך זיין ליכט און שיין.
שווייג איך, ווארים נאָך אין קעלטען אָן דערוויל מיין ציטעריגע שעה.
די אויסלייכטונג איז שוין פונאויבען אין מיין הויך דאָך דאָ...

איך בין דאָ דער שרעק פאר מיין אייגענער שטיינערנער ערד,
און קיינער וועט קאָנען א פוס אויף איהר שטעלען.
איך גיב נישט קיין זון מיינע הימלען פאר טעג צו באהעלען
אין פינסטערניש, שטערנלאָז לאָז איך זיך צאפלען
און אומוואגלען בלינד־וויסט און טויב מיינע נעכט.

איך בין נישט קיין גאָט אויף קיין איינציגען שטויב פון מיין ערד,
איך בין נישט קיין שד אויף קיין איינציגען ווינט פון מיין ערד,
איך בין מעהר, איך בין מעהר. און בין מעהר—
כ'בין דער שרעק פאר מיין אייגענער ערד!
דער ווינט פאר מיין אייגענעם שטויב!

איך ווייז אָן.

איך ווייז אָן אויף גרויסע ליידען וואס איך זעה קוים אָן,
און וויל אז מען זאל זיי דערזעהן אינגאנצען־גאנצען.
זיך אויפהויבען אין זייער שימערענדער רויטקייט,
וואס באשאפט א נייעם תהום א טיפען,
א נייעם אָפּגרונט פון געדאנק...

אַן אלטער מענש מיט א שווערען טרויעריגען קאָפּ,
קוקט מיט פארוואונדערונג אויף מיר.
ער ווייסט נישט וואס איך ווייז אין דער ווייט,
ער ווייסט נישט וואס די אויגען מיינע גליהען אויף,
און די אדערען פון מיין פּנים ציהען אזוי;
בייגט זיך איין זיין שווערער קאָפּ צוריק,
פיהלט ער ווי איך זיץ אויף זיין רוקען, מיט'ן פּנים צו דער וועלט,
און לאָז איהם דעם קאָפּ נישט אויפהויבען, צו דער וועלט,—
דאס הארץ מיט אָטעם אָפּפרישען...

קוק איך מיט אלע גלייך האלב־בלינד אויף די
וואס האָבען דעם יסוד פון זייער חלום פארלאָרען.
מאכען מיך ליידען וואונדערליך,
זעה איך ווידער דעם אלטען מענשען:
ער זיצט נעבען מיר און שיינט מיט בכבודיגער פרייד,
אין זיין גרויער לויטערער ליכטיגער באָרד.
בולט ווייזען זיך פונווייטען אלע מיינע ליידען
אויף א נייעם יסוד, אויף א נייעם חלום...

איך ווייז אָן אויפ'ן נייעם עלענט,—
און אלע זעהען, זעהען אלץ דורך מיר...

צו מ. נ.

אז דאס פייער הויבט זיך אין לעצטען אש צו לעשען
ווער איך אזוי ריין און אויסגעטון פון זינד און שולד;
איך האָב כוחות פיל געהאט דיך בייצוקומען,
נאָר איידער כ'האָב דאס טון געזאָלט,
האָב איך באדארפט זיך אליין גובר זיין,
און צו דעם האָב איך קיין כוחות נישט געהאט...

דער חן פון קראנקע קינדער שפילט אויף דיינע פולע ליפען.
און אָט דעם חן האָב איך געדארפט אינגאנצען אויסקושען,
אז ליידיג זאלען בלייבען דיינע ליפען,—
האָב איך קיין כוחות נישט געהאט צו טון דאָס.
נאָר פון מיינע אויגען האָט געפינסטערט אינדערשטיל,
אזא מין קאַלטער צער, פאַרפראָרענער אומעט־קרישטאַל,
און די זון האָט אין איהם ארייננעברעקעלט
פונקען פייער... פונקען... פייער פונקען...
צי האָב איך דאן געקאָנט א טרער לאָזען.
א נישט זאטער וועל איך מיט די ציין קריצען שלאָפענדיג אליין...
נישט שעלטען קיינעם... נישט אינכעס זיין אויף דיר.
נאָר קיינמאָל זיך נישט פאָרשטעלען דיין טויט,—
ווייל שעהן, ווייל כשוף־ווילד מוז זיין דיין טויט.
איך וועל דיין לעבען זעהן נאָר אויף א גרויער פלאך
וועז־ניט־וועז זיך טוקען אונטער שאטענבוימער...

פריי.

אראפּגעריסען אַלע פרעמדע ליבען פון מיין קאָפּ האָב איך,
איצט שטעה איך אָהן א קרוין פאר אַלע אמת'ע שפּיגלען מיינע,
איך האָב אויף הארטען שלאָף ניט פארלארען דעם כשופגלאָז וואס לייכט צו
און מען קאָן דערזעהן ווי דורות טרינקען זיך אין מיינע יאָרען...
און צעהלען מיין יעדע רגע פון דערהאלטונג אויפ'ן וואסערשפּיגעל...
יעדע רגע—הימלען. ערדען מיט שיינענדיגע צוקונפטען אין וואסערשפּיגעל.
נאָר אַלץ ווערט דערטרונקען אין פלאכען טייך פון יארען...
איך רעד מיט ווערטער וואס קומען בּלינדערהייט צו מיין אינסטינקט,
און טונקען איין זיך אין מיין בּלוט און ווערען וואונדען־וואונדער...
וואונדען בּלינדע, קאלטע, פארוואקסענע מיט ברוינע קאָלטענעם ארום;
לידער, ווערטער, פעדערן און א געמישעכץ פון קויט און ברוד און גאָלד.
איך בּין אַן עפּעס וואס איז איבּערגעווארען...
און טרעטענדיג די ריינקייט פון מיין ליכט מיט שמוציגע פיס,
זעצט זיך אָפּ א שוואַרצקייט אויף דעם גרונט פון מיין נשמה,
אין א האלבּ־בּלינדער קאָן מיך דורכקוקען.—
איבּערגעלייטערט בּין איך, און אין אלע וואונדען וואס ליגען נאָר אין מיר,
און זיינען נאָך נישט אויף דער אויבּערפלאַך ארויסגעזעצט,
ליגען ווייסע קיילעכדיגע שטיינער.
מען קאָן זיי זעהן — איך בּין אַן איבּערגעלייטערטער.
אַן אויפגעבּונדענער, אַן אָפּגעלאָזטער אין דער וויסט און פריי אריין...

די וואונדער אַלע...

די וואונדער אַלע ווערען שפּילערייען פאַר'ן פלאַם פון מיינע אויגען.—
כ'האָב פאַרברענט ירושה־אוצרות וועלכע קיינער האָט נאָך ניט געזען...
ס'ווייסען ניט די שוועסטער מיינע, מיינע ברידער וואָס עס איז געשעהן
מיט מיר... עס ווייס מיין מוטער ניט דעם סוד
וואָס כ'האָב פון איהרע ברוסטען אויסגעזויגען...

און וואָס פאַר־א מין ליגען ס'זאָל פון מיינע ליפען ערגעץ פאַלען—
ער ווערט פאַרוואַנדעלט אין א ליכטיגקייט וואָס דעקט אַנ'אמת אָפּ
פון שימלען און פון שטויבען און ער שאַרט פון איהם אַראָפּ
די מינדסטע צווייפעל־טונקעלקייט, און פיל קאָליריג
שפּרייטען זיך פון איהם גינגאָלדענדיגע שטראַלען...

אין מיינע בלוטען מינ'עט טונקל זיך רויט־לעשענדיגע גאָלד־טינקטור,
א כשוף־סם, א טוישענדיגע צויבער בלענדעניש, א שפּור
פון יענעם אומגליקליכען שמייכעל פונ'ם רעוועגאַנט,
וואָס היט מיין בעט, מיין טיש און שטול, מיין וואַנט
וואָס טיילט מיך אָפּ פון אַלעמען כאָטש כ'בין אין אַלץ פאַראַן...
עס ווייסען מיינע שוועסטער־ברידער ניט דעם וואונדערליכען שפּאַן
וואָס כ'האָב פאַר זיי געטון ארויס פון שטוב.
צום גרוב... צום גרוב...

אווענט.

נעהט ארוים דאָס קליינע ווייבעל פונ'ם הויז פון איהרן,
זעצט זיך אויפ'ן שוועל אוועק, פאַרנאַכט איז דאָך...
איז איהר מאַן היינט ניט געקומען פון דער אַרבייט,
איז ער ערגעץ אין שענק מסתם.—
זיצט זי און זי וואַרט אויף איהם...

מיאוס, אך, שרעקליך מיאוס איז דאָס קליינע ווייבעל.
קליינע בריסטלעך, אויפגעהויבענע פונ'ם קאָרסעט ביז'ן האַלז,
און פון איהר רויטליך נעזעל בלאָזט נאַכטיגקייט,
און פון איהר קיילעכיגען בויך הינטער'ן קלייד,
רינט א שוויים א ברודיגער דורך די קנייטשען־רייפען—
וואַרט זי איצטער אויפ'ן מאַן...

דערווייל ווערט טאַקע פינסטערע נאַכט.
פינקלען לאַמפּען הויך און נידער,
רונד און קיילעכדיג און רויטיג.
בלויע פּאַסען, שוואַרצע שלאַנגען,
שאָטענס פון דער גאַנצער ערד
הויבען אויף זיך אינדערהויך.—
די שאָטענס פון הינטער די פיס איבער די קעפּ...

זיצט דאָס מיאוסע ווייבעל און זי וואַרט.
די קינדער שלאָפען שוין אין הויז,
איהרע גוטע קינדער...

— — — ווערט שפּעט די נאַכט

בין איך געבאָרען ליידען.

מיט קליינע אברים און מיט שארפע סמ'יגע חושים
בין איך געבאָרען ליידען מיינע ליידען אויף דער ערד,
בין איך געקומען דורכצוגעהן דורך אלע קרומע שפיגלען,
און דורך אלע גרויע שטובענפענסטער, שטובענטירען,
און דורך אלע שלאָפענדיגע פוילע גערולדען,
מיט מיינע קליינע אברים...

מיינע גוטע מידות מאכען וואקלענדיג די זינד מיינע.
מיין הארץ איז גרוים און פוסטעוועט און וויסטעוועט,
און קאָן די אייגענע פינסטערניש קוים דערפילען...
דער אָפּקלאנג פון וויטגעוואָרפענע שטיינער אין דער אייביגקייט אריין,
קלינגט אָפּ אין דעם פינסטער וויסט.
מיינע גוטע מידות...

עס וואקסט אלץ ארוים פון מיר אין אייל,
און וואקסט אריבער מיר מיליאָנען און מיליאָנען מייל.
אונטער ריזיגע שאָטענס לייד איך מיינע ליידען.
די אָדערן פון מיינע דארע הענט שרייען:
פארטרייבט די נאסע נעפּלען פון דער זון!
זי וויל מיך זעהן... זי וויל זעהן מיינע ליידען...

פון דער אומריינקייט וואָס פינסטערט איבער גאָר דער ערד,
שלייך איך זיך ארויס פאַרשטויבט און אַלט.
עס וויינט און לאַכט ארויס פון מיינע שאַרפע סמ'יגע חושים
דער אונטערגאַנג פון גאַנצע דורות—
אומזיסט־פאַרזינדיגטע, אומגעשט פאַראורטיילטע...
און די נאַסע נעפּלען ארום דער זון מיינער ווערען פעטער,
געדיכטער, עקעלדיגער.

א וואַלד־ווילד לעבען איז מיין לעבען.
אינמיטען גרויסע שטעט א וואַלד־ווילד לעבען.
אינמיטען גרויסער צייט א וואַלד־ווילד לעבען.
אינמיטען גרויסען וועג — — — — —
א וואַלד־ווילד לעבען...

שטאָט.

שטאָט. כ'בין שטאַרק ארומגענומען פון דיינע שוואַרצע בלינדע רויזען.
זיי האָבען זיך ארום מיר אויסגעבליהט און אויסגערייפט.
איך זיץ ביים פענסטער פון דער שטוב וואָס ד'האָסט מיר געגעבען,
און הער זיך איין ווי די גרויסע האַרעפּאַשניקעס־ריזען,
קאַטשען איבער דיינע שליאַכען די ריזיגע אייזערנע רעדער...
וואוהין קאַטשען זיי די גרויסע אייזערנע רעדער?

שטאָט. דיינע שוואַרצע בלינדע רויזען צופינקלען זיך מיט מכות,
ווען די נאַכט קומט אָן און דו צינדסט אָן די גרויסע שטעקענס,
איבער אַלע גאַסען, איבער אַלע הויפען דיינע,
אינ'ם עלעקטרישען ליכט רימסטו, רייצסטו זיך מיט דיין גרויסען גוף
וואָס איז צוצויגען און צעשוואָומען און צושפּרייט.
דיינע בריסט די גרויסע, ארויסגעשטעקט פון שוואַרצען קלייד,
האָסטו איינגעטונקט אין ים וואָס היט דיך תמיד,
און דו קיהלסט זיי דאָרטען... און דו פרישסט זיי דאָרטען — — — —
דיינע שוואַרצע רויזען בלוטיגען אויף מיר!
יעדען מאָרגען שטעהסטו אויף מיט קיהלע ריינע בריסט
אויסגעוואַשענע און אויסגעפרישטע פונ'ם ים.
שטאָט, דיינע שוואַרצע בלינדע רויזען בלוטיגען שוואַרץ אויף מיין קאָפּ,
און כ'קאָן פון זיי זיך ניט אָפּקילען אינגאַנצען...
ברען איך איצטער אזוי שוואַרץ און בלינד מיט זיי... אינמיטען זיי...

נאַכמיטאָג מידקייט.

נאַכמיטאָג־מידקייט. פולע אויגען מיט נאַכמיטאָג־מידקייט.
פולע הענט מיט שווערקייט, פולע ביינער טויטקייט:—
ס'איז אוועקגעפלאָסען ווייט דער טייך מיט ליכטיג ווייבלוט.
פליסט נאָך ערגעץ כוואַליג־לייכט און שטעלט זיך ניט.
פליסט אַריבער שטילע לענדער־חורבות, קליינע שטעטלעך,
און פאַרגעסט זיך, און פאַרבלאָנדזשעט אין די עלטער־קוסטעס
פון א טויטער אָבער שטאָלצער גענעראַציע.
מ'האָט אַרימברויט געגעסען אָבער רייכען שלאָף געשלאָפען.
און צו דעם האַרצען האָט דער הימעל צוגעטוליעט זיך,
מיט זיין זון און ס'האָט דאָס האַרץ ניט אָפגעבריהט זיך..
מיידלעך האָבען דורך די אָפענע פענסטער געקוקט,
און געזעהן און קיינמאָל ניט דערטרויערט דאָס געזעהענע,
פאַרלאָרען זיך אין צושוואומענער רחבות פון בענקעניש,
האָט דער זונענאונטערגאַנג אַלץ פאַרוועהט...

מיד. מיד בין איך און זעה דורך שווערען שיין—
אַן ערד ברעג טוקען זיך און בויגען זיך אין גרינעם ים א
און עס כאַפּען אויף זיך ווי פון ווינט דערשראָקען פון דער ערד
היהנער ווייסע, ווייסע הינער מידע, פרעמדליכע,
און פון הינטער זייערע פליגעל פאַלען ארויס פאַמעליך
קליינע הינדעלעך. געלע, ווייסע און ראַבע.
און דער ברעג בויגט זיך אינ'ם גרינעם ים אריין,—
נאַכמיטאָג־מידקייט אויף דער גאַנצער וועלט,—
ווינגט זיך מיד און מיד די ערד.

ווי חזיר׳ש.

ווי חזיר׳ש ס׳שמעקען פעטע מענשען
אין א הייסער זומערנאַכט אין די שטאָטגאַסען!
די פרויען מיט די צעוואַקסענע אַרבוזען־בריסט,
און די מעוברת׳ע פרויען די שטאָלצבייכיגע,
מיט די מענער־עדות ביי דער זייט—
ווי חזיר׳ש שמעקען זיי!

אין א הייסער נאַכט אין שטאָט שווייסיגט די זינד
און פון אַלע איהרע קנייטשען ברודיגט
די אויסגעוועבטע, אויסגע׳הנאה׳טע ליבע.
עס זיינען דאָ אַזויפיל אויסגעלייטערטע טייכען הינטער׳ן שטאָט
און די לבנה ווייזט און עפענט אַלע וועגען צו זיי,—
וואָס געהט זי ניט אַהין די זינד זיך באָדען איצט?!

אַך און אוי איז צו דער זינד!
אז אין לבנה־ליכטיגקייט פאַרלירט זי די ראיה,
און ווי זי געהט ארוים פון שטאָט ביינאַכט,
שטויסט די לופט זי צוריק,
און בלינד איז זי הינטער׳ן שטאָט,
בלינד איז זי...

וועלט.

קראנקע שטערען אויף דער וועלט
צאנקען געלען צער און צארטקייט אויף דער וועלט.
אינ'ם געלען צער פארבלוטיגען די אויגען פון דער וועלט,
פאלט א טויטליך ליכט און שפרייט זיך אויף דער וועלט;
רייניגען זיך ביםלעבווייז די אויגען פון דער וועלט,
דערזעהט עפעס די וועלט...
דערלעבט עפעס די וועלט...

איך בין איינזאם אויף דער וועלט,
פאלט אויף מיר נאך שווערער דאך דער געלער צער פון קראנקע שטערען
וואס צאנקען אוים און געהען אוים איבער דער וועלט...
איך ווער איינזאמער פון אט דעם שיין,
און הער אויף זעהען די שפראצונג וואס פארדעקט די ערד,
זעה איך בלויז דאס אונטערלעבענדיגע...
זעה איך בלויז דאס אונטערגעהענדיגע...
דאס אונטערשטענדיגע...
דאס אונטעראייביגע...

געה איך אונטער אונטער אלץ.
קראנקע שטערען צאנקען ווייט פון מיר,
דערצאנקט צו מיר ניט זייער אויםלעשונג...

בלינד געוועז...

בלינד געוועז...
און ניט פארזעהן,
און ניט פארלארען פונ׳ם בליק
די פעדים וועלכע ציהען זיך פון קינדערוויג
צום קבר מיינעם, און די גרויסע שווארצע שטריק,
וואס בינדען מיך צו אלע גאלד־אילוזיעס פון טויט,
כאטש אלץ פארגרויט,
פארשווינדט,
ווערט בלינד...

בלינד אזוי,
ווערט פריער גרוי...
און נאכדעם טונקעלבלוי,
און נאכדעם ליכטיג, ליכטיג, ליכטיג־וויים — — —
א שארף! א שרעקעדיגער דורכגעלאף פון מייז...
און ס׳איז שוין זון פאראן אויף אלע ווינקעלעך און ווענט...
עס ברענט... עס שיינט און ברענט!
פלאמען גרוים און קליין,
צונגען... ציין!
שעהן!

שטאק־בלינד.
עס בילען הינט
און ווייטער פינסטערניש און ווינט.
און מידע גופים ציען אוים זיך אויף דער ערד,
אויף פעלדער־פלאכען אונענדליך... און עפעס ווערט
פון לופטען ביטערע דערשטיקט, פארלאשען און פארצערט...

ווי ריין...

ווי ריין איך ווער... דיין אָטעם נעמט אַראָפּ פון מיר די פלעקן.
דיין אָטעם איז דאָך ריינער ווינט וואָס איז ביז איצט
אין גרינער ליכט פאַרשאָטענט אויסבאַהאַלטען געווען...
א גאַנצער דור האָט זיך פאַרשפּילט מיט ווערטער,
און נאָכדעם האָט א דור געוויינט דאַרויף;—
א גאַנצער דור האָט זיך פאַרשפּילט מיט פאַרבען
און נאָכדעם האָט א דור געוויינט אויף דעם שפּיל;
און איצט האָב איך געבראַכט ביינער שרעקיגע קאַלטע.
מיט פלעקען פון דעם ווערטערשפּיל, פאַרבענשפּיל,
און — זיי ווערען ריין ווי איך פון דיין אָטעם איצט.
דיין אָטעם איז דאָך לופט פון לויטערע ווינטען...

ווער ביזטו דען און וואָס ביזטו דען?—
דו ביזט דאָס אָפּגעריסענע־אויפגעריסענע פון מיר,
דו ביזט דאָס אָפּגעשניטענע־אוועקגעשניטענע פון מיר.
איך האָב צוטאַפּטשעט אונטער די פיס מיינע
דעם וועג וואָס איז געווען אויסגעשפּרייט מיט טרייסטען.
אז איך וועל דאַרפען אָפּמעקען און אויסמעקען,
און בלויז איין פינטעל מאַכען, א קליין פינטעל...
און ס׳וועט פאַרזיגעלט זיין א באַשאַפענע וועלט
אָן אייביג־אָפענע... א צעוואָרפענע אין שטרעקעס...

כ׳האָב ביינער פון פיס און הענט און שאַרבענס.
מיט ערשטען וואַסער אָפּגעוואַשען זיי—
זיי לייכטען, זיי זוניגען... זיי טאָגען אויף.
עס שלאָגט קיין באַנגער פלעק נאָך פלייש פון זיי ניט.
און קינדער קאָנען זיך מיט זיי פאַרשפּילען
און אַלטע קאָנען זיי צוקאָפּענס לייגען,
אין זייער טרוימפאַרבלאַסטען שלאָף...

בײ פוילע פלויטען.

בײ פוילע פלויטען האלטען זײ זיך אָן מיט אומזיכערע הענט.
א פולער וועג מיט זוניג ליכט, א פולער וועג מיט טאָג,
נאָר אויבען ציטערט די הימעלבלויקייט אומענדליך — — — —
זײ ווײסען אז דער לעצטער טויטער שטויב
פאַלט אויף זײ פון קלאָהרען הימעל אראָפ שוין אפילו.
און די הענט ציטערן, די אָדערן שטאַרען...
ווער וועט דעם שטויב דען פּרוואווען אראָפּווישען?...
דערגאַנגען צו דעם ענד פון וועג פאַמעליך־האַסטיג.
די הויט איז נאָך געטריי די ווײטאָגדיגע ביינער,
און פאַרדעקט, פאַרהיט פון לײכטען פלוצלינגען באַריר,
פון א פאַרבײגעפלויגענעם אומגליק...
און די אויגען קוקען פרעגיג אויף די הענט,
און די הענט ציטערן, הילפלאָזע אדערן שטרעקען זיך...
האָבען נישט וואָס צו אויסזאָגען, וואָס צו ענטפערן...

אין ווײסע קלײדער מיט'ן פרילינג אויף די ליפען אויפגעהויכט,
קומען קינדער־אייניקלעך און ברענגען מתנות.
קוקען ווידער אַלטע צאַנקענדיגע אויגען פרעגיג,
און די אָדערן פון די הענט שטרעקען זיך הילפלאָזער.
נאָר די קינדער־אייניקלעך מיט זײער רײנעם קערפּער־ריח
ציִען נאָענט צו זײ... ערנסט נאָענט צו זײ;
לאָזען זײ די הענט פון די פוילע פלויטען,
און גלעטען קעפּלעך בליהענדיגע, מוח'יגע, הענטלעך כוח'יגע,
די גרינע אָדערן פון זײערע הענט קריכען אוועק,
ווי דערשראָקענע ווערים.

א שלאַנג — אַניאָדלער...

פאַרשאָלטענע, פאַרמיאוסטע תאוה,
מיט רויער אייזענגלוט אין זיך.
ווי אין א הייל, אין איהרע פינסטערנישען
א קריכענדיגע הונגעריגע שלאַנג בין איך...

איך קריך אום אין איהר שטאַרען קוילשטיין,
שנייד איהר חושך הין־צוריק,
און דורך מיין טונקעל ווילד־געבליט צוגיסט זיך.
אן אומרוהיגע פרייד פון אומזיכערן גליק...—

אַט באלד, און ס'וועט א שיין א שלאַנג־טון!
א גרויסער ברעג מיט זון און וועלט
וועט זיך צושפרייטען און צוברייטען פריי
פון שאָטענס און פון פלויטען ניט פארשטעלט...

פאַרשאָלטענע, פאַרמיאוסטע תאוה,
מיט רויער אייזענגלוט געפרעסט!
כ'פליה אום ארום איהר ווי א מאַנסטער אָדלער
ארום זיין ברענענדיגען נעסט!

דעם מאָרגענגייסט.

דעם מאָרגענגייסט פאַרשטעלען טונקעלע שטאַכעטען.
איך האָב די שווערסטע וואָנט פון היינט אַביסעל אויפגעהויבען,
און זעה דורך כמאַרע־נעצען, גרויען זיך פון חושך; שויבען,
און זיך־באַוועגענדיגע, ליידענדיגע קעצישע סקעלעטען:
קריכען איינער אויפ׳ן צווייטען.
טויטען... טויטען... מחנות טויטען...

דעם מאָרגענגייסט פאַרשטעלען טונקעלע שטאַכעטען,
איך האָב די שווערסטע וואָנט פון היינט שוין אָפּגעלאָזען,
און אָטעם ווידער איין די מאָנאָטאָנע וויסטעניש פון ריח׳לאָזע גראָזען
און ס׳שטרעקען קראַנקע פּנימער פון געלע בעטען
זיך צו מיר אין פנים... איינער אויפ׳ן צווייטען.. אויפ״ן צווייטען...
טויטען... טויטען... מחנות טויטען...

דעם מאָרגענגייסט פאַרשטעלען טונקעלע שטאַכעטען,—
איך בין די שווערסטע וואָנט פון היינט קוים דורכגעקראָכען,
און האָב קיין שטויב ניט אָנגערירט, קיין זאַך צושטערט, צובראָכען,
קיינזאַך ניט צובראָכען, קיינזאַך ניט צוטרעטען...
קריכען איבער מיר סקעלעטען־פינגער... איינער דורכ׳ן צווייטען.
טויטען... טויטען... מחנות טויטען...

די שטיבער קומען אָן...

די שטיבער קומען אָן אַלטיוגנע יעדען טאָג,
און שטעלען זיך אוועק שורה'ס'ווייז און גלייך.
איך שטעה פון נאכט אויף, זעה וואָס איך פאַרמאָג,
און ווייס אַלץ נים ווי אָרים כ'בין,
און ווייס נים ווי כ'בין רייך...

עס פלעגען פויגלען זיין אמאָל און נעסטען פיל,
מ'האָט געזאנג געהערט—אמאָל פון גאַרער הויף.
איך שטעה פון נאכט אויף, זעה ווי אלץ איז שטיל,
ווייס איך גיט ווי אָרים כ'בין,
און ווייס נים ווי כ'בין רייך...

אין שטיבער וואוינען מערדער מידע, רוען אוים
פון בלוט־שכרות, און שלאָפען שטארק, געשמאק און שווער.
איך שטעה פון נאכט אויף, געה אין גאס ארוים,
באטראכט די אויסגעשטעלטע שטיבער, קליין און גרוים,
דוכט זיך מיר אז עס פארפאָלגט מיך ווער,
מיט בלוטיג־אויפגעקוועלטע אויגען הינטער מיר,
פון א צוגעמאכטען פענסטער,
פון א צוגעשלאָס'נער טיר...

און פויגלען שווארצע רויבערישע ווארטען שטומע אין דער הויף.
עס בלישטשעט עפעס אָפּ מיר פאר'ן אויג, טוט א בלאנק.
א שארפע בלויקייט... ווער איך אזוי לאנג... לאנג...
ווער איך אזוי אָרים,
ווער איך אזוי רייך...

צו ע. ש.

איך קאָן פון חלום מיינעם ניט ארויסשלעפּען
פאַר דיר אַלצדינג וואָס כ׳וויל דיר אָפּגעבען...
איבער מיין חלום גרויט א שטיינערינע ווירקליכקייט,
איבער מיין חלום טעמפּט זיך א פאַרגליווערטקייט,
פון וואונשען וועלכע זיינען בלויז צונויפגעקלעפּט פון זאַמדען,
פון וויסטע פרעמדע שליאַכען אָנגעטראָגען...

אין דער משפּחה מיינער בין איך דער טויטער מענש
וואָס לעבט מיט חלומליכט און חלומפינסטערניש.
מיין מוטער גלויבט ניט מיינע רייד און מיינע באַוועגונגען,
פון מיינע ברידער און שוועסטער בין איך א פאַרלוירענער.
אין מיין חלומפינסטערניש שאָטענט זיך דער קבר פון מיין פאָטער
אומגלויביג... אומגלויביג און צווייפעלהאַפט,—
א מצבה אָהן אויפשריפטען.

דו... דו האָסט א ריין פנים און אַ ריין קינדיש האַריץ.
דו האָסט שוואַרצע גוטע אויגען, אמת גוטע אויגען,
ביזט נאָך א קינד און וואַקסט... און לייכט לייכסטו אוועק פון מיר.
און ווערסט מיר פרעמד מיט יעדער רגע גוטסקייט
וואָס שיינט אויף מיר פון דיינע אויגען אויס...
שיינסט און לאַכסט אוועק פון מיר.
און כ׳קאָן דיר גאָרניט זאָגען... גיט פאַרהאַלטען דיך
דו זאָלסט פון מיר ניט אזוי גיך פאַרפרעמדט ווערען,
כאָטש ס׳טוט מיר אזוי פינסטער וועה...

וועגן א הוילען קאָפּ.

ס'איז אויך א בושה פאַר די וועגט די אייגענע,
און פאַר דער זון פון טאָג פון אייגענעם,
און פאַר דער ליבע פון א פרעמדער פרוי אפילו;
ס'איז א שאַנדע ווען דער קאָפּ הויבט אָן זיך אויסטון
פאַר אַלע אין די אויגען אומגעריכט אזוי,
אינמיטען העלען טאָג פון יונגשאַפט.

שעהן איז נאָר, פריידיג איז נאָר,
ווען ס'טוט דער קאָפּ זיך אָן אין זילבערן העמד פון טרויער,
און ס'פאַלען אָפּ די שווארצע האָר ווי שטראַלען טויטע, קוילינע,
פון אָן אויסגעברענטער זון א גאָלדענער:—
ס'איז נאָך אינמיטען העלען טאָג,
נאָר ס'פליהט א מחנה פויגעל פרייליכע אין א ווייסער ליניע.
און נאָך דער מחנה ציהט אָן איינציגע סאָראָקע.
און אונטען, אויף דער מינענדיגער ערד,
בויגען זיך קליינע בוימלעך היו און הער פון ווינט,
שפּילען זיך היו און הער פון ווינט...
ס'שפּילט מיט זיי זיך היו און הער דער ווינט...

אָן אומצופרידענקייט פון אומגעטרייע הענט שטופּט אָפּ די העלקייט,
און אויף דעם שפּינוועבס פון די עלענטע ווינקלען פונ'ם צימער,
האַלט זיך אָן אָן אַלטע טרייסט פאַר וועהטאָג.
פון אַלטע געלע ווערטער וואָס חזר'ן זיך אויף צונג
רינט מייזעלש בלוט מיט עקעל...

גאָט זאָל שומר ומצל זיין!

אהין...

אומערדיגער, אומערדיגער לבנה טאָג, — אום'ערדיגער טאָג,
איך האָב נישט דיינע שטערן, איך האָב זיי ניט,—
קיין זון איז דאָך נישט באַשאַפען געוואָרען פאַר דיר
אַז אומזעהבאַרע לבנה באַלייכט די וועלט.
איך וואַרט היינט אויף גאָרנישט,
ס'וועט קיינער צו מיר נישט טרעפען,—
די ווייטסטע וועגען זיינען שטאָקפינסטער היינט.

ווי פאַרשפעטיגט גראַז אין ערשטען שניי פיהל איך.
אוי איז קאַלט פון פאַרצווייפעלטע זונענשטראַלען
וואָס פאַלען אומגעריכט אין אָנהויב ווינטער
אויף אומשולדיגע צווייגען פון יונגבוימלעך!—
מ'הערט אַ קינד וויינט ערגעץ — — —
וויינט דאָס האַרץ אהין, אהין צום קינד...
און דער שטילער גוטער שניי שיט זיך אַרונטער,
און פאַרדעקט די שאַנד פונ'ם הערבסט...

איך דארף ניט.

איך דארף ניט אָנזעהן דיין שאָטען ווען לעבער טרעט דיר נאָך,
און לאָזט דיך אינ'ם מינדסטען שיין ניט זיין אליין... ניט פריי.
(דאָן וואָלט אין מיין אויג אַ אַנדער שיין געשיינט!)
אין מיין האַנט וואָלט רוהינקייט גערוהט...
און יעדען טאָג וואָלט איך אין מיין הויך ארויפגעקוקט,
און וואָלט געגלויבט אין מיין הויך, ווי אַ פעלז געגלויבט.
וואס איז מיליאָנען מאָל העכער און שטאַרקער פון מיר,
און אויף זיין הארטקייט קלינגט אַ קלאַפּ אָפּ
שטומער, קאַלטער ווי אין מיר...

און אַז איך ווער גוט אַמאָל און אויפגעלייגט
און עפּעס אויף מיין הארץ פאַר דיר... מיין הארץ.—
קלייב אויף וואָס ס'איז פאַראַן נאָך אויפ'ן גרונט,
באַלד וועט דאָס אויך צובראָכט, צואוועהט ווערען!
קלייב אויף און האָב עפּעס פון מיין געביין אין דיינע ציין...
ביז רוה וועט קומען אויף דיר
און דו וועסט זיצען שוין ביים פענסטער
און קוקען פונדערווייטען אויף דער וועלט...

עמיצער האָט מיך מיטגענומען דאָך צו דיר,
און האָט זיך פון מיר אוועקגעגנב'עט — (טויט!)
און מיר געלאָזט ביי דיר...
נעם מיך אויבעט מיט ערגעץ און לאָז מיר דאַרטען איבער
און שטילערהייט, בגנבה גנה פון מיר אוועק,—
אין מיין אויג וואָלט דאָן אַן אַנדער שיין געשיינט...

אינדערפריה.

פון דער קיילעכדינער נאכט קום איך ארויס א לייב.
כ'האב זיך מיט הונגעריגן נייסט ארומגעדרעהט צווישען שטיין,
געשמעקט די פיסטערניש, געשמעקט די גופיגקייט פון זיך אליין
און ווילדבוים האט געראשט איבער מיינע נערוועו
און זיי געריצט און געריסען...

דאס וואסער פון קראן איז פריש,
דאס ליכט פון דער זון איז גרויס און רייך,
די גאסען פון דער וועלטיגער שטאט זיינען ענערגיש.
און די האר מיינע אויפ'ן קאפ קרויזען זיך מיט שטאלץ;
מיין פנים איז נישט רוי, און מיין שטערען איז ברוין
פון פארטיגקייט, פון רייפקייט...

מען קויפט ברויט און מען קויפט פריש פלייש
אין די אויפגעלעבטע קראמען;
מען לויפט צו דער ארבייט מיט כוחות און כעס'ען
מיט אידעאלען און חלומות לויפט מען צו דער ארבייט,
אין די אויפגעפראלטע פאבריקען אריין...
ווייל ס'איז א שטאט, א גרויסע שטאט,
וואס אנטלויפט פון דערפער און וועלדער,
טאר זי נישט שטעהן בלייבען, טאר זי ניט אין רוה ארייגפאלען,
טאר זי נישט צוריק זיך בויגען צו גרינקייט.
דארף זי לויפען, לויפען אין דער וועלט אריין...

כאפּט זיך אויף מיין קינד מיט געוויין,
הויבט דאָס געוויין אָן ווינטיגען
הויבט זיך אָן מיין פייערחלום לעשען, לעשען.
ווערט גרויסער טאָג הער איך אויף זיך אַנזעהן
אינ'ם ראש־צופלאָמטען טומעל פון מענשען
הענג איך אין דער שטאָט הויך, הויך,

אביסעל ברודיג וואסער רינט דורך דורך מיין זכרון—
דאָס לעצטע ביסעל נאכט, רינט שוין ארוים פון מיר.
פאסיקעלעך לבנה־שיין איבער דאָס לעצטע שטיקעל ברודיג נאכט:
קלינגלעך קלייניגקע פון מעסערים. האלבע שערלעך,
שווימען אום אויפ'ן לעצטען שטיקעל ברודיג נאכט אין מיין זכרון.
נאָר דער טאָג איז פריש און ליכטיג.
די שטאָט האט אַלע איהרע אויוועגס איינגעהייצט;
עס קאָכען זיך די טעפּ מיט אייזען און זידען,
די טעפּ מיט גאָלד און די טעפּ מיט קופּער קאָכען און זידען;
און פון הינטער שאָטענס רוקען זיך די קארליקלעך די ווייסע,
טראָגען אין די הענט די טעפּ מיט בלוט,
אין די ברענענדיגע אויוועגס—
זיי זאָלען זיך קאָכען גלייך מיט אַלע טעפּ,
מיט'ן גאָלד און מיט'ן אייזען, מיט'ן צין און קופּער...

אויפ'ן קיילעכדיגען טאָג הענג איך ווי א הירש א יונגער.

צו זיך אליין.

און נאקעט זאָל איך זיין ביז אַלע טיפע קנייטשען,
און זאָגען זאָל איך אַלץ אין וויסטסטען שאַרפסטען בלאַנק,
און שעלטען זאָל איך שוין נישט האָבען ווען און וועמען,
ווייל ס'וועלען זיך די קללות אונטער דעם כעס מיינעם בגנבה
ארויסשאַרען, אוועק מיט'ן ווינט צו ווינטען אנדערע,—
וועט זיין וואויל און פריי...

און אויף די גריבער זאָלען גראָבע שפּינוועבסען פאַרשטעלען
די שרעקען וואָס האָבען געצייצט מיך ווען;
גערופען און אוועקגעטריבען אין שווערע מינוטען
ווען כ'בין געקומען איינגעשטאָלץ אין זיי אריינקוקען,
אריינקוקען, זיך איינקוקען און דערזעהן...
וועט וואויל זיין און פריי...

און פון דער וואנט אראָפּ מיין מאַמעס פאַרטרעט נאַר,
גאַרנישט מעהר—ס'איז גאָרנישט מעהר געווען פאַר מיר...
ארום איהר גרויען קאָפּ מיין גרוי־קראַנק לעבען,
מיין גרוי־קראַנק וואַרטען, מיין גרוי־קראַנק זוכען,
מיין גרויער רינג פון אַלע אויסגעוועבטע פאַרבען,
וואָס האָבען געבליצט אין די גרויסע אויגען
פון מיין צוריקגעטריבענער נשמה,—
וועט וואויל זין און פריי...

גאָט וועט גרוי.

גאָט ווערט גרוי פון צייט און שטויב און רוים און טרוים.
און די וועלט מיינע, צי ער האָט יאָ אָן איהר פאַרגעסען אָדער ניט,
ווערט איבער זיין קאָפּ בלויז שטויב פון אַלערליי קאָלירען,
און צייט — איינטאָניגע, איינטאָניגע צייט,
און קיין טרוים איינגאַנצען נים דערוויל...
ווייל איך האָב נאָך דעם טרוים ניט אויסגעריסען פון מיינע נעבט,
ער בליהט נאָך דאָרט אונטער א קאַלטען הימעלדאַך;
ער שיינט נאָר אויף אַמאָל און שפּרייט קאָלירבלענדיגע גאָלדען,
קאָלירבלענדיגע זילבערען ארום מיר אוים,
אַזעלכע רינגען, רינגען ארום מיר,
זילבערן און גאָלדען...

אין גאָט'ס גרויקייט איז מיין זילבער-חלומשייין ניטאָ נאָך.
אויף די פאַרפּראַסטיגטע וועגען פון מיינע קינדעריאָרען
שיינען זיינע יונגע זונען נאָך פון מיטענהימעלדיגע הויכען
דער גויאישער פּאַסטוך טרייבט פון פעלד די קיה אַהיים
אויף מיינע פאַרפּראַסטיגטע קינדערוועגען.
איך זעה פונווייטען דעם פּאַסטוך און די קיה...
און די קאַטשקעס אין דער קאַליעזשע ביים פעטערס מעל-קלייט
זעה איך אומשוויימען אַצינד — מיינע פאַרפּראַסטיגטע קינדערוועגען.
זאָל גאָט גרויער ווערען, גרויער ווערען,
אין אַלע מיינע קאָליריגע שטויבען גרוי ווערען,
און רוהיג זאָל מיין טרוים נאָך בליהען אין זיין שלאָף...

צו ע. ש.

איך טראַכט צו זיך:
די אויגען דיינע זיינען איצט קינדישע דריי יאָר בלויז אַלט,
און מיינע אויגען קעגען דיינע ווערען אויך אַזוי,—
אַ מינוט נאָר ווערען זיי אַזוי,—
קליינינאַריקע, ריינקלאַריקע...
איז וואָסזשע דען דאָס טראַגיש-טונקעלגרינע לעבען איבער אונז?—
אינמיטען זיינען גרויסע גריבער טאָקע דאָ,
עס רוישט מיט פּחד'יגען פעכיגען קאַשמאַר...
מיר וועלען איבערשווימען האַלטענדיג זיך ביי די הענט;
מיר האָבען דאָך נאָך ליבע אין די הענט,—
וועלען מיר זיך האַלטען ביי די הענט...

איך טרויער צו זיך:
ווי אַלע שטילע מענשען פון דער וועלט,
אויף די קליינע האַלצשיפלעך פון זייער לעבען,
שווימען מיר דאָך ביידע צו פאַראייגזאַמט ווערען.
איך — פונדערווייט שוואַרצער וואַנט, — אַן איינזאַמער...
דו — פוניענערזייט — אַן איינזאַמע...
איך— פאַר זיך אין טויט אַליין — נאָך איינזאַמער...
דו — פאַר זיך אין טויט אַליין, נאָך איינזאַמער...
קליינינאַריקע, ריינקלאַריקע,
ריינקלאַריקע, קליינינאַריקע...

און אַט אַזוי! — צוריסען און צופליקט אַלצדינג
וואָס האָט אונז איינער צו דעם צווייטען צוגעבונדען!
פינסטער... פינסטער... קיינער האָט קיין ליכט ניט אָנגעצונדען
זעהן וואוהין מיר זיינען פאַרשוואונדען...

טויט מיינער.

מיין טויט, מיין ריינער טויט, מיין גוטער טויט,
פון אַלע הויזפּענסטער שמייכעלט ער צו מיר און לאָזט מיך געהן.
ער קלייבט עפּעס אַז פון דער גאַנצער וועלט פאַר מיר,
און איז דער רוה וואָס ער פאַרגרייט פאַר מיר.
אַז איך דערשרעק זיך און איך ציטער־אויף אַ רגע,
לויפט ער אַן הינטענאַרום און פאַרכאַפּט מיך:
נישט געשראָקען, שרעק זיך נישט!

מיין טויט, מיין שטילער טויט, מיין קילער טויט,
ער געהט אַרום אין אַ געדיכטען אַלטען וואַלד,
און זוכט פאַר מיר אַ מצבה אויף מיין קבר.
איך הער זיין טראָט אין מיינעם...
זיין עכאָ קלינגט מיר אָפּ פון האַרצען מיינעם,
אין וועלכען אַלץ ווערט טויט פאַרלאָרען און פאַרלאָשען.
אַז איך פאַרטראַכט זיך ווען אַזוי זיך אין מיין צער,
און עפּעס הויבט אַן פינסטערן אויף די ברעמען מיינע,
בליצט ער אויף פאַר מיר און פאַרכאַפּט מיך:
ס'איז נישט אמת... ס'איז נישט אמת...
איך בין דאָ...

יעדען טאג.

יעדען טאג א גראב אין דר'ערד א האסטינגערן, מיט די שוואכע פיס...
יעדען טאג א שמייכעל צו דער אייגענער פרעמדקייט,
פון וועלכער מען ווערט אפגעהיימישט.
וואגלען אום פארבליבענע טרערען אויפ'ן גרונט פון אויג,
און וועלען שוין בלייבען דארטען,—
עס מוז דאך עפעס בלייבען אויפ'ן גרונט פון אויג...

אן אלטער מענש, איינער אליין פון שלאפלאזען בעט געהט אראפ ביינאכט
ציגדט אן א ליכט און שטעהט לעבען זיין געלעגער,
טאפט דאס בעטגעוואנט מיט אומגלויבען...
קוקט זיך איין אין בעט מיט צווייפעל...
הערט ער זיך איין — א מייזעל שקראבעט אין אנ'אלמער,—
קומט דער גלויבען איהם צוריק אין זעל אריין,—
לייגט ער זיך צוריק אין בעט אריין...

ער ווייסט דאך שוין און איז גרייט מיט אלעמען, מיט אלץ;
דאס פלייש פון אונטער'ן הויט פארשווינדט;
די ביינער לייטערן זיך אין קאלטער ווארטעניש,
און אז עס געהט א רעגען פון פרוכטלאזע גראבע כמארעס,
הערט ער איהם קלאפען אין וואנט,
הערט ער און איז גרייט...

אפרייסען.

מען וועט די בריקען אלע דארפען אפרייסען צוריק,
און וואס עס האט פארבונדען איינעם מיט'ן אנדערן
צופליקען באלד. וועט עפענען א נייער וועג זיך אין דער וועלט.
א פרייע ליכטיגקייט צו וואנדרן...

וועט נעמען לאנג ביז איינער וועט דעם צווייטען אנטרעפען,
אין טויזענטערליי חלומות וועט זיין בענקשאפט זיך פארטרויערן...
און וועט מען טרעפען זיך וועט אויך איבער די קעפ
אן אייביג־שטומע פרעמדקייט לויערן...

און פוסטע שטעט מיט הויכע מויערן מיט טויטע פענסטער
זועלען ווי א חרוב'ער גן־עדן שטעהן אין גרויען עלענט שימלען,
און ביסלעכווייז וועט אלץ פארשאטענען ווי רויך, און לעבעדיגער ווערען
וועלען אלע טויטע שטערען פון די הימלען...

ביים ים א שטוב, אינמיטען פעלד, צעווישען וועלדער,
ווייסע פנימער פון מאן און ווייב און בלאסע ציטערדיגע קינדער.
וועט קוקען גאט מיט קניטשען אויף זיין שטערן איבער אונז,
און זעהן אונז פון דערווייטענס — קינדער...

דער געדאַנק...

דער געדאַנק פון רויער פרייד איז דאָך אַ חיה־רעה, אַ חיה־רעה!
עס פרעסט דאָס שפּיל מיינס אויף אינמיטען אַלע שימערדיגע גלאַנצען;
ער זיצט אויף דר'ערד און האַלט די לאַפּעס זיינע אונטער זיך,
און זשמורעט זיינע אויגען אין דער ווייט פון טינטיגע וואָלקענס...
איך טו זיך נאַקעט אויס פון רייד און קאָמבינאַציעס פון קלאַנגען,
וואָס כ'רעד זיך איין אַז זיי דערוועקען אַפּהילך אין מיין פוסטקייט;
און אַז חורבות הויבען אָן זיך אָפּבילדען די גאַנצקייט פון אַ גאָט,
וואָס גערהט אַרום אין זיי און קלאָגט מיט חרטה,
מיט חורבה'דיגע אויגען קלאָגט ער אין חרטה;
פיהל איך דאַן די קללה פון דער רויער פרייד
נאָך וועלכער מיין בלוט טריקענט...

דער געדאַנק פון רויער פרייד איז אַ חיה־רעה, אַ חיה־רעה,
כ'קאָן זיך קיינמאָל נישט באַפרייען דאָך מיט אַלע מיינע שטיינער
וואָס איך לייג אין וועג פאַר זיך אַליין — מיין פינסטערע בלאָקאַדע!
עפּעס ווערען גרויסע פינסטערנישען צונטעריג אין מיינע אויגען,
ווען איך דערזעה אַ הונט זיך פּאָרען מיט אַ הונט אין גאַס,—
דאָס ציהט זיך אינדערברייט און אינדערלייננג אויס מיין געדאַנק
נאָך רויער פרייד... נאָך בלינדער רויער פרייד...
וואָס איז דער פלאַם וואָס קנוילט אין רוויביגקייט פון מיינע איבעראַשטע אויגען
און וויל זיין לויטערקייט נישט שענקען אין דער פריי,—
דאָס איז דאָך אויך די חיה־רעה, די חיה־רעה,
דער געדאַנק פון רויער פרייד...

אין בעט.

כ'טוליע זיך צו דיר, איך ליג ביים אָפּגרונט,—
דו פאַרשטעלסט דעם אָפּגרונט מיט דיין שטאַרקייט.
דיינע הענט ציטערן נישט אויף מיט אומזיכערע בלויע אָדערן
האַלטסט צו די וואונט דיינע... די שטאַרקע ווענט...
ווערט די בייזע וועלט צופּלאַצט שרייענדיג, טומלענדיג.
און ליגט ביים שאָטען פון דיין פענסטער...

שוין פינף יאָהרען אז איך האַלט זיך צו אָן דיר,
פון דיין זיכערקייט שיינען אָפּ די שוואַרצע וואָלען אָפּלויפענדיג;
זיי זוכען מיך און ווילען מיך פאַרפּלייצען,
נאָר זיי קאָנען נישט אַריבער איבער דיר צו מיר,
גלאַנצען זיי אוועק, אוועק, אוועק...
צוריק צו יענעם ברעג... צו יענעם אָנהויב-ברעג.

אין א פאַרנאַכט, ווען מיט פאַרשטעלטע אויגען
רוקט דער הימעל זיך אריין אין דער שאַנד-זינד פון דער ערד,
און וואַשט דאָס פּנים זיך מיט ברודיג בלוט,—
טוליע איך זיך מיט אַלע מיינע קראַנקע גלידער
צו דיין האַרטען פעסטען רוקען, צו דיין ביינעריגען גוף,
און קלאַמער זיך אַריין אין אַלע וואָרצלענדיגע כוחות
וואָס ציהען זיך צו שפּעטע שפּעטע צוקונפטען,
וואָס זיינען נאָך צעוואָרפען און צוזייט,
אונטער שווייגענדיגע שטיינער...

בלוט

מיט בינטלעך זאנגען פון מיין טויטפעלד אויף די אקסעל קום איך,
לאזטו מיך צום פענסטער צו און קוקסט אויף די זאנגען,
קוקסטו זיך איין אין זיי און פרעגסט מיך:
וואס טריפט אזויפיל בלוט פון דיינע זאנגען?
זעה, עס טריפט אזויפיל בלוט פון זיי?!

ס'איז נישט קיין בלוט — לאך איך.—
ס'איז זון. דערקענסט נישט אז ס'איז זון!
שמייכעלסטו:
ס'איז טאקע זון, ס'איז טאקע זון,—
נאר, וואו האסטו אזוי פארבלוטיגט דיינע אויגען?

לאך איך:
כ'האב מיינע אויגען נישט פארבלוטיגט, גוטע;—
איך האב א גאנצע נאכט געפרעהט זיך און געיובלט,
ב'האב פון מיין טויטען פעלד ארויסגערופען אלע מתים,
און אונטער'ן שיין פון דער גרויסער זעהענדיגער לבנה,
האט יעדער איינער זיין מצבה אויפג'הויבען פון דר'ערד,
און געטאנצט מיט איהר ארום דעם אפענעם קבר...
און איך האב צוגעקוקט און האב געוויינט און געלאכט
און ס'איז געווען ביי מיר יומטוב...

שמייכעלסטו:
ס'איז טאקע יומטוב אין דיינע אויגען,
ס'איז טאקע יומטוב, איך זעה שוין טאקע.

שטעה איך ביי דיין פענסטער מיט יומטובדיגע אויגען.

אוממאַכט.

אזוי האָסטו דאָך אויך מיין לעבען אויפגענומען ווי א שפּיל א לייכטס א נייס,
האָסט נישט געוואָלט אראָפּקוקען אין אָפּגרונט פון מיין שטומקייט,
און די אויפגעפלויגענע רייד מיינע דעם גאַנצען חלום דיינעם אָפּגעגעבען.
און איך האָב דאָך נישט געהנט מאַכען צו זיך געוואָלט דיך...
נאָר ווייטער... ווייטער, און פונדערווייטענס זאָלסטו מיך דערקענען,
און פונדערווייטענס זאָל איך אויסשטרעקען צו דיר מיין האַנט מיין איינזאַמע
און אָפּלייקענען די צייט פון יאָהרען וואָס האָבען רויך אויף אונז געבלאָזען,
וואָס האָבען וואָלקענס איבער אונזערע קעפּ געטריבען, סטאַדעס וואָלקענס.
דו, איך וויים נישט ווי אזוי איך זאָל דיך אָנרופען אַצינד,
אַז דו זאָלסט מיך דערקענען קלאָרער, ווייטער... רוהיגער...
אַז דו זאָלסט מיך דערזעהן, העכער, פרייער... אויפגעהויבענער...

א הויז פון פינף צימערן... א קינד מיט הימעל־פריידיגע אויגען.
דו ביזט מיין ווייב שוין פינף יאָהר און איך — דיין מאַן,
איך גיב דיר מיין פאַרדינסט אַוועק און דו באַזאָרגסט די פינף צימערען,
און דו באַזאָרגסט דאָס קינד און מיך...
כ'שטעה יעדען אינדערפריה אויף מיט א בייזען שווערען חלום אין געדאַנק,
און האָב מורא דיר דערצעהלען איהם, כ'האָב מורא...
דו ביזט דאָכט זיך אין מיינע אָרמס א גאַנצע נאַכט געלעגען,
און אַז דו האָסט מיין ליבע געוואָלט, האָב איך זי דיר געגעבען...
נאָר אינדערפריה קוק איך אויף דיינע פולע אָרמס מיט פאַרדאַכט,
און זוך אין דיינע אויגען זינד און סודות פון דער נאַכט...
און אַז דו רעדסט צו מיר מיט גוטען ווייכען טאָן און מיט ליבשאַפט,
און אַז דו נעמסט אָרום מיין צושויבערטען קאָפּ מיט געטריישאַפט
דאָכט זיך מיר אַז דו ווילסט מיר די צייהן פאַררערען...
דו ווילסט איך זאָל זיך אָט אזוי אין דיינע גוטע רייד פאַרוויגען,
און ווידער איינשלאָפען... און דו זאָלסט טון אַלצדינג אָהן שאַנד,
אַנטקעגען מיינע צוגעמאַכטע נאַרישע אויגען...
מיינע צוגעשלאָסענע איינגעשמידטע אויגען...

קלויסטערס קלינגען.

קלויסטערס קלינגען אויס יומטובים פון דער הויך,
ביי די טירען פון די קלויסטערס זיצען בעטלער קראנקע,
צו די טירען פון די קלויסטערס קומען שעהנע מענשען,
אויסגעפוצט און אויסגעהייליגט אין מלכותדיגער רייכקייט,
קלינגען קלויסטערס אויס יומטובים צו זיי,
שטרעקען בעטלער אויס די הענט צו זיי,—
גיבען זיי נדבות צו די בעטלער...
אין בלויע פורפורנע פייערען שוועבען אלע זונטאגען,
מיט צונגעקלעפטע ווייסע פליגעל אויף די געלע אקסלען,
שארפען זיך די שפּיצען פון די גאלדענע צלמים אויף די קופאלען,
בלוטיגען די קליינע צלמלעך אויף יונגע שיקסע־העלזער,
און ווען קיינער זעהט נישט... טראכט נישט...
געהט דער געקרייציגטער ארונטער פונ׳ם צלם,
שטעלט זיך אויף די קניה פאר אלעמען
שטרעקט אויס די צולעבערטע רעכטע האנט—
און בעטעלט...

נאר זיי גיבען איהם גארנישט...
קרייציגט ער צוריק זיך אויף דעם צלם
און ער זעהט ניט... און ער הערט ניט... טראכט ניט.
אין פוסטע הימלען קלינגען אלע קלויסטערס...

רוקענס.

די שעה'ן פון שכורקייט היינטיגע צייטען ביי אונז!
די פרויען זיינען צו עלאסטיש מיט זייער רייץ אויף די גאסען,
און זייער אויסגעלאסענקייט איז צו ביטרע און קהלת'דיג.
מיר, יונגעלייט וואס האבען פרויען צום קינדלען אהן פרייד,
מיר געהען אויף זאראטוסטרא'ס וועגען מיט באלעבאטישע טריט,
מיר געהען אויף זאראטוסטרא'ס וועגען מיט געווענליכע פנימער,
און הינטער אונז — די קינדער אונזערע
וואס די ווייבער האבען נאכגעשיקט...
די שעהנגעוועזענע ווייבער וואס זיינען שוין מיד צו אונז און קאלט...

די צוזאגען צו זיך אליין און די אפגענארטע טעג און נעכט!
די תאוה וואס דערטרינקט אונז אין א שווארצען שלאף פון מידקייט,
אויף וויכע וואסעריגע בריסט פון אויסגעלאשענע פרויען פראסטיטוטקעס.
אט די תאוה וועבט נעצען ארום אונזערע קינדערס קערפערס
וואס שלאפען נאך מיט אונז אין איין בעט...
ווייל אין אונזערע הייזער איז צו אנשטענדיג דאס מעבעל,
און אויסגעלעזענע און אומגעלעזענע ביכער — וואס זיינען זיי?
און וואס לאזען זיי אונז באהאלטען פון זיך אין זיי?
גארנישט! — שעהנע רוקענס גלאנצען מיט גאלדענע אותיות.
ווי אלץ, ווי אלץ וואס שטעהט צו אונז מיט'ן רוקען,
מיט'ן רוקען... מיט'ן רוקען... מיט'ן שעהנעם רוקען,
מיט די גאלדענע אותיות...

א פשוט ליד.

איך בין נאך אלץ דער שמייכלענדיגער בחור מיט'ן קרויזענקאפ,
און זעץ זיך אפט אינמיטען יוגענטוועג אוועק אזוי,
מיין ליבע וואס איך רייס מיט גוואלד ביי זיך אין הארצען אפ,
קאן קלעקען פאר א פיזיש־טיפער פרוי,
נישט מערער ווי א מצה ביי א הונגעריגען גוי,
נאר איך האב ליב אזוי... אזוי...
מיין ליבע אנצוהענגען אויף א שטרוי.—
וואס שטעקט דען פאר מיין הארץ דא די געפאהר?!
איך ווער אביסעלע א נאר... א נאר...

איך בין נאך אלץ דער זעהר־טרויעריגער מענש אין שווארצער קרוין,—
איךווארף די כוואליעס־שטונדען אפ פון זיך דערפאר,
צו אלע שווארצע יארען וועלכע רוישען אונטער שטיינער שוין,
און ווייסען ניט פון מיר ווי שעהן איך ווער,
ווען כ'בין אביסעלע א נאר... א נאר...
אביסעלע א נאר...

איך בין נאך אלץ דער צוקוקער פונווייט... פונווייט... פון הויך...
און קאלטע שניי־געדאנקען דרעהען זיך ארום מיר אויף און אפ.
דער שווארצער רויך וועט באלד שוין וויים ווערען... און בלייך,
און ווייגענדיג־בלייך וועט אויפשיינען מיין קאפ
מיין אויסגעהייליגטער קאפ.
וועל איך ארונטערקוקען צו דער ערד אראפ,
און וויים און וויים ארויפרופען די טויט־געפאר:
איך בין געוועזען שוין א נאר... א נאר...
אביסעלע א נאר...

אין אַט דער צייט, פאַרנאַכט.

אין אַט דער צייט, פאַרנאַכט, ווען ס'פלעגט אָנהויבן קאַלט ווערן דער טאָג,
פלעג איך זעהן אַז אַלטע מענשען, מיין אייגענעם זיידען,
שטעהן אין ווינקעל קלייט און דאַווענען מנחה,
קונים זייגען ווייניג אריינגעגאַנגען,
ווייל דער זיידע האָט געדאַוועט מנחה.
די גאַנצע גאַס האָט געזעהן, ווער ס'איז נאָר דורכגעגאַנגען...

עס ווערען קאַלט די טעג און פאַראווענטען אין קעלט אריין!
עס ציהט מיך צו דער וואַנט פון יענע אָווענטען
אוועקשטעלען זיך ביי דער וואַנט אזוי, אַז אַלטער מענש ווערען,
און דאַווענען מנחה, מנחה דאַווענען!
מנחה מוז מען דאָך דאַווענען!
אפילו מיר, — איך און דו מיין ברודער נחמיה,
און דער פּאָעט לייוויק פון ניו־יאָרק,
און דער פּאָעט מאני לייב און זישא לאַנדוי — פון ניו־יאָרק
איצט איז דאָך די צייט פון מנחה,
נאָך אַזאַ מלחמה אויף דער וועלט!

עס קלינגען זייערע קלויסטערס מיט אזעלכע זיכערע ווערטען,—
נאך אזא גרויסער מלחמה, אזא ווייטער מלחמה,
ביז'ן ראנד וואס איז מיט מיטעלאלטער־גראז פארוואקסען.
אויף אונזערע מזוזות קריכען וואנצען ארום,
און אויף אונזערע ווענט, די פושקעס פון צדקה—
אז די קלויסטערס קלינגען, און זייערע זונטאגען שימערירען,
קלינגט עס אפ אין אונזערע פושקעס: צדקה תציל ממות...
איך הער עס אליין...

איך זיץ אין דערפינסטער און הער,
און דער טאג פארקילט, פארוועהט, פארציהט
נאר וואס קאן איך טון?!
איך צינד קיין ליכטיגקייט ניט אן ארום זיך.
און זיץ אינדערפינסטער און הער...

דרכגעלאָזט.

כ'האָב דורכגעלאָזט דורך זיך די זומערצייט אָהן שטויב, אָהן לויב,
כ'האָב מיט דער האַנט קיין הויב געטון, קיין צייכען געטון,
און כ'ווייס אַצינד ניט וואו די זומערצייט איז הינגעקומען.
כ'זיץ גלייכגילטיג אין הויז און טראַכט ניט ווייט אין דער וועלט אַריין.
כ'בין רוהיג, רוהיג ווי דער קילער טאָג דער היינטיגער,
וואָס בענקט אין ערגעץ ניט און לייכט מיט ווייסער זונינקייט
צו אַלעמען אין די פענסטער אַריין, אַלעמען אין פּנים...

מיין פריינט, ווי מענשליך ס'איז די לופט היינט אויף דער וועלט!
ווי שעהן די וועלט קוקט אונז אַריין גלייך אין די אויגען;
ווי שעהן עס קוקען היינט אַרויס פון אונז די אויגען!
איך ווייס ניט וואו מיין זומערצייט איז הינגעקומען,
און האָב קיין חשק ניט איהר זוכען לויפען...
איך הער דאָס אַנקומען פון א גרויסען, קאַלטען ווייסען טייך,
וואָס וועט אונז אויפכאַפּען אויף זיך און אונז פאַרטראָגען
צו דער אַוועקגעלאָזטער שעהנער זומערצייט...

מיין פריינט, אַט קוקסטו איצטער דורך מיין פענסטער אַרויס,
און וואַרטסט מיט מיר אינאיינעם — מעגסטו דען?
אפשר נאַרט דיך אָפּ די רוהיגקייט אויף מיין פּנים,
און דער אויפגעבליצטער שיין אין מיינע אויגען?
דער ווייסער טייך וועט קומען, מיך אַליין אַוועקטראָגען,
און דו וועסט בלייבען אינ'ם זאַמד ביים ברעג...

ווי קאָנסטו זיין אין אַזאַ חשד פון ליכטיגקייט און שאָטענס,
וואָס קרייזט אַרום מיך, פריינט! ווי קאָנסטו זיין מיט מיר!
ווי קאָנסטו זיך דערגלויבען צו מיין זומערצייט.
געה אַרויס פון מיין וועלט!

דיין פלייש.

דיין פלייש, ווי ס'פלייש פון יעדער שיינער יונגער פרוי,
צורייצט אין מיר די הייליגקייט פון גרויסער ליבע צו דיין גייסט
וואָס איז דערווייל אין מיר... שיינט העל אין מיר דערווייל,
און איז נאָך איינס מיט מיר — מיין זעל!
און אַז איך קום צו דיר און ביזט מיר מודה שטענדיג
אויף דער מיסטעריעזער שענקייט פון מיינע אויגען,
אויף דער מיסטעריעזער קרענקליכקייט פון מיינע הענט,
הויבט אָן דיין פולער פעטער האַלז מיר עקלען...
איך האָב שוין אויפגעבונדען אָפט פון דיינעטוועגען
אַלץ, אַלץ וואָס האָט זיך אָפגעטונקען אין מיין זשעדנע בלוט,
און דו האָסט אַלץ דיין גייסט פון מיר נישט צוגענומען...
און אומגליקליך ביזטו אפילו אין דיין לויכטענדיגען אויסגעשריי,
אינמיטען פרייד וואָס האַלט זיך קוים אין שטויב.
פון דיינע דילען אין דיין שעהנער שטוב:
נאָר איך בין ביי דיר און איבער דיר סיי,
ביי דיר אין שטוב, ביי דיר אין שטויב,
אין שטויב פון דיינע טריט צום טויט, צום אייביגען שטויב...
צו דער אייביגער ליבע צווישען ווערים אין דער ערד.—
שיינע פרוי, וואָס דיינע בריסט האָבען זיך אויספאָרמירט און פול געוואָרען
ערשט נאָך דער חתונה.. ערשט נאָך די פולע חתונה־נעכט,—
דיין גייסט איז רייף אין מיר, נעם איהם צו!

לויה.

דער טויט האָט אַליין זיך אין ווייסען באַקליידט
און געהט נאָך נאָך דער לויה פון דיין קינד,
קיינער זעהט איהם נישט נאָר אַלע ווייסען אַז ער געהט
און אַלע הערען דעם שאָרך פון זיינע ווייסע קליידער...

ער זיצט שוין איצטער אויפ'ן פאַעטאָן צווישען אונז:
די פאַלעס פון זיין ווייסען קלייד ליגען אויסגעשפּרייט איבער אונזערע פיס,
ער קוקט אונז יעדע ווייַלע אין די אויגען,
און מיר פרעגען איינער ביים צווייטען,
צי דער בית עולם איז נאָך ווייט...

אַ נאַקעטער גאַסיגער בית עולם.
קיין בוימער האָט ער נישט, קיין שאָטענס האָט ער נישט,
וואָס זשע בין איך דען אהער געקומען זיך אומשלייען צווישען די שטיינער,
אַז איך גלויב נישט אַז אונטער אָט די שטיינער ליגען מתים,
אפשר איז עס גאַרניט קיין בית עולם?

פאַר'ן אַלטען בוים.

פאַר'ן אַלטען בוים בוקט דער האַריזאָנט זיך,
שטיל זאָל זיין און ריין זאָל זיין די ווייט פון אינדערפריה!
חדשים וואַרט די וויסטע סטעפּ אויף שניילופּט,
חדשים וואַרט מיט גרינער גאַל די ליבע מיינע
אויף דעם ערשטען בלוטשטורץ פון פיין...
דער טאָג שטעהט אויף שוין פון די קניה
און שטעהט אַנטקעגען טייך פון גאַנצען פרילינג,
וואָס שטראָמט מיט ים'ען־פלאַמען צו מיר.

איך בין נאַקעט, אַנהויבדיג און קנאַספּיג־שעהן
אין תכריכימדיגען שיין פון צובראָכענטען ביין און צופוילטער הויט.
איך בין אָנגעטאָן מיט שפינוועב פון היינט,
אין שפּינוועב פון מאָרגען־היינט.
נאַקעט־אַנהויבדיג.

פעלדיגער קאָפּ — הערבסטווינטען אויף איהם,
וויסטער קאָפּ מיינער — דער פחד פון טויט
קאָן אויף די איינציגע גרויע האָר מיינע ניט הענגען לאַנג.
איך בין אַנהויבענדיג צום האָריזאָנט אַרויס
אויסגעבויגען צום האָריזאָנט אַרויס
מיט ביטער־פעפערדיגע אויגען.

אַז איך וועל...

אַזוי וועל איך אַריינקומען צו מיין מאַמען וואָס עלטערט זיך שוין שטאַרק:
מוטער מיינע, מאַמע. איך בין שוין אויפגעגאַנגען היינט
אין טונקלער ליכטיגקייט פון אונזערע אַלעמענס קברים...
איך האָב געזעהן די קברים פון אונז אַלע—
איינער נעבען צווייטען... איינער נעבען צווייטען...
און אַרום די קברים איז פינסטער געווען, פינסטערע רינגען,
נאָר ס'איז דאָך געווען שטיל... שטילע פינסטערניש.

איך וועל אויסטון מיינע שיך, מיינע זאָקען:
מאַמע, קוק אויף מיינע דאַרבּרענענדיגע פיס!
וואו בין איך מיט זיי געגאַנגען?
וואו בין איך מיט זיי אַנטלאָפען?
וואָס האָב איך מיט זיי געטראָטען?—
וואָס ברענען זיי מיט געלע, טויטע פייערען יעדע נאַכט?
אויף אונזערע אַלעמענס קברים בין איך שוין געווען — — — —
אויף אונזערע אַלעמענס קברים — אויף מיינעם אויך...

אויפ'ן טיש פון אונזער עסצימער קריכען אום ווערים בּיינאַכט,
ווערים פון אונזערע קברים, מאַמע!
איך בין נעכטען בּיינאַכט פון בעט אַראָפּגעלאָפען א טרונק טון,
(ס'האָט אין האַלז סכנות'דיג מיר געבּרענט.)
האָב איך ליכטיג געמאַכט אין עסצימער,
און האָב דערזעהן ווערים אויף אונזער טיש,
אויפ'ן טיש וואו מיר עסען בּרויט אַלע טאָג, מאַמע!
האָב איך תיכף פינסטער געמאַכט,
און בין אין בעט אַריין...

ווינט און פייער

שוועבט דאָס ווייסע פייער אין דער לופט אַרום,
און פאַרברענט, פאַר׳שרפ׳עט און פאַרקוילט,
ליגען ביי די ראַנדען פון די יאָרען, וועלטען שטום
פאַרשימעלט און פאַרזשאַווערט און פאַרפוילט...

שוועבט די קאַלטקייט פון אַ שפּעטערינגער נאַכט,
און פאַרמינדערט און פאַרלינדערט און פאַרלייכט,
האָט די שרעק די רויטע אויגען אויפגעמאַכט,
קומט אַ נעבעל און פאַרשטעלט זיי, און פאַרבלייכט...

סודות פליהען פון מיין לעבען אויף און אָפּ
און לויפען צו דעם שימעל פון די וועלטען ראַש,
דאָס ווייסע פייער פלאַקערט איבער זייער קאָפּ,
און שיט, און שיט אויף זיי מיט פרעסענדיגען אַש...

די צובראָכענע אידיש־מענשליכע פּנימער.

אויף די צובראָכענע אידיש־מענשליכע פּנימער פּאַר איך אום
מיט מיין זיגזאַגיש האַרץ אַלע איצטיגע טעג מיינע.
עס סטייעט קיין אייזערנער ווילען ניט אין מיינע אויגען דערוויייל נאָך,
ווייל כ׳פּאַר אויך מיט די אויגען אַרום — אַרום אויף דעם ברוך
פון צובראָכענע פּנימער אידיש־מענשליכע...

וויפיעל צובראָכענע קייטען עס ליגען און זשאַווערען שטענדיג
אונטער דער בלעכענער הויט פון צובראָכענע פּנימער!
וויפיל איינגעפאַלענע זיילען עס ליגען און פוילען
אונטער די פאַרשוועכטע קינבאַקען!
און וויפיל פאַרטריקענטע בלעטער פון ליידען און בלוט,
ליגען אויף די ליפען די סודות׳דיגע!
די צובראָכענע פּנימער די מענשליך־אידישע,
וואָס טראָגען זיך אום אויף די אַקסלען ווי פרעמדע,
וואָס דאַרפען שוין ניט זעהן און ניט הערען
אַלץ וואָס זעהען און הערען...
אויף פרעמדע אַקסלען...

אידישע דיכטער, אידישע פּאָעטען,
איך רוף אייך ליב האָבען דעם ברוך
פונ'ם צובראָכענעם פּנים פון אונזער מזל.
שטעלט אוועק די געלע מיסטעריעזע קלויסטערשטעקענס
צוריק אין די שטימונגספולע גויאישע ליטעראַטורען,
קומט וואַקלענדיג מיט מיר צום פינסטערען ווינקעל,
ליב האָבען דאָס צובראָכענע פּנים פון אונזער גורל.
ליב האָבען די פּיל־פּיסיגע שווארצע שפּינען
וואָס קריכען אונז אַנטקעגען אין די אויגען אריין
פונ'ם גרויסען אייביגען קבר וואָס עפענט זיך לאַנגזאַם...
די שלאַנגען פון רחמנות־הערצער זייגען טויטע זונען
און קיין בלוט וועט זיי ניט אויפרויטען צום לעבען.
דער גרויסער קבר מוז זיך עפענען...

שטילערהייט...

א שטילער וועג.
א שטילער יונגער וואַלד ביים זייט.
א שטילער רייטער רייט.
און רייט אַוועק...
היינט וועט דורך דער שטילער קעלט
אַן ערשטער שניי זיך אויסציהען אין פעלד.
און שטילער וועט נאָך ווערען אויף דער וועלט...
און לייזיגער וועט נאָך ווערען אויף דער גרויסער וועלט...
ווייל ווען די לייזיגקייט הויבט זיך אַן אויסציהען
ווערט גרעסער נאָך און גרעסער די וועלט...

א שטילע שעה.
א שטילע פרוי אין קיך אַליין.
מאַכט ריין און שעהן
אַלץ וואָס איז דאָ:
די טעלער און די לעפעל און דעם טיש.
די שטילקייט ווערט אויף אויפגעראַמטקייט פריש,
און הויבט שוין צו וואַרטען אויפ׳ן אינדערפריה:
א לייכט געקליידטע וועט זי אומגעהן. זי...
איבער׳ן שטוב און ער (דאָס בין איך...)
וועט וואַרטען ביז בייטאָג, ווען זי וועט בעטען שטיל.
ער זאָל איהר צושפיליען די שיך...

דאָס קינד.

מיין קינד, מיין קינד,—
ווי שעהן די יאָהרען טאַנצען ארום דיר,
איך טו אַ שפּרונג און וויל א יאָהרעלע א כאַפּטון אויפ׳ן שוים,
שפּרינגט עס אָפּ פון מיר, לויפט עס אָפּ פון מיר,
און טאַנצט אין רינגען־רינגען ארום דיר,
און לאַכט פון מיר...

מיין קינד, מיין קינד,
כ׳האָב דיך פארוויגט, דו שלאָפסט, איך געה אַרום
פיר יאָהרען קינדישע, פאַרחלומ׳טע ליגען נעבען דיר,
וויל איך מיין קאָפּ צום וויגעל צושפּארען, מיט זיי, מיט דיר
פאר׳חלומ׳ען. פאַר׳חלומ׳ען זאָל זיך מיין לעבען מיר.
לאַכען זיי פון מיר,
לאַכסטו דורכ׳ן שלאָף צו מיר...

מיין קינד, מיין קינד,
דיינע שפּילצייגען שווימען אום אין מיין טרויער,
דו שלאָפסט, און זעהסט ניט ווי דאָס קליינע טישעלע דיינס
טיילט דעם אומעט מיט מיין גרויסען טיש,
די ליאַלקע דיינע ליגט אין ווינקעל אומעטיג,
און קוקט פונווייטענס צו מיר — — —
דו שלאָפסט ביי דער זייט פון מיין טרויער,
ביי א ליכטיגען ברעג...

פון שוואַרצע נויטען.

פון טויזענט קוימענס שפּאַרט דער רויך ארויס דעם שוים פון שוואַרצע נויטען.
צו ווייטע בערג און צייטען ציהען זיך די שאָטענס פון מיין אומצופרידענקייט,
מיט אַט־די שוואַרצע נויטען אינ׳ם רויך פון טויזענט קוימענס...
איך האָב נישט דאָס בּאַגער אז עמיצער זאָל מיר דערקלערען איצט
די קלונשאַפט פון די קליינע ציפערן און פון די גרויסע ציפערן,
וואָס מאַכען ווערטפול די מיליאָנען נולען און רינגען אין א לאַנגער קייט
וואָס בינדט מיט פרייקייט און עשירות מיין נשמה...
דער ים וואָס האָט מיין ערד צוריסען זינגט זיין דורשטיגקייט צו מיר,
און כ׳ענטפער איהם אַז עכאָ אָפּ פון אומפאַרשטענדליכקייט...
וואָס זיינען מיינע רייד אין פאַרגלייך מיט׳ן דורשטגעזאַנג פון ים
וואָס האָט מיין ערד צושניטען אזוי גרויזאַם קאַלט!
איך וועל ארויס אין גאַס וואו די קינדער שפּילען זיך פאַר׳ן טאָג,
און זיי צונויפרופען, און זיי א שפּיל א נייע אויפגעבען:
לאָמיר צונויפשאַרען דאָס גרויסע שטויבזאַמד אין א גרויסער קופּע,
און לאָמיר פולע זשמעניעס אָננעמען און שיטען עס דער זון אין פּנים גלייך,
ביז׳׳ן עק אין הימעל וועלען מיר דורך אַלע גאַסען לויפען, נאָכיאָגען,
ביז מיר וועלען איהר דאָס פּנים פאַרשיטען...

און אז גאָט...

און אז גאָט האָט מיר געשאָנקען פייער־צער אין מיינע אויגען קברים
איז מיר גאָט געווען אַ שונא — ס'ברענט דער צער נאָך נישט איננאַנצען...
אינ'ם אָוונט ווען דער טאָג ליגט שוין אין קופּעס אַש פון חושך,
צינדט זיך אָן אַ פלאַם אַ בלויער און צופּליט אין קאַלטע שטערען,
הויך אין קאַלטע, ווייטע, פרעמדע הימלען — אַלטע הימלען,
שונאים־הימלען, שונאים־הימלען...
שונאים־הימלען...

גאָט איז פּעט און גראָב געוואָרען, קאָן זיך פון זיין אָרט נישט רירען.
רינט דאָס שוויים־בלוט פון זיין פעטקייט דורך די פּלויסטע הימעל־רויבען.
פוילט דאָס וואַסער אין די ים'ען און די תפיסות פון מיין ערד און שמיין.
נאָר עס קאָן קיין בלוט נישט ווערען...
בלוט וואָס זאָל אַ קרבן זיין אויף פויל־און־פעטקייט פון גאָט'ס קערפּער,
און פאַרגעבען און פאַרגעבען און פאַרגעבען
אַלץ וואָס שווימט בלויז ביי דעם ברעג פון לעבען — פונ'ם לעבען...
אויף דעם זאַמד פון לעבען — פונ'ם לעבען....
אין געבעט, אין תפילה,
אין כעס, אין ליבע,
אין לייקענונג...

נאָך מיינע שיפען.

נאָך די שיפען מיינע פליהען ווייסע פויגעל,
אויף די ים'ען מיינע טליען מיינע קראַנקע נעכט,
און זוכען זילבער אינ'ם רויש פון וועלען,
וואָס פאלט אראָפּ פון הויכע שטערען;
קיהלען זילבער אינ'ם רויש
פון טרויערנדיגע וועלען...

נאָך די שיפען מיינע ציהען אויגען בלוטיג־רויטע,
אויף די ים'ען מיינע שווימען מיינע ווייסע טעג;
באַגלייטען יעדער שיף אין ווייטען וועג
און קאָנען זיך ניט שטעלען ביי קיין ברעג...
לאָזען זיך צוריק אין רוימען הויכע, ווייטע,
ציהען זיך צום זילבער פון די שטערען...

נאָך די שיפען מיינע לויפט א ווינט מיט טרערען,
אויף די ים'ען מיינע רוישט מיין מיד געמיט;
וויגט זיך אום אין כוואַליענדיגע קנוילען,
טונקעלט זיך אין שרעק פון גרינע אָפּגרונט־גרוילען,
אַקערט דורך דאָס גרויסע וואַסערפעלד
ביז ס'קומט דער אָווענט—
דרימעלט מין געמיט אין שיין
פון אויפגעפיקטע שטערען,
אין קיהלען זילבער...

די בלינדע.

די בלינדע, מיינע בלינדע, טויטע בלינדע גייסטער
די בלינדע פון מיין ערד, וואָס בליהט מיט פוילע גראָזען
אין שטיינעריגער אייביגקייט די בלינדע גייסטער מיינע,
מיינע בלינדע אויף דער וועלט,
איך וועק זיי און דערוועק זיי פונ'ם שטיין און חושך,—
קריכען זיי פון מיין ערד ארויס...

זעץ איך זיך מיט זיי אַוועק — אַ בלינדער בעטלער
טאַפּ איך מיינע אויגען מיט די הענט וואָס ציטערן,
הויבט זיך אָן פון מיינע אויגען שיטען
שטיינעריגער זאמד און שטיקלעך ערד.
שטופּ איך טיפער מיינע פינגער אין די אויגענלעכער
טאַפּ איך ווייכע קאַלטע ווערים אָן...

די בלינדע, מיינע בלינדע, טויטע בלינדע,
זיצען שווייגענדיג אויף מיין ערד.
עפען איך מיין מויל און וויל וואָס זאָגען,
שיטען קליינע שטיינדלעך פון מיין מויל זיך אויס
און פאַלען מיט אַ טרוקען קלאַפּען אָפּ
און קייקלען זיך ווי פון אַ קיילעכדיגען קאָפּ אַראָפּ
אין דער בלינדקייט פון אַ תהום.
קייקלען זיי זיך בלוי אַראָפּ,
בלוי־קאַלט אַראָפּ...

געבראָטען פלייש.

1

און ווידער דאָס אייגענע—
די גלידער דיינע פון דער פלייצע ביז'ן פוסטראָט.—
רונד און גלוטיג, בלוטיג־רופענדיג די הייסע ברייטקייט
פון געניוס און איבערפלוס פון עסען און פון שלאָפען,
און פון אָפגעבען די קראַפט פון די געזונטע פיס דיינע.
(שעהנע, קיילעכדיגע פיבערדיגע פיס.)
ארום א מענערשען בייגעריגען גוף.

און אין דער פליישיגקייט פון דיינע אויגען,
אין דער אָקסישקייט פון דיין רוקען,
אין דער וואָלפישקייט פון דיינע אָרעמס;
אין אַלע אברים דיינע איז די פרימיטיווע פרייד
פון בוימער און פון שטיינער אינמיטען טייכען
פון פעטע בלאָטעס איבער ליימיגער ערד
ביים ראַנד פון פעלדער...

די ביינער מיינע פלאַקערען קראַנק מיט אימפעט
אַלע חרפות פאַלען, פון דיין פאַסיוועו דורכגעהן מיר,
שטרעקסט רייצענדיגער דעם בוזים אויס פארויס צו מיר
און נעמסט מיר דורך פלאַמיג...
בלייבט הינטער דיר א ריח פון אָקסענפלייש
וואָס בראָט זיך אויף א פריי־צולייגטען פייער אינמיטען פעלד,
און ווייסע מויבען שוועבעי ארום די פלאַמען...

2

און ווידער דאָס אייגענע—
כ'האָב ניט געקאָנט איינגאַנצען מיט'ן גוף דיך האָבען.
אַזוי זיך איינטומאה'ן אין דיר, זיך איינתהום'ען אין דיין גוף
און גלוטיג דורכפילען דעם ווידערפלום פון מיינע בלוטען
דורך הויכע ווייסע בערג וואָס שיינען שניי־גלוויביג
אַריבער דער נשמה דער פאַרוואַלקענטער, דער פאַרשאָלטענער,—
כ'האָב ניט געקאָנט, ניט געקאָנט.

האָסטו זיך ווען־ניט־ווען צו מיר געטוליעט בלויז,
און שטאַרקער צוגעדריקט די צוגעדעקטע פרוויליך־מיידעלשע בריסט דיינע
צו מיין פלייצע (און געוואָרעמט די צופענטע וואונדען.)
די לאָדען זיינען געווען פאַרמאַכט בייטאָג
און ניט געזעהן האָט קיינער, ניט געוואוסט האָט קיינער
ווען דו האָסט, איינגעמידט פון קראַנקער לוסט צו מיר,
געלאָזט איך זאָל דיך אַנרירען די האַנט די פולע ביין נאַקעטען אַקסל,
געלאָזט די ליפען מיינע טריקענען אויף דיין פייער
וואָס האָט אָהן ליכט אַרום מיר געברענט...

אידיליע... אידיליע מיט גיהנומפלאַמען!
ביזט שוין נישטאָ און איך ליג שוין פאַרפלאַמט,
מיין שאַרבען איז אָפּגעדעקט אַנטקעגען דער צוקונפט,
און ס'קריכען פון מיין מוח קליינע בלישטשענדע גאָלדענע ווערים...
זיי קריכען און זוכען אום אַ טראָפּען בלוט, אַ טראָפּען שווייס
וואָס איז פון דיר אַמאָל צו מיר אַריבער,
אומגעריכט... ניטווילענדיג... ניטפילענדיג... ניטקילענדיג...

צו ע. ש.

דו רעדסט געציילטע ווערטער,
דו קוקסט אויף מיר מיט אומענדליכער גוטסקייט,
און דיין קינדיש־מיידעלשער האלב־אנטוויקעלטער קערפער,
פיהלט זיך שולדיג קעגען מיר... שעמט זיך פאר מיר.
נישט אפען איז פאר מיר דער קוואל פון דיינע לוסטען,
און איך גאר איהם ניט צו עפענען אפילו...
נישט קלאר איז מיר דיין קינדישער אומעט
אויף די כמורנע ברעמען דיינע,
און איך וויל איהם זיך ניט קלאר מאכען...

די פרויען און מיידען מיט אפענע לוסטען און צעוואקסענע בריסט,—
מיט הייסען שימעל שוויסט די ליבע זייערע צו מיר,
און ס'ווערט מיין ליבע מיט רויכיגקייט פארגרויט,
דו ביזט אזוי פרעמד פון זיי,
און שטיל ווי לבנה־ליכט אין מעריץ־נעכט
איז דיין הארץ וואו דיין ליבע לעבט פאר מיר,
גוטע, ליבע פערצעניעריגע ע. ש.
דו פארסט אוועק,—
פאר געזונט!
דו קומסט צוריק,—
קום געזונט!
דו ביזט דאך נאך אזוי פיל קינדיש־סודות'דיג
און אז דיין בענקשאפט וועט אנקומען צו מיר פארנאכט,
וועט זי זיך טוליען צו מיין בענקשאפט פארלארען,
א קילער זילבעריגער לייכטער שניי וועט פליהען פונ'ם הימעל
א וויים ריין ליכט וועט פאלען איבער מיין וועה...

אריינגעהן..

אריינגעהן און זיך וויזען און א שמייכעל טון
מיט א האלבען פרעמדען פנים
און ארויסגעהן אומבאקאנט...
אזוי בין איך זיך נוהג,
אזוי פיהר איך זיך...

ווייסט מען יא ווער ס'איז געוועזען,
ווייסט מען ניט ווער ס'האט די שוועל באטראטען;—
איך פארגעס דאך אויב'עט יעדען פנים וואס איך זעה,
יעדען בליק וואס זוכט אויף מיר
די היימישקייט אויף די קליידער...
די נאהענטקייט אין גאנג...

מיט מיין מומערס לעצטע יארען
דערנענטערט מיין לעבען זיך צום בית עולם.
פון אלע איהרע קינדער בין איך דער נאהנטסטער
צו דעם פארוועלקטען גראז פון איהרע יארען...
איך וועלק אין דעם גראז פון איהרע יארען
ווי אנ'איינזאמער בוים,
זי זעהט מיך ניט
איך בין פארמישט, ווי א שאטען, אין איהר גרויקייט...

פאַרנאַרטע...

אינמיטען אווענט. בלויענדיגע אויגען פון אַלע זייטען — אווענטליכט...
פאַרנאַרטע אין א היימישער שטילקייט אריין
זיינען מיר געזעסען — איך, די פרוי מיינע און א פריינט
א יונגער דיכטער, א נאָהנטער.
און מ'האט גערעדט פון זיך... און פון אַנדערע.
און פון ד ע ר ו ו ע ל ט און פון י ע נ ע ר ו ו ע ל ט...
און איך האָב אין געשפּרעך דערפילט
די רייד וואס נאָרען זיך אריין פון איינעם צו דעם צווייטען...
און איך האָב אויפגעהערט אינגאַנצען רעדען.
געדרימעלט האט אין מיר מיין פלאַקערדיג באוואוסטזיין.
און ס'האט דאס נאַרעריי פון טאָג אין אווענט אריין
בולט זיך אוועקגעשטעלט פאַר מיר און כ'האָב געזעהן...
טאָג אין אווענט — א דינע ווייסע ליניע...
טאָג אין אווענט — א בלויער שיין אויף דער ווייסער ליניע...
עס האט דער דיכטער לאַנג געשמועסט נאָך מיט מיין פרוי.
און פרעמד איז מיר מיין פרוי געוועזען שוין.
און פרעמדער נאָך דער יונגער דיכטער...
און איך — א שטומער מענש..
א טויבער מענש...
א פרעמדער...
מענש!
מענש אין דער הוילער וועלט אריין!

מיין טויטער טאַטע.

אין דעם געשריי פון גאַסען כעס'יגע פאַלט מיין טאָג צו דר'ערד
און הויבט זיך אויף א רגע אינ'ם רויש און פאַלט צוריק.
אינ'ם געשריי פון די גאַסען בויע איך א ווייסען בריק
צו דיר אין דיינע רוהיג־רייכע הויכע נעכט...
איך קום און שטעל אַוועק זיך בּיי דיין בעט און שוויינ.
דו שלאָפסט און רירסט ניט מיט קיין גליד;
איך ווייס אַז דו בּיזט מיד,
און קאָנסט נישט אויפמאַכען דיין האַנט, דיין אויג,
און זעהן אַז איך בּין דאַ, נאָך אַזאַ שוואַרצער צייט,
פון אַזאַ שוואַרצער שפּעטער וויסטער ווייט
געקומען זעהן דיין רוה, דיין רוה אויף טויטער צייט...

אינ'ם געשריי פון גאַסען זעה איך דיך אַמאָל אַליין
בּיים זייט פון אַלע פאַרבּען, רוישען, פאַנען אַלערליי.
איך ווייס אַז דו בּיזט ניט מיט מיר און ניט מיט זיי...
אַז דו ווערסט ווייטער אומבּאַמערקט פון אַלעמען פאַרגעהן,
און ווערסט פאַרשווינדען אומבּאַמערקט פונ'ם געשריי,
פונ'ם געוועה. איך וועל זיך אומקוקען פאַרגאַפט:
פון אַזאַ ווילדער בּלינד־צומישטער קראַפט
וועל איך זיך נאָכיאָגען נאָך דיר:
בּיזט דאָך געקומען צוליב מיר,—?
און עפּעס האָסטו דאָך פאַר מיר געבּראַכט—?
אַט, ס'וואָלט געדויערט א מינוט, אָן איינציגע מינוט,
און ס'וואָלט דעם רויש דעם גאַנצען איינגעזאַפּט מיין בּלוט
און כ'וואָלט צו דיר געלאַכט, געלאַכט... געלאַכט...

תפילות.

פארטרוקענטע תפילות אין מיר, אין מיר, שווער אין מיר.
איך האב געוואלט בעטען אזויפיל מאל צו גאט,
און נישט געבעטען. נישט געפונען די ווערטער צו בעטען,—
זיינען די תפילות פארטרוקענט אין הארצען געווארען.
איצט ווארף איך זיי ארוים ווי פארוועלקטע בלעטער
אויפ׳ן מיטען וועג פון דער וועלט.

נישט אויסגעבעטען גארנישט ביי גאט.
נישט לאזען נאך זיך גארנישט פאר גאט.
פון די טויאיגסטע רעגענס האט גארנישט געבליהט פאר מיר.
און איבער נאקעטע פעלדער איז אומגעקראכען מיין מורא.
אז אנגעצונדענע אינ׳ם טויטס האלוצינאציעס...

ביים לעצטען אפגעהאקטען בוים ביים ברעג פון מיין וועלט
וועל איך אויפבויען מיין קאלטען פאלאץ פון גלייכגילטיגקייט.
די ארויסגעשטופטע פון אלע תאוה׳ס און חכמות,
די אויסגעטועגע פון עלאסטישע הויטען,
די מיט הוילע הערצער און מיט הוילע הענט,
מיט הוילע אויגען, הוילע ליפען
וועל איך רופען צו זיך:
צו זיך, צו דעם אויסגעהאקטען בוים
ביי מיין פאלאץ פון גלייכגילטיגקייט...

טעג.

ווי די הינט די טעג, ווי די הינט,
ווי די זינד די טעג, ווי די זינד,
געהען אפּ פון מיר אן א זייט און בילען, האווקען,
מיט רויטע אַנגעצונדענע אויגען כעס'ען זיי אויף מיר.—
ווער איך דען ניט איינזאַמער מיט זייער טויט דורך מיר,
ווער איך דען ניט פינסטערער מיט זייער טויט דורך מיר...

ווי דער ווינט די טעג, ווי דער ווינט,
פונ'ם הימעל רינט, רינט און רינט.
רינט דער אומעט פון גאָט'ס הארץ אויף מיר,
טריפט דער טרויער פון גאָט'ס זעל אויף מיר,
ווער איך בליציג א מינוט און באַלד פאַרפינסטער איך:
בליץ איך אפּ א ווייל און פינסטער אייביגקייטען...

ווי־און ווינד די טעג, וויי און ווינד.
אָרים איז מיין קינד, עלענט איז מיין קינד,
ניט איך וויים ווי אזוי איך זאל א טאַטע זיין,
ניט איך קאן נעבען איהר וויגעל איינשלאָפען...
ליגט זי דאָרט אין צימער איינאַליין און שלאָפט,
אהן מיין אויג אויף זיך, אהן מיין הארץ אין זיך,
און די פרוי איז אין קינאָמאַטאָגראַף...

שולדיגקייט.

כ׳בין איינגעטונקען אין א בלוטענדיגער שולד.
און וויל פון איהר זיך ניט ארויסרייסען...
כ׳האב בלוט וואס קילט אין שולדען זיך אוים אלץ לויטערער,
און כ׳וויל מיין בלוט זיין קיהלער — קיהלער זיין און לויטערער:
און ריינער ריידען דורך דער דיקער הויט פון זינד,
וואס וואקסט אויף מיר אלץ שווערער אז...

איך צאל נישט קיינעם און איך גיב נישט קיינעם
וואס איך דארף און בין באפוילען געבען.
אלץ ליגט ביי מיר און פוילט און געהט לאיבוד שטענדיג,
איך דארף עס ניט, איך נוץ עס ניט!
נאר כ׳האב ליב אז ס׳פוילט אין מיר און ארום מיר און איבער מיר,
דאס לעבען פון אנדערע, פון וייטערע,
פון קיינעם־ניט־שולדיגע...

פרעג מיך ניט! —
איך האב פאר קיין זאך און פאר קיינעם ניט קיין ענטפער.
זיך אליין פארשטום איך מיט דעם הילפלאזען געוואלד,
אהן ווערטער און אהן קלאנגען און אהן שטערען...
זיך אליין פארזעץ איך אין א ווינקעל,
און פארשפאר זיך אין דערפינסטער.
רייס איך שטיקער פונ׳ם הימעל אינדערפינסטער;
צוגראב אויף קברים די גאנצע ערד אינדערפינסטער
און אלע פאלען אום, פאלען אום,
פאלען אריין אין די גריבער,
און קומען נישט ארוים צוריק...

קברים.

פרעמדע ביינער, פרעמדע שארבענס, פרעמדע קנאכען,
איהר ברענט אין מיר מיט אייער שוועבעל,
וואס איז שוין לאנג אין ליכט פון טאג נישטא.
איך גליה מיט אייער פייער אוים,
איך טרויער אין אייך אונטער דער ערד,
און איהר אין מיר — אונטער'ן הימעל.

דאס שפיל פון קינדער וואקסט,
דאס שפיל פון קינד'ער בליהט,
דאס שפיל פון קינדער וואקסט אריבער אלטע גרויע קעפ:
בליהט און פלאנטערט זיך אין טונקעלע זקנים־אויגען,
און פליהט הויך איבער די אלטע יארען
וואס ווייסען ניט ווי צו פליהען,
וואו זיך אפצושטעלען,
וואו די רוה בענשט...

איך האב אויפגעהערט צו וואקסען אין דער וועלט.
איך ציה זיך הויך אריבער אין מיין שפיל,
וואקס אריבער אלע קינדערשפילען,
איבער די גרויע אלטע קעפ...

וואקס איך אין מיין שפיל אריבער,
איבער דער גלאנצענדיגער אלטער גרויקייט
פון דער וועלט...

זומער.

אט ליג איך היינט ווי נעכטען אויף די שאטענס פונ'ם אווענט.
און איך שטארב אין שלאף אריין פון מידען שעה'ן טאג.
און ניט איך רוף פון זיך ארוים חלומות,
און ניט איך שיק חלומות עמיצען אין נאכט אריין.
אין אווענט בין איך מיר צו די געטרייסטע טרייסטענדיגע רייך,
ס'איז אזא הייסער זומער היינט אין שטאט,
און די אווענטען זיינען קורץ און קליין...

אויף מיין קראנקען לעבען הענגען הערבסטגאלדענע בלעטער,
לעבערדיגע דורכגעגעסענע — אין אווענט איצטער
באקומען זיי אזא מין שטיקענדיגען ריח,
דאס גאנצע לעבען מיינס באקומט א שטיקענדיגען ריח,
ווי עס וואלט געהיים־געברענט מיט טונקעלע פלאמען,
וואס האבען מורא פאר לופטפרייקייט
פאר וועלט און זון און לבנה.

אט שטארב איך אריין אין פינסטערן שלאף מיינעם,
ביי מיינע פיס ליגען מיינע מידע קליידער,
ביי מיין קאפ ליגט א מידער צוגעמאכטער בוך.
ווער האט אראפגעשלעפט פון מיר די קליידער מיינע?
ווער האט אויסגעריסען פון מיין האנט דאס בוך און עס פארמאכט?
אך! דער זומער קלעטערט טאג און נאכט אויף די מוירען,
און רייצט די זון אויף אזוי שרעקליך,
און די לבנה רייצט ער אויך אויף,
ברענט די זון און פייערט,
און די לבנה אויך.

ס'איז נאכטיג־שווער.
איך אטעם טויט־לעבען ארויס.
איך חלום טויטע חלומות ארויס...
צוויי קליינע קינדערשע פיסלעך קריכען מיר אין בויך,
א קעפעל טוליעט זיך צו מיין פנים.
און מען לויפט און מען רוישט — — — —
א צו־גרויסע הייסע זון איז ארויס אויף דער וועלט,
אנטלויפען אלע פון דער גרויסער זון.
שרייט מען צו דער נאכט:
אהער! אהער נאכט!
אהער, נאכט! אהער, נאכט!
די גאנצע נאכט איז ביי מיר — — — —
און אלע לויפען מיר פארביי.
און מיר איז נאכטיג־שווער — — — — — — — —
מיט דער גאנצער נאכט אויף זיך ריים איך זיך,
צו דער גרויסער פייעריגער זון ריים איך זיך,
נאר מיר איז אזוי נאכטיג־שווער,
און איך בין אזוי טיף פארשטארבען אין דער פינסטערניש
און קאן ניט אויפרירען מיין לעבען...

אויף מיין ברודערס פארם.

פון די עטליכע בוימער ארום מיין ברודערס פארמהויז ווערט מיר אזוי טרויעריג—
דער הערבסט וויל זיך צו זיי נישט צורירען אפילו — זיי גרינען נאך.
זיי זיינען שוין מסתמא עלטער פון די טויטע יארען פון מיין פאטער
וואס בלאנקען אום ארום די לעבעדיגע יארען מיינע שטענדיג.
איך האב צו מיין ברודער אנומעלטען געזאגט (ער איז אומגעגאנגען וויסט
און האט געשארט די הארטקייט פון דער ערד אונטער די טריט,
דער מידער ברודער מיינער, ווי נאאיוו זיין מידקייט מאכט איהם!):
נחמיה, פארוואס ווייגט אזוי דיין פערד א גאנצע נאכט אין שטאל?
איך האב די נאכט ניט איינשלאפען געקאנט דורכדעם;
פארוואס איז דא אזא מין אומעט אינ׳ם קריי פון דיין האן פרימארגען
און די בהמה׳ס דיינע פונ׳ם שטאל ארויס רופען אזוי פארצווייפעלט?
און מיין ברודער האט געשוויגען און נישט געהאט קיין כח מיר צו ענטפערן
און נישט געהאט קיין גייסט מיר צו דערקלערען.
וואו איז דיין גייסט, נחמיה? האב איך איהם געפרעגט שטיל.
— אינ׳ם געוויין פון מיין קוה און אינ׳ם קריי פון מיין הון,
און אינ׳ם קילען פאררדרוס פון דעם שמאלען טייך מיינעם אט דארט
אנטקעגען די הינטערשטע פענסטער פון מיין הויז.

די עטליכע בוימער אויף מיין ברודערס פארם וועלקען שוין...
איך בין היינט אינדערפריה ארויסגעגאנגען און דערזעהן זיי,
האבען מיך זייערע וועלקענדיגע צווייגען אפגעפרישט
און איך האב א גאנצען טאג געהאלפען מיין ברודער זיך ווארימען
אין די זכרונות פון דער השכלה־צייט וואו זיין בית־מדרש־יוגענט
האט צובליהט זיך מיט משוגה״דיגע שפיציגע בלעטער...
איבער די שארפע מוחות פון מענדעלסאן און סמאלענסקי!...

אין די שמאָלע גאַסען...

אין די שמאָלע גאַסען פון דער שטאָט בייגאַכט.
זעהט די שמאָלקייט אַז זיך נאָהנט, נאָהענט...
די שטיינערינע שטיבער דערפילען זיך שטיינעריג,
און די בלינדע פענסטער גלאַנצען טיף אין זיך אַליין...
און אַלץ וואָס האָט בלויז פאָר אַנ׳עכאָ־קלאַנג געדינט,
אינ׳ם גערויש פון טאָג, דערכאַפּט זיין נשמה...
געהט אַנ׳איינציגער פאַרשפּעטיגטער מענש,
שלינגט דער טראָטואַר קלאָר די טריט פון זיינע פיס,
און האָט הנאה און ער דיבעט אָפּ געשמאַק...
פאָרט א טראַמוויי דורך, הערט די גאַנצע שטאָט,
די ווייטסטע גאַסען ווייסען אז א טראַמוויי איז דורכגעפאַרען...
און פונאויבען אפילו דער האַלבפרעמדער הימעל
ווייסט אז א טראַמוויי איז דורכגעפאַרען...
עפּעס בליהט פון דער שטילקייט אויף די טעלעגראַפדראָטען,
עפּעס גרינס און גראָזיגס גנב׳עט זיך פון הינטערגאַסען
אין דער שטאָט אריין בייגאַכט...

עס שמעקט.

יעדער אינדערפריה שמעקט פריש
מיט נייע געבארענע מענשען...
מיט ניי־געקומענע קינדער שעהנע
האלב־אפענע אויגלעך שניידט דער טאג אויף,—
זיי זאלען איהם דערזעהן אינגאנצען,
און דערפיהלען די וועלט, די גרויסע וועלט,
וואס שטעהט אפען פריי פון זינט זי איז באשאפען געווארען,
דורך דער פינסטערניש און ליכטיגקייט...
פון אלע פענסטער קוקען נייע פנימער,
אפילו אלט־באקאנטע קוקען נאאיוו פון נאכטרוה,
ווילט זיך מיר צו יעדען צוגעהן און פרעגען:
האסטו אויך א קינד אין הויז ביי זיך היינט אינדערפריה?
אלע שטיבער האבען קליינע קינדער אינדערפריה,
יעדען אינדערפריה...

מיינע פויגעלטעג.

פויגעלטעג, פויגעלטעג, מיינע פויגעלטעג,
אין אזעלכע ענגע רוימען,
און אין אזא שמאלען וועג,—
צוימט זיך, קארטשעט איין זיך מיינע ווילדע טרוימען!—
איך בין שוין געוועזן ביים סאמע ברעג
און אצינד צום מיטען אנגעקומען,—
מיינע פויגעלטעג,
טוט זיך נאקעט אוים צוריק און לעגט זיך שלאפען,
ביז די שמאלע רוימען וועלען ווערען אפען...
ביז דער ענגער וועג וועט ווערען ברייטער
און די זון וועט אויפגעהן רויטער, בלוטיגער און רויטער—
מיינע פויגעלטעג, פויגעלטעג.

פויגעלטעג, פויגעלטעג, מיינע פויגעלטעג,
אין אזא מטושטש שיין,
דארף מען זיך נישט יאגען נאך די קליינע פונקען
און די צווייפעלהאפטע, נעבעלדיגע רויע ווייטען...
איך בין שוין אין יעדען ווייט געוועזן,
זיך לעשענדיגע פונקען בלויז געזעהן,—
מיינע פויגעלטעג...
ליגט און רוהט זיך אוים אייערע פליגעל!
ביז דורך אלע נעפלען וועט ווי קלארער שפיגעל
זיך דער הימעל נאך א רויטער זון באווייזען
וועט זילבער אויפקלינגען דורך שטאל, וועט קלינגען גאלד דורך אייזען,
וועט איהר דאן ערוואכען, וועט איהר דאן צופליהען,—
מינע פויגעלטעג, פויגעלטעג...
הויך, הויך וועט איהר צופליהען.

פאַלט...

פאַלט אַ שיין פון אַלטע פייערן אין מיין שוואַרצקייט,
כ'גיב אַוועק די היינטיגע טעג בלויז נעכטיגע חלומות.
וואָס מאָרגען קומט ווייס איך אַליין נאָך ווייניג
כאָטש איך פיהל אַזויפיל אומגליקען
וואָס געהען אויף מיר...

פאַלט אַ געלע בלאַט פון יעדען טאָג אויף מיין קאָפּ
בלייבט זי ליגען ביז איך נעכטיג איבער מיין שלאָף
אינדערפריה וועבט דער שיין פון טאָג אַראָפּ דאָס בלאַט
פאַלט די מידקייט פון מיינע אברים אָפּ אַשיג
אויף דער אויפגעפרייטקייט פון דער וועלט.
טאָג אין קייטען זילבערנע אין גאָלדענע שפּאַנט
שפּאַנט טריט ביי טריט מיט מיר.

געוואוינען און געמאַסטען געהען מיינע וואונשען אָפּ אַראָפּ־אַראָפּ
אין וואַלד פון נעכטען איז נאָך עטוואָס ליכטיג ביי מיר
אין וואַלד פון אייערנעכטיג רויטיגען מינוטען־פונקען
און פליהען אַ רגע אויף און פאַלען צוריק
צו ערד אַראָפּ...

פאַלט, פאַלט!
איך פאַל אויך מיט האַסט צו אייך
איך פאַל מיט הימלען און מיט ערדען,
איך פאַל מיט גרויסע פלעקען זון
און גרויסע פלעקען נאַכט אויף אַלעמען אַרויף
און וועל זיין דער שוץ אויף אַלץ...

ווערים.

טויט ווערים עסען געדאַנקען רויטע, מיינע רויטע,
טויט־ווערים עסען אויף געדאַנקען שוואַרצע, מיינע שוואַרצע,
טויט־ווערים פרעסען אויף מיינע געדאַנקען
איידער נאָך זיי ווערען רויטרייף, שוואַרצרייף,
נאָך אין רויער וואַרימקייט.

מיט צובראָכענע פליגלען לעב איך
אויף די גרויסע פליגלען פון מיין גרויסען טויט,
וואָס האָב איך שוין אויף די פליגעל פון מיין טויט
נים אָנגעוואָרפען, נים אָנגעשליידערט!
און ער פיהלט נאָך נישט קיין וואָג.
שוועבט ער, טראָגט ער מיך
וואוהין עס קאָן נאָר אָנקלאַפּען א טאָג...

איבער די קראַנקע געדאַנקען מיינע
ייייסט א ווייסקייט זיך א טרייסטענדיגע.
געדאַנקען ווערען נים דערלייזט נאָר פאַרשפּיגען מיט געפילען
פון אומגליקליכע פיליסטער,
וואָס פירען די וועלט אויף די גומינע רעדער פון פּראָגרעס,
צו דער צוקונפט פון דער פאַרגאַנגענהייט...
טויט־ווערים פרעסען מיינע געדאַנקען,
קאָן איך קוים דערקומען צו זייער גאַנצקייט,
און זיי אָוועקכאַפּען און ראַטעווען אין האַרצען....

צו ל.

יעדע נאכט בין איך דיין גוטער שומר,
און די נאכט אנטלויפט, אנטרינט;
שטילע בוימער, גוטע בוימער.
שטיל און גוט צו יעדען ווינט.

אז עס ברעכען אפ זיך צווייגען
שלינגט דיין שטומקייט איין דעם בראך:
און דורך גוטסקייט פון דיין שווייגען,
וואקסען צווייגען מעהרער נאך...

איך בין יעדע נאכט דיין שומר,
נאר איך האלט מיין הארץ פארמאכט:
אז עס שווייגען טיף די בוימער,
מעג איך זיין אין זיך פארטראכט...

וועלכע בוימער? וואס'ערע בוימער?
ווער האט פלוצלינג אויסגעטראכט?
שא, ס'איז דא אזעלכע בוימער,
וואס פון זיי שפראצט אויף מיין נאכט...

ס'רינט די פינסטערניש פון צווייגען
און צעוועהט זיך ווי א ווינט...
דורך דער גוטסקייט פון דיין שווייגען
ווער איך ריין פון מיינע זינד...

נאַכטלאָמפּען.

זשומענדיגע נאַכטלאָמפּען פון איינגעשטילטע גאַסען
ווייזען מיר אַזויפיל נייע וועגען, נייע שטעגען אוועקצופלאַנדזשען:
וועל איך דורך זיי אַנקומען אין אַנ'אַנדער וועלט,
און נישט געדענקען מער אין בלוט מיינעם,
וואו און וואס איך בין געווען.

זשומען צו מיר די נאַכטלאַמפּען:
מיר האָבען צוליב דיר פאַרשלעפּערט אַלע פייער קינדער פון דער שטאָט,
די פייערצינדער און די פייערפליהער און די פייערשפּריצער,
און די אַקראָבאַטישע רויבענבלאַזער,
נעם צונויף דיין ביסעל אַש און כח און אַנטלויף,
וואוהין מיר ווייזען דיר, וואוהין מיר פיהרען דיר.

קאָן איך מיט די נאַכטלאָמפּען פון די גאַסען ניט געהן.
איינגעפּלאָנטערט בין איך אין די שאָטענס
פון אַלע אויסגעלאָשענע פייערען.
מיין ביסעל אַש קאָן איך פון שטיינבאָדען ניט אויפהויבען
און נישט צונויפנעמען דערוויייל...

אין די קליינע לעמפּלעך וועלכע צאַנקען אין די שטיבער,
איז מיין אַש צעוועהט, איז מיין אַש צוזייט...
און די וועגט וואס שיינען פון די קליינע לעמפּלעך,
זיינען מצבות יעדע נאַכט,
איך וועל מיין אַש פון די מצבות ניט אוועקנעמען דערוויייל,
ס'איז נאָך צו פריה, צו פריה.

צו א געזונטער פרוי א נאָכגיביגער.

ס'איז גוט וואס איך דערצייל דיר האַלבע אמת'ען.
גוט וואס איך צינד־אָן מינוטענווייז די אויגען דיינע
און כ'ציה ארוים פון דיר די שענקייט פון דיין סוד,
מיט מיינע תאווה־פייעריגע רייד.

וואס פארשטעלסטו דעם לאָמפּ מיט די הענט?
קוקסט אויף מיר און דיינע געדאנקען שלאָגען זיך אָן מיינע אָפּ,
און פאלען הילפלאָזע ארונטער...
ווילסט די אייזערנע קייטען אראָפּנעמען פון מיר,
און זעהן מיך טאַנצען פריי פאַר דיר מיט הינטישע האַוואַיעס.
הילפלאָז פאלען די געדאנקען דיינע ארונטער.

איך נעם איינגאַנצען דיך אריין אין זיך,
און שטיק זיך, ווי פון רויך, מיט דיין געזונטקייט.
דו האָסט ליב מיט בלוטיגען לוסט מיין בלייכקייט,
מיין שעהנע, טויטליך־שעהנע בלייכקייט,
מיינע וואולגארע קינדישע רייד...

איך האָב ליב דאָס רויטע בלינדע בלוט דיינס,
און מיינע זיגזאַג־בליקען רוהען אָפּ זיך שטענדיג
אויף דער בלענדענדיגער רונדקייט פון דיינע נאַקעטע גלידער.
דיינע פולע בריסט הויבען זיך ארויף אראָפּ, ארויף־אראָפּ.
רוהט מיין קאָפּ אויף זיי... טראָגט זיך מיין קאָפּ אויף זיי,
אין רער ווייטער וועלט אוועק...

קאַלט.

די נאַכט רוישט שאַרפער פונם טאָג אויף מיינע נעפּעלטרעפּ.—
ווער געהט און דרעהט זיך דורך מיין בעט בשעת איך כאַפּ זיך אויף?
איך מערק ניט ווי די שאָטענס ווייכען־אָפּ מיט האַסט.
ווי מיד מיין זינען פאַלט צוריק, א גרובּיגע שוואַרצקייט טוט א בּליץ,
און ס׳וויקעלט מיך די שוואַרצקייט איין און וויקעלט אויס צוריק.
רייבּען זיך די אויגען מיינע אויס. איך שלאָף שוין ניט.
אינמיטען נאַכט איז איצט, טיף אינמיטען נאַכט.
די האַרטקייט פון מיין קאָפּ אויף ווייכע קישען,
די האַרטקייט פון מיין האַרץ אין ווייכער פינסטערניש פון טיפער מיטנאַכט.
אַלע שאָטענס פון די ווענט אַז וועלכע כ׳האָב זיך אַנגעשפּאַרט,
זיי קומען איצט און וויקלען איין מיין גאַנצע עלענטקייט
אין זייער עלענטער קאַלטקייט.
מיר איז אַזוי קאַלט... אַזוי קאַלט...

איך האָב נישט קיין בּאַגער צו זעהן עפּעס אַצינד,
ווי פון א גרויסען ליגען טראַכט איצט פון יעדער שיין
וואָס כ׳האָב בּאַגעגענט מיט די אויגען מיינע ביז אַצינד...
נישטאָ קיין פענסטער אין מיין הויז, ס׳א ליגען!
די נאַכטוועלט שטעהט ווייט פון מיר, געהט ערגעץ ווייט אַרום
און לעשט זיך... לעשט זיך געהענדיג.

איך ליג אַזוי נידעריג, נידעריג אַזוי און זיכער,
און ס׳שטאַרקט זיך שוואַרצער אַלץ די קעלט און מיר...

אמאָל.

אמאָל, ווען ס'שטעהט אינמיטען ווענ דער זומער נאָר און שיינט,
און מיט דער וועלט איז נישט געשעהן קיין זאך דורך ווינט אפילו,
ווערט דער הימעל בלוי און קאַלט און ווינטעריג פאַר מיר,
און ס'שטעלט זיך אַפּ דאַס מינענדיגע שפּיל פון בליהען אין דער לופט.
מ'ווייסט דאָך, אַז אַלצדינג וואָס שפּראָצט פון דר'ערד ארויס
און רייסט זיך אין דער לופט — איז בלויז א שאָטענדיגער אימפּעט
פון יענע שפּראָצונגען וואָס פליהען פויגעלדיג ארום עטער,
ארום דעם שטענדיג הענגענדיגען זונענגייסט, זונענשיין...
אינאַמת'ן קאָן דאָך דאָס בלומענגראָז נאָר אויפלייכטען העל
אויפ'ן צונג פון דעם אָקס וואָס איז אויסגעהונגערט.—
נאָר ווער קאָן דאָס זעהן? ווער קאָן דאָס זעהן?!
ווערט קאַלט דערפאַר פאַר מיר דער הימעל אינמיטען זומערדרייץ.
טעג שפּילען זיך מיט גרינע פייערלעך־פלעמלעך,
נעכט שפּילען זיך מיט בלויע פייערלעך־פלעמלעך,
אונטער א קאַלטען ווינטערדיגען הימעל...

אונטער א קאַלטען ווינטערהימעל און אויף א גרינער זומערערד
רוגז'ן זיך מיינע טויזענט אויגען אין מיין האַרץ.
זיי קוקען מעלאַנכאָליש־מיד אויף אַלץ און אַלץ,
און אין א טונקעל־גרינליכען טומאַן געהען אום און אום
אַנגעבלאָזענע ברואים: מענשען, בערען און אָקסען.
פאַרוועלקטער הערבסט איז אין דער לופט, אינמיטען ערד און הימעל,
פאַרגליווערטער ווינטער און אין הויכען הימעל
און פוילער הייסער זומער איז אויף דער ערד,
אין איין טאָג אזוי אין איין טאָג בלויז...

בּיי דער רעכטער זייט.

בּיי גאָט'ס רעכטער האַנט שימעלט גרוי זיין אָנהויב.
דאָס מעשה־בּראשית בּוך ליגט גע‎ֽל און איינגעפּלעקט...
בּרודנע וואַסערען אויף וואַסערען קייקלען זיך.
זויגט ער מיט די אויגען אויס די געלע לײדיגקייט
און דעם גרויען בּרוד פון די וואַסערען.
רוקט זיך פון די טיפענישען א גרינקייט.
זויגט ער מיט די אויגען אויס די גרינקייט.
ווערען זיינע אויגען בּלוי־צופּרעהט.
בּלענדיגקייט פון לויטערע קאָלירען.
קאָלירען. — אַלערליי בּלויע קאָלירען!
רוקט א קאָפּ זיך פון די טיפענישען.
א האָר־בּאַוואַקסענער קאָפּ — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

זיצט גאָט מיט צוגעמאַכטע אויגען אויף זיין שטול.
זעהט ער יענע וועלטען וואָס האָבּען זיך ניט איינגעגעבּען
אויפהויבּען פון אָפּגרונטען און רוימען.
איבּער זיך...

נאָהענט.

נאָהענט, דאָ ביי מיר, דאָ אויף מיין שויס,
כאָווע איך די וויסטקייט פאַר זיך אויס.
סם פון שווייגען, סם פון שווערע רייד.
סם פון צער און סם פון שווערער פרייד...

נאָהנט, דאָ ביי מיר, דאָ אויף מיין וואנט,
ליגט דער שאָטען פון דער אַלטער שאַנד,
וואָס ציט פון קאַלטע קברים זיך צו מיר,
היט די טריט פון יעדען אויף מיין טיר...

נאָהנט, נאָהנט, דאָ־אָ פאַר מיין נאָז,
שטעהט א טויטער א פארגרויטער שלאָס,
קאַלטע בוימער טריקענען זיך גרוי,
און פונאויבען איז דער הימעל בלוי....

נאָהנט, נאָהנט צאַנקט דער הימעל אויס—
שמעקט אַ שוואַרצען קאָפ צו מיר אַרויס...
עפענען זיך אויגען אינ'ם קאָפ,
קוקען פונדערהויך צו מיר אַראָפ...

נאָהנט, נאָהנט קוקען זיי אויף מיר,
ווי איך שטעה פאַרנאַכטיג ביי מיין טיר,
שפרייט די וויסטקייט אויס צוויי לאַנגע הענט—
טרייסלען פון מיין שטוב זיך די פיר ווענט...

דיינע טריט

וואס דיינע טריט פארצייכענען,
וואס דיינע טריט פארזיכערען,
דאס קאנען ניט די העלסטע געדאנקען פאצייכענען,
אפילו ווען זיי קומען אז אין פריידיגער שעה פון טרייסט,
געקליידט אין ריינסטען גאלד פון סטיל,
אפילו ווען זיי ווייזען זיך
אין ווייסטען ריטמזילבער...

דו האסט זיך איצטער פאר מיר אויפגעהויבען
און קרייזסט זיך אום אין צינדערנדיגען־צאנקענדיגען פייער.
דערזעה איך דיך אין נאהענטער געטרייקייט,
און אין ווייטער שולדיגקייט;
דאך די צייכענס פון די טריט פון דיינע,
בארוהען מיין צווייפעל...

עס שפילען דיינע אויגען איצטער פאלשע פארבען,
דיינע רייפע יארען שווימען אויף אין בלוט פאר מיר,
און רייצען זיך מיט מיר:—
גיינצעהן מיידעלשע יאר!
גיינצעהן מיידעלשע יאר!
איין שטיק רייפע תאווה — — — —

די טריט דיינע האבען פארצייכענט שוין אויף מיין שוועל
די פריידיגע זיכערקייט...

א נאכט פון זומעריגער ליבע.

דו ביזט דורכאוים דארף און דיינע באקען רייצען מיך
מיט זייער לאבענדינקייט און יונגקייט.
עס איז א ליגען וואס מען האט דערציילט אויף מיר
אז פון מיינע סענטימענטען אלע,
איז דאס נאלדינע שוין אפגעקראכען...
איך קאן דיך ליב האבען היינט אינגעלש נאך,
איך קאן מיט דיר פארשפילען זיך,
ביז גלויבינקייט... ביז נארער גלויבינקייט...
פרואוו מיין בלוט, מיין טונקעל־בלוט,
דו וועסט נישט ניכטער בלייבען.

דו ביזט דורכאוים דארף און וואלד,
פארוואקסען ווילד זיינען דיינע וועגען אלע,
איך קאן אין דיינע שאטענס פון זיך אליין באהאלטען זיך,
און עס זאל נעדרויערען... עס זאל נעדרויערען
ביז איך וועל זיך דערזעהן...

איך האב ערגעץ א וועלט
בין איך פון איהר איצט וויט;
איך האב מיין קינד געלאזען דארט
היט זי אפ דעם אומעט דארטען,
זי איז שוין אלט פיר גאנצע יאר...

דו וועסט נישט ניכטער בלייבען פון מיין בלוט—
האסט דאך נישט קיין אנדערען סיווי אצינד...
און — די נאכט איז אויפ'ן ווינט...

די שטאָט איז מיין דאָרף...

די שטאָט איז מיין דאָרף שוין געוואָרען פונלאַנג — — — —
מיין האַרץ איז שוין גוט צו דער שטאָט,
אַזוי גוט ווי צו פעלדער,
אַזוי גוט ווי צו טייכען און בערג,
און צו שטילקייט פאַר זשומענדע אינזעקטען,
וואָס הוזשען נאָך גאָלד און נאָך ווייטקייט,
נאָך קרישטאָלענע אַפּקלאַנגען....

אַך, וויפיל ליכטיגע פעלדער און וועלדער
עס וואַכען בייטאָג און ביינאַכט אַרום דער שטאָט!
אַ שפּיל פאַר די פעלדער,
אַ שפּיל פאַר די וועלדער,
די טאַנצענדיג־גלאַנצענדיגע שטאָט!
און פליגלען און בינען קומען זוכען גאָלד און ווייטקייט,
גאָלד און ווייטקייט און קרישטאָלענע אַפּקלאַנגען,
אין שטאָט — — —
די שטאָט איז מיין דאָרף שוין געוואָרען פונלאַנג,
און די מיידלאַך, נאַאיווע פון אַרבייט און מידקייט,
געהען ווי ציגען יעדען אָוועגט אַהיים...

די שטאָט איז מיין דאָרף שוין געוואָרען,
איך האָב פאַרשטיקט איהרע גרילצענדע קולות אין זיך,
און הער נישט איהר קלאַפּען און קנאַלען;
דורכ'ן ווילדסטען געררויש רעדט איהר שטילקייט צו מיר...
שווייגט איהר טויטקייט צו מיר...

דעצעמבער.

פונם הימעל פאַלט אצינד די מידקייט.
מיט'ן רעגען טריפט אראָפּ די מידקייט.
אומזיכער וואוינען מענשען אויף דער וועלט,
אומזיכערע הייזער... אומזיכערע וועגען...
אומזיכער די זון אין הימעל אפילו געהט אַרום,
אין די אומזיכערע טעג און וואַרט...

אפּגעריסענע מענשען פון אַלע זייטען,
פון צווייפעל און פון גלויבען און פון ערדארבייט,
פון פאבריקען. — משוגע'נע פון אַלע פארבען, —
אַלע דרעהען זיך אַרום בית־עולם שטומע.
אַלע וואַרטען ביי דעם פאַרקען פון בית־עולם..
אַלע וואַרטען ביי דעם פאַרקען פון דער זייט,
דרעהען זיך אום אהער און אהין,
און וואַרטען... און וואַרטען...

א שטרויענע וועלט, א שטרויענע וויג.
אַנ'אומזיכערע שטרויענע וויג
וויגט זיך מיד אהין־אהער, אהער־אהין,
און א פייער גנב'עט זיך צו איהר,
א פייער גנב'עט זיך צו איהר...

און פון הימעל פאַלט אצינד די מידקייט,
אומזיכערע הייזער... אומזיכערע וועגען...

אזוי...

גאָטס טרויער בלוטיגט אין דער זון,
געהט אויף די זון, געהט אויף גאָטס טרויער.
דער טרויער לייכט און גלייכט די וועגען אוים.
דער טרויער פירט אריין און פירט ארוים
טאָג איין, טאָג אוים,
נאכט איין, נאכט אוים.

גאָטס עלענט טרויערט אין דער נאַכט,
ווערט טיף די נאכט, ווערט ווייט די נאכט.
און דער וואס האָט קיין שלאָף ביינאַכט,
פארבלאנדזשעט טיף אינם עלענט פון גאָט,
און קיינער זעהט איהם נים ארוים...
מען ווייסט נים וואו ער איז...

און אז גאָטס פרייד ווערט קליין און מיזערן,
טונקעלען ביי קליינע קינדער די אויגען...
זעהען נים די קינדער קיין הימעל אויפ׳ן גאס,
און ווייסען נים וואו זיי זענען...
און וואו די וועלט איז...

בלויז קליינינקע, גאר־גאר קליינינקע קינדער,
קאָנען נאך א שמייכעל־טון אין דער קליינער פרייד,
און זעהן די זון דורך די פענסטער,
ווייל זיי זויגען נאך...

אווענט.

מיליאָנען אָפּגעלאָזענע, לויזגעלאָזטע קייטען — — —
ס'רינט דאָס שטאַרקע רויטע לעצטבלוט אָפּ.
איבער דער שטאָט מאָנטרעאַל ליגט צוליינט אַ כמאַרע־פליגעל.
עפּעס שרייט ערגעץ מיט משונה'דיגע קולות.
(נאָך יעדען שטילען גרויען טויט
צושרייט זיך שרייענדיג דאָס לעבען...)

מענשען מיט קינדערישער בלאַסקייט און קינדערשע כוחות
גע̇העז אהיים פון ארבייט, פון מיה און פון געשעפט.
אלע מיט קליינע אויסגעמידטע הענט,
קליינע פּנימער, פאַרגראַבענע אויגען,
און ווי פאַרטרויערטע מעוברת'ע פרויען,
טראָגען זיי דעם אויפגעבלאָזענעם פאַרדרוס אויף די בוימער.

און יעדער איינער טראָגט זיין נאָט מיט זיך
וואָס ער האָט פונם קרייץ אַרונטערגעריסען...
ברענגט איהם צו זיין טיש
און הוזקט איבער איהם מיט זיין פוטערברויט...
ליינט איהם אינם ברייטען בעט
וואו ער שלאָפט מיט'ן ווייב,
און הוזק'ט איבער איהם...

לעשענדיגע פלעמלעך בלויע... אווענט אויף דער וועלט.
אַ נעלייטמטע האַנט לייגט זיך אויף מיין פלייצע אוועק
און ווער מיך אַזוי...

צו מיין פרוי.

מיין פרוי, מיין יונגע פרוי,
א קבר אין דער שטילקייט איז אונזער לעבען.
דער זומער נעהט אוועק און נעמט אוועק פון איהם די גרינקייט
און ווייס־ווייס קומט דער ווינטער,
און ער וועט אויך אוועקגעהן...

איצטער איז דאך הערבסט דערווייל,
אונזער הערבסט איז אזא שלעכטער, —
האט נישט קיין רחמנות אויף די טויטע פויגעל,
וואס דער זומער האט אין וועג געלאזען:
קוקט זיך גאר אויף זיי נית אום,
טרייבט זיי נית אוועק זיין ווינט...

מיין ליבע גוטע פרוי,
מיר האבען דאך בלויז איין מיידעלע, איין קינד
וואס טאנצט ארום ארום דעם קבר פון אונזער לעבען.
אונזער הערבסט מאכט צו די אויגען זיינע,
ווען ער זעהט דאס קינד אונזערס ארומטאנצען
ארום דעם קבר...

און דערפאר מיין ליבע פרוי,
ווייל ס'איז הערבסטיג אונזער לעבען,
האט דאס קינד אונזערס נישט ליב קיין מילך צו טרינקען,
און בעט נאר שטענדיג הערינג צום עסען,
און אנדערע ביטערע מאכלים...

שפּילען זיך.

אויף די בערג די הויכע שפּילען זיך מיין זומערס קינדער,
שפּילען זיך מיט טויזענטערליי זשוקלעך און אינזעקטען,
און מיט קעצלעך היימלאַזע און פּרעמדע,
און מיט גאָלדענע פליגען,
און מיט ווייסע שמעטערלינגען,
שפּילען זיך מיין זומערס קינדער
מיין זומערס קינדער ווערען שטיפעריש פון צופיל שעה'ן זון
קלעטערען זיי אויף די בוימער ווי די מאַלפּעס,
וויגען זיך און הוידען אויף די צווייגען זיך,
ווינט זיך אום מיט זיי דער גרויסער טאָג,
ווערט פון דער זון א סך זונען —
זונען אַפּ און אויף,
זונען אַפּ און אויף,
שפּילען זיך מיין זומערס קינדער ארום א רינג מיט זונען,
זונען אַפּ און אויף,
זונען אַפּ און אויף,
שפּילען זיך מיין זומערס קינדער...

אז עס ווערט שוין טונקעל, פונם אווענט טונקעל,
קלעפּען זיך די אויגען ביי מיין זומערס קינדער,
שלאָפען שוין מיין זומערס קינדער
חלומ'ען מיין זומערס קינדער...

אויף די הויכע בערג,
אויף די הויכע בערג,
חלומ'ען מיין זומערס קינדער...

אונטער די הויכע בערג,
אונטער די הויכע בערג,
חלום איך פון מיין זומערס קינדער...

צו מיין פרוי.

דיין זון דעקט נישט אויף מיינע אפגרונטען,
דיין נאכט דעקט נישט צו מיינע אפגרונטען...
כאטש דאס ליכט פון דיין זון איז גרויס,
און דיין נאכט איז מיר נויטיג,
מיין יונגע ליבע פרוי.

אונטערן בוים מיט די שווארצע צווייגען
וועלען מיר נאך לאנג דארפען לעבען איינינעם
ווארטען אויף דעם נייעם ווייסען טאג,
וואס דארף אונזער לייטערונג ברייננען,
מיר זאלען זיך זעהן...

דער בוים מיט די שווארצע צווייגען — אונזער מזל,
זומער שעלט ער די גרינע בלעטער זיינע, —
קומען ווערים און צופרעסען זיינע בלעטער;
ווינטער שעלט ער זיינע ווייסע שנייען,—
קומען בייסענדיגע ווערים, ווערים פון די זונשטראלען
און צופרעסען זיינע ווייסע שנייען.
מוזען מיר דאך ווארטען לאנג,
מיין יונגע ליבע פרוי.
ווייל דיין זון דעקט נישט אויף מיינע אפגרונטען,
און דיין נאכט דעקט זיי נישט צו.

עפּעס ווערט....

עפּעס ווערט גרויס און ווערט קליין מיט מיר,
עפּעס חלומט זיך אויס דורך מיר...
עפּעס וויקעלט זיך אויס פון מיר;
ווערט א ווינט פון מיין צוגעמאכט הארץ,
ווערט א ווינט פון מיין אויפגעוואַרט וואָרט,—
עפּעס ווערט ליכטיג דורך מיר...
עפּעס זעהט זיך ארויס...

איך וויל עפּעס פינסטערס פארנארען
אין ליכטיגקייט, אין בלענדיגקייט אין מיר,
און לעש אויס די ליכטיגקייט אין מיר...
געה איך אין שמאַלע היילען,
אונטער שווארצען שטיין...

עפּעס ווערט עלענט דורך מיר
און רייסט זיך אין אפּגרונטען:
עפּעס ווערט אייביג דורך מיר,
און פארלאזט מיך,
און פליהט אוועק...

ארום יעדען פלעק.

ארום יעדען שווארצען פלעק וואס אין מיר און ארום־מיר,
בליהט אויף א ליכטינקייט, א ליכטינקייט.
אפשר צויבערט עס ארויס פון שווארצען פלעק אליין,
וואס ברענט אין סודות'דיגער אימפולסיווקייט.
הייגגט די וויסטעניש אין זונינען שיין.

מיינע קאלטע פייערען פון נעכטען,
מיינע הייסע פייערען פון היינט,
פעכטען, פעכטען, וועלען אייביג פעכטען,
פאר טויזענט אומרעכטען און רעכטען,
וואס איך האב ליב און פיינט...
וואס צאנקען ארום שרעק וואס שיינט,
וואס שיינען ארום פרייד וואס צאנקט,
פון ערשטען נעכטען מיינעם ביז'ן לעצטען היינט...

ארום מיין אויפגעבלימטער ליכטיגקייט
פליהען ראבען פון מיין פאטערס טויטקייט אום...
וואס א טאג אלץ מערער, מערער,
זשום־זשום־זשום... זשום־זשום־זשום! —
א זשומעריי פון הייסע און פון קאלטע פייערען,
פון נעכטענס און פון היינטען...

זשום־זשום־זשום!
היינט איז נאך מיין ערשטער אנהויב־היינט!
און אלץ וואס איך האב קינדיש אנגעצונדען שיינט,
און ברענט נאך אין דער קעלט אריין
אנטקעגען ווינט מיט טויטען שיין...
אנטקעגען מארגען־שיין...

מיין טרויער.

מיין טרויער שיפט זיך אויכעט צו זיין ברעג,
קוקט פונם שיפעל אויפ'ן מוטנעם שטראם אראפ,
אויף די מאטע רינגלער פון די כוואליעס...
די בייזקייט איז אינגאנצען אויסגערונען פון מיינע אדערן,
לאז איך שיפען זיך מיין טרויער גלייך,
און קירווע איהם ניט אינערגעץ...

דער שטראם וואו ס'שיפט מיין טרויער זיך
איז נישט קיין אנגערעגענטער פון פרילינג־וואלקענס
הערבסטען פיל האבען זייער גאלד אין איהם געוואשען,
זייער גאלד און זייער בלוט אין איהם געוואשען.
און ווייס באגעגענט די ווינטערען...

ווען די ליידינקייט פון פעלדער מאכט די הימלען ליידיג,
צינדט־אן מיין טרויער זיך און בונטיגט רייך
און שיפט זיך אומרוהיגער אויפ'ן מוטנעם שטראם
צו די פינסטערע נאכטהאריזאנטען
אונטער א נידעריגען הימעל.
און דארטען שטעלט ער זיך...
ווארפט ער פערל און בריליאנטען פון זיינע פייערן...
פערל און בריליאנטען פאר'ן אפגרונט...
פערל און בריליאנטען פאר'ן אפגרונט...

ערד און וואַלקען.

אז ס'שיינט די זון ניט אויף מיין פינסטערער ערד ארונטער,
שיינט זי אין דער שטילער גרויקייט פון די וואלקען,
וועלכע שוועבען שטענדיג איבערן מזל מיינעם.
אין דער שטילער גרויקייט פון די וואלקען
וואקסען דימענטגראזען...

עס וועהט אריין אין מיר די פינסטערקייט פון מיין ערד
און די שטילע גרויקייט פון מיין מזל'ס וואַלקען.
שפּראָצען ,דימענטען אין מיין פארשטיינטען פּיין,
שפּראָצען גראזען אין מיין אומגעריכטער פרייד,
און מיינע דימענטען און מיינע גראזען —
קילע בענשונג — ערד און וואלקען...

עס בליצט אין מיין געדאנק דורך קאלטען וואלקען...
עס לייכט א רעגענבויגען אויף דארטען
דורך קאלטען־קאלטען וואלקען...
פליהט פרילינג דורך דורך מיין געמיט,
בעט ער ווייסע זיידענע וואַלקען,—
האָב איך נישט פאר איהם קיין זיידענווייסע וואלקען.

מיין אומגעריכטע חלומפרייד,— ערד און וואַלקען,
מיין חלום אהן באשייד — ערד און וואַלקען,
מיין קומענדיגער טויט—
א בליץ אין וואַלקען...

אין שפיל.

מיר שפילען זיך בלויז מיט'ן גאלד פונ'ם פייער,
און בריען דאס הארץ זיך,
און בריען די הענט:
האבען ליב קוקען ווי טונקעל עס בלויען,
די שאטענס פון גאלד אויף די ווענט...

זעהסט אזא ליכטיגקייט אין מיינע אויגען,—
דאס ליכט צינדסטו אן דארטען
גאלדיג אליין:
איך רעד ניט... ס'איז גארניט, דו דארפסט פון מיין שווייגען
דערוויל נאך דעם סוד ניט פארשטעהן....

זאל איך דיר זאגען אז גאלדענער ווערט נאך
דאס פייער ווען דו געהסט
פארטרויערט אוועק:—
דו ווייסט עס אליין — נאך אזויווי א קבר
לאזטו מיך... א קבר אין ווענ...

וואס וויל איך פון דיר? דו פון מיר וואס פארלאנגסטו?
מיר ווייסען און זאגען
דעם סוד זיך ניט אויס:
מיר שפילען זיך נאר מיט'ן גאלד פונם פייער,
און לעשען עס שפילענדיג אויס...

ברייטקייט.

אז דער אלטער קברות־מאַן בייגט אַז זיך צו דער ערד
און לאָזט אַרונטער דעם אָרון אין קבר,
דערזעה איך די שענקייט פון זיין פּלייצע־רחבות,—
אַ פעלד וואו ס׳בליהט און וואַקסט
און שטאָלצט זיך מיט אַנ׳איבּיגען בטחון.
גים קיין גויאישע פּלייצע איז דאָס.
זי איז אַ באַרגיגע, אַ צולהכעים׳דיג־זינזאַנישע,
אַ פעסטע רוהיגקייט פון גייסטיג ליכט
שטראַמט פון די ביינער איהרע מיר אין פּנים...

איך וויים אַז איבּער די רויטע ראַמען אַרום די אויגען זיינע
לויערן רויטע ראַקעס־שאַטענס בלוטענדיגע.—
פאַנראַמען און גזרות...
האָט ער זיין ווייסטען קוק אין זיך פאַרקערט,
און קוקט מיט זיין רחבות׳דיגער פּלייצע צו דער וועלט...
באַגראָבּט אידען יעדען טאָג...
מיט דער פּלייצע צו דער וועלט...
היינט האָב איך איהם געזעהן ביים קבר
פון מיין פריינטס געשטאָרבענער מוטער.
(אַ גוטע פרומע אידענע געווען.)
און ווען ער האָט זיך איינגעבויגען און אַ קוק־געטון,
אַ קוק געטון אויפ׳ן אָרון אינוויינינג;
האָט זיין פּלייצע ברייטער זיך צושפּרייט,
און געשמייכעלט מיר אין פּנים...

ווינטער.

ניט קיין קלויסטער קלינגט איצט.
דער וועג אין ווייסען שניי'ט זיך.
לייכט די וועלט אונז אין די פענסטער,
עס געהען פרעמדע מענשען,
הונגעריגע מענשען פון א פרעמד לאנד...

ס'איז נאך ניט שפעט דער אווענט,
און אופ'ן טיש אויף אונזערען,
ליגט אנ'איבערגעבליבען האלב ברויט,
און עטליכע אלטע ציבעלעס,
און קנאבעל און זאלץ...

ס'האט זיך מיר בלויז אויסגעוויזען,—
עס געהען ניט קיין מענשען צו אונז,
די ערשטע נאכט פון ווינטער
מיט די ערשטע שנייען אין אווענט
פארחלומ'ען מיר די געדאנקען
ווען איך קוק דורכ'ן פענסטער...

וואו איז דאס קינד?—ס'שלאפט שוין!
אזוי פריה האסטו דאס קינד געלייגט שלאפען,
עלקע, ס'וועט שוין היינט קיינער ניט קומען,
זעה נאר, ס'ארא שניי ס'איז געקומען,
עפעס שלאפט דאס קינד רוהיגער, רוהיגער
ווען אזא שניי איז אויף דער וועלט...

יום טוב.

פון אַלע יומטובים וואָס דו האָסט פאַרבּרענגט אינמיטען מאַרק
זאָלסטו געווען כאָטש איינעם איבּערלאָזן.—
אַז אַנדענק אַז ס'איז אַנדערש געווען אַמאָל,
ס'וואָלט שעהנער דער אומעט געוואָרען
ביי זיין קומען און אוועקגעהן.—

האָסטו אַלע יומטובים פאַרבּרענט.

אַז די גלאָקען קלינגען אין זייערע קלויסטערס
פאַלט אַן אַ רויטע בּושה אויף מיין פּנים;
איך טוליע זיך צו מיין קינד אומבּאַהאָלפען,
און הער זיך צו צו יעדען קלויסטערקלאַנג,
און פרעמדע סימבּאָלען שוועבּען מיר פאַר די אויגען,
און פאַרשטעלען די וואָכעדיגקייט מיינע
מיט רויטער שאַנד...

דער לעצטער אָפּשיין פון'ם פייער מיט רויך געמישט,
וואו דו האָסט פאַרבּרענט אַלע יומטובים,
פאַלט אויף די וואָכענטעג אויף אונזערע.
ציה איך זיך צו יענעם אָפּשיין.
מיין קינד שלאָפט איין אויף מיין שויס
און ס'שיינט אויף איהר דער לעצטער אָפּשיין,
און ס'פאַלט אויף מיר דער לעצטער רויך...

עלטערע מענשען.

איבער די גראהע האר פון עלטערע מענשען
צינדט זיך אן ערשט דער גייסט פון העלער יונגשאפט, אמת'ער.
דער שיין פון די האר איז זילבעריג, אבער די פיין איז גאלדיג.
זוניג, אויפגעהענד־פארגעהענדיג, צויבערליכע טוישונג.
זייערע געדאנקען קלינגען מיט הערבסטיגען וואלד,
אבער זיי שפרינגען נאך ווי וועווערקעס אפטמאל ארום,—
די ברוינע געדאנקען פון די עלטערע מענשען,
וואס פינקלען אויס די עלטער זייערע,
ווי געוויכטיג און פול זיי מאכען זייערע רייד די שווערע!

ווי פונ'ם שפיל אט־ערשט אוועקגעגאנגען — — —
אויף די צוקנייטשטע שטערנס זייערע איז אזוי שעהן.
אונטער די קנייטשען איז ערשט א זון פארגאנגען!—
דערמאן זיך אמאל א מעריב וואס ווערט אנגעכמארעט לייכט,
און אז די זון פארגעהט מיט פארביגער פארבענקונג,
און ס'ווערען פון די לייכטע כמארעס מוטערפערלדיגע קנייטשען—
די זילבעריגע עלטער פון דעם טאג
אין דעם זיך וויגענדיגען אווענט...
דערמאן זיך אמאל א מערב אזא,—
איז עס נישט אזוי אונטער די קנייטשען זייערע?

גרויע קעפ פון עלטערע מענשען,—
אז אויסגעלייטערטער הימעל א טיפער און א ווייטער
אלע וואלקענס זיינען פון איהם אראפגעגאנגען,
דער רעגענבויגען האט זיך אויסגעוועבט אט ערשט...

שיפען-רוף.

פון דער נאכט ארויס אין דער טויטער וועלט אריין
שרייען בלאנדזשענדיגע שיפען.
נאר פארגליווערט זיינען די שטעט מיט זייערע מענשען:
דעק אויף דעק לייגט זיך די מידקייט, פלאסטערט
זיך די שווערקייט, דעק אויף דעק...
שרייען בלאנדזשענדיגע שיפען: רחמים! רחמים!
צושיט זיך זייער געשריי האגעלדיג
אויף דעם פלאסטער פון דער נאכט...

אויפרייסען די פינסטערניש,
צופאסעווען די פארגליווערטקייט,
דעק פון דעק אראפוויקלען, אראפשיילען, אראפרייסען,
און אנצינדען, אנצינדען...
וועלען אויסברענען די צושאטענע געשרייען!

מיט'ן פרימארגען־ים קומען שיפען אן צו האפענס,
הויבען אויס די בלאנדזשעניש פון זייערע פענסטער,
נאר מען עפענט ניט קיין טירען, און די מאסטען—
קוקען פרעמד אויף די האפענס...
די שטעט פון ווייטען קומען נענטער צו די האפענס
מיט מענשען, טראמווייען רויכען און קלאנגען.
פארפלעקט און פארזשמורעט ווערט די זון,
בייגט זיך אין ים אריין, איבער די שיפען,
איבער די מענשען, איבער די רויכען, איבער די קלאנגען.
קלאנגען, קלאנגען הויכקלאנגען.
פון די קלאנגען קריכען ארויס די טראמווייען,
פון די קלאנגען ציהען ארויס די רויכען.
פון די קלאנגען לויפען ארויס די מענשען...

בלאנדזשענדיגע שיפען זיינען געקומען פון דער נאכט.
די פינסטערניש אויפגעריסען...
צוריסען די פארגליווערטקייט...

גלויב איך.

די ווילדע צייט האט איינגעבויגען פאר מיר איהר גרויסען קאפ:—
רייס מיינע גאלדענע האר ארוים פאר זיך.
טו אלצדינג וואס דו קאנסט נאר פארטראכטען שעהן מיט זיי,
און לויער ניט אין מיינע וויסטע ווילדענישען,
לויער ניט אין מיינע טונקעלע היילען.

שטעה איך און איך רייס די גאלדענע האר אירע,
רייס גאנצע זשמוטען, גאנצע בונטען אוים,
נאר אויסוועבען פון זיי קאן איך קיין זאך נאכניט פארטראכטען,
נאר אויספלעכטען פון זיי קאן איך דערווייל נאך גארניט,—
דאס גאלד פארבלענדט די ענערגיע פון מיין ווילען.

טראכט איך און איך גלויב —
יעדע האר באזונדער וועל איך טייער האלטען,
יעדע האר באזונדער וועט מיר עפּעס אויפדעקען,
וועט מיר עפּעס אויפוועקען און אויפווארען אמאל,
און איך וועל זייערע סודות אפשר ערשט דערזעהן
ווען זיי וועלען אנהויבען אויסגאלדיגען,
און אנהויבען זיך זילבערן...

טראכט איך און איך גלויב...

דערווייל זאלען שפּאצירען איבערן קאפּ מיינעם די לייכטע ווינטען
וואס דערציילען גארניט און נעמען גארניט צו...
און אין די וואלקענס פון דער ווילדער צייט,
בלייבען איינגעקלעפּט נאך אלץ
די טויטע שארבענס...
זיי וועלען שפּעטער אנהויבען ארויסזילבערן...

טראכט איך און איך גלויב — — — —

אינדערפינסטער.

אין דער נאכט, אויפ'ן עק פון דער שטאט
וואס האט זיך אין צוריסענעם פאלשען ליכט געפרעהט,
איז געהאנגען די דיקע פינסטערניש פון דער וועלט.
אין זייער אומאויסנאנגליכער ברייטקייט
האבען זיך די מיליאנען פעלדער און וועלדער
געוויגט און געוויגט אהער־אהין
ווי בערד פון טויט־געפאלענע ריזען
צעוועהטע פון א ווינט...

אין דער פאלשער ליכטיגקייט האט די שטאט זיך שלאפען געלייגט.
(קיינמאל לעשט די שטאט ניט אויס די לאמפען,
זי האט מורא שלאפען אינדערפינסטער.
זי כאפט זיך אפט אינמיטען נאכט אויף
הויבט אן לויפען משוגע'נערווייז,
מוז זי זעהן וואו צו לויפען...
מוז זי זעהן וואו צו פאלען...)

און אין דער פינסטערניש פון דער וועלט,
וואס איז געהאנגען אויפ'ן עק פון דער שטאט,
איז געווען אזא פרעמדקייט.—
אליץ האט גערעדט צו זיך אליין מיט רחמנות...
טייכען האבען זיך אליין פארוויגט,
בערג האבען געשטרעקט צום הימעל שווארצע פליגעל מיט רחמנות...
און צוריק זיי אפהענטיג אראפגעלאזט...

אין דער נאַכט אויף דער וועלט.

אַלע שטומע שטעט אונטער דער שעהנער נאַכט הייגטינשער.
אין די טונקעלע טאָלען וואו זיי שטעהען,
מיט זייער היסטערישען ליכט אין די לאַמפּען,
זיי בלאַנדזשען איבער גאַר דער וועלט אַצינד
און שטעהען אַלע אויף איין אָרט.

פאַרצווייפלען זיי און שיינען אַלץ אָרים־אָרים
דער דינער ווייסער רויך פון אַלע שלאָפענדיגע,
קרייזט זיך ווי וואַסער זילבער איבער זייערע ווענט,
און דורך די ווענט אין דער ליידיגקייט,
אין דער אורליידיגקייט.

איבער אַלע שטעט קוק איך אַריבער,
איבער אַלע שטעט קוק איך אַריבער און זעה
די פּריסטען און די פּראָפעסאָרען,
די דאָקטוירים און אַנדערע באַטיטעלטע,
שטעהען אין לאַנגע לאַנגע רייהען פון אַלע פיר זייטען
אַרום די שטעט פון דער וועלט
און רויבערן דינע ווייסע פּאַפּיראָסלעך,
און היטען זייערע שטעט...

געזונט שלאָפען איצט די מיליאָנען וואָס אַרבייטען,
נאָך דער לעצטער איינמידונג
אויף די צוקראָכענע בייכער פון זייערע מיאוסע ווייבער.

שווייג איך.

איך שווייג צו אלץ וואס שרייט און פילרערט.
צו די מיליאנען שטיקער פלייש מיט הענט און פיס
און רייצענדיגע ליכטיגקייטען אין די פנימער...
מען טאנצט אויף אלע בערג,
מען שרייט, מען קוויטשעט אין אלע לעבער,
דאס פלייש זאל טונקעלער ווערן,
און דאס בלוט געדיכטער און ברוטאלער...

וואקסט אויף מיר דאס ווילדע פלייש
און קאן נישט צושטעהן צו מיין ביין...
דאס בליציגע פון מיינע אויגען פייניגט זיך אליין
און קאן נישט פינסטער ווערן...
קריכען אונטער דער הויט מיינער מיאוסע חיות—
לייבען־לייז, טיגערן־לייז און וועלפלייז...

איך בינד זיך צו אפט מיט גוואלד צום ווילדען פלייש,
הער אויס מיט צער די יובל'דיגע געשרייען,
פארשיט מיט זאמד דאס בליציגע פון מיינע אויגען,
ווערט א הארטע קארע אנגעוואקסען אויף מיין צונג,
און כ'קוק אזוי בהמה'דיג אויף זיך,
אזוי בהמה'דיג קוק איך אוועק פון זיך,
אזוי פון רויען פלייש ארויס...

פון נעכטען.

כ'געה צו צו דעם נעכטיגען טאג אין מיין וואכענדער נאכט,
און ריר אן זיין הארץ — עס קלאפט נאך!
אויף זיין פנים ליגען שטיקער צונאננענע שמוץ פון רייד און פרייד;
פון מיאוסע עקעלהאפטע ווערטער און געלעכטער,
וואס כ'האב פון זיך ארויסגעבראכט אין שכרות.
אויפ'ן שמאלען בעטעל, בין איך א האלב נאקעטער געלעגען
ביי דער זייט פון דער שלאנקער איטאליענישער שיקסע...
שפיי איך אויפ'ן בלאסען פנים פו'ן מיין נעכטיגען טאג,
שמייכעלט מיין אפגעגאנגענע שכרות ארויס
דורך די שטיקער שמוץ.

כ'ליג ווידער. כ'בין אפגעטראטען פון מיין נעכטיגען טאג,
מיט גאנצע שלאפבערג פאלען אן אויף מיר די שפעטע שעה'ן,
גלעטען אוים די קנייטשען פון מיין אנגעשטרענגטקייט,
דעקען מיר צו מיט שטילקייט,
דעקען מיך איבער איבער'ן קאפ מיט רוה.
נעבלען פון אלטע חלומות וועהען איבער מיר,
קאלירען אפגעריבענע, פארבען אויסגעגאנגענע,
איינער איבער'ן צווייטען, וועה'ט, בלאזט און צוגעהט...

נאכט. פולע, שווערע צום תיקון־געקומענע נאכט איבער מיר.
חלומות רויען זיך אונטער מיין קאפ און ווער'ען צוקוועטשט,
אונטער דער שווערקייט און פארמאטערטקייט מיינער...
א פול פעלד מיט צוקניימשטע זאנגען־געדאנקען—
פליקט די רוה זיי איינציגווייז איינציגווייז,—
און אט שוין סנאפעסווייז...
ד'ער שלאף וויגט מיך אראפ און ארויף אין א ווייסען ליילעך,
אראפ און ארויף אין א ווייסען הימעל—
אין לייטערונג... אין לייטערונג...

אַ וואָך אַזאַ...

האָסט מיר נאָך ניט געשענקט אַן אומגעזעהנעם טאָג.—
כ'מוז יעדע שטונדע צייט פון מיינע יאָרען בלאַטיג מאַכען.
און אין דעם מדבר'דיגען זאַמד פון פרעמדע בליקען.
און פרעמדע אויערען מוז איך זיך אויסלייגען
און שעפּען רוה, מינוטען פרעמדע רוה,
וואָס געהט סיעווי פאַרלאָרען אין אַ ווינט,
אַ פלוצלונג־אַנגעקומענעם פון הערבסטטועגען.

איך האָב שוין היינטיגע וואָך אַזוי צוזומפיגט,
אַז ס'זאָל דער שטאַרקער זונענזומער אויף מיר קומען,
וועט קיין רגע ניט פון איהרע טעג אַ תיקון האָבען,
אין דעם אויפבליצענדען חלל פון מיין זכרון.
ווען אין אַלייען גרינע וועלען זיך אויפשטעלען מאָנומענטען דאָרטען,
און פויגעל־ערינערונגען וועלען אויפפּישטשען
און פירען רייך איבער מיין האַרץ,
וואָס איך וועל קאָנען פאַרנעמען לאַנג, לאַנג...

אַ רויטער זונטאָג אַ געשענדעטער,
דורך אומגליקליכע פאַגראָמען־בריוו וואָס כ'האָב דערהאַלטען שבת,
דורך קלאַנגען שעהנע פון די קלויסטערס
וואָס האָבען געדרוישט נקמה'דיג,
געפאַלען ווי פאַרגליווערטע קיילעכיגע שטיקער בלוט,
פון גרויסע הילפלאָזע אויגען אַרויס...

אוי, האט דאן געבליהט דער אוועגט־זונפארגאנג ארום בארג
מיט אלערליי בלומען און רויזען אפגעשאטען!
און אומגעזעהנע זיידענע פאהנען האבען געפלאטערט,
און געוועהט מיט זיידענער און סאמעטענער לופט.
און נאכדעם מיט געוואנטינער לופט,
פארפלעקטער גראבער לופט...

שווארצע בוימבלעטער, ריזיגע ווי אדלערפליגעל,
זיינען געפאלען פון הימעל אינאיינעם מיט די קלאנגען,
פון די גרויסע, זיבערע קלויסטערס.—
און ס'איז געווארען שווערע נאכט.—
נאכט צו מאנטאג צו...

מאנטאג אינדערפריה ארום עלף אזייגער,
דורך אלע קאטוילישע גאסען,
דורך די גאסען וואו פראנצויזען וואוינען
האט מען געפירט, אין ווייסען אנגעטון,
אין כבוד און אין היילינקייט,
אן אלטען־עלטסטען־גלח.
ער האט געהאט א גוטמוטיג פנים,
און מילדע אויגען וואס לייכטען שוין פארנאכטיג:
קוקען הערבסט־פארנאכטיג, רעגענדיג.
און קלויסטערס פון אלע פיר עקען האבען געקלונגען.—
בין איך אויך נאכגעגאנגען:
איך האב געמיינט אז די פראצעסיע וועט ווייט אוועקגעהן,
ארויסגעהן פון שטאט און אריינגעהן אין דערפער...
ארויסגעהן פון דערפער און אוועקגעהן אין פעלדער...
און ווייטער, ווייטער אוועקגעהן...
בין איך נאכגעגאנגען...

האט די פראצעסיע זיך געשטעלט —
ביי א גרויסען קלויסטער,

זיינען אלע אין קלויסטער אריין.
איך בין געבליבען הינטען... הינטען... הינטען...

ביינאכט, נאכט צו דינסטאג צו—
אלע הייזער זיינען תפיסות — מיין הויז נים.
ביינאכט, נאכט צו מיטוואך צו
אלע הייזער זיינען תפיסות... — מיין הויז ניט.
ביינאכט, נאכט צו דאנערשטאג צו.
אלע הייזער זיינען תפיסות...— מיין הויז נים.

ביינאכט, נאכט צו פרייטאג צו.
אלע הייזער זיינען תפיסות...— מיין הויז נים.
ביינאכט, נאכט צו שבת צו —
אלע הייזער זיינען תפיסות...— מיין הויז נים.
ביינאכט, נאכט צו זונטאג צו.
אלע הייזער לויכטען, זינגען,
אלע פענסטער זיינען אפען,
אלע הייזער זיינען ליכטיג,
מיין הויז—שטיל,—
פינסטער...
וויים...

פון פרילינגדיגע ערדבריסט.

פון צווישען זיינע טונקעלע גריבער רוישט רויטע אויפלעבונג פליישיגע.
ס'איז איצטער פרילינג איבער ערד און הימעל, און אונטער דער הויט פון צייט
נעמען זיך צונויף זוניגע פינטעלעך און זאמדעלעך,
און ווערען א גרויס ליכטיגקייט אויף דער רוה פון פרילינג...
וואס פאר א הויכקייט איבער די מיטעלמעסיגע טעג
די זון וועהט אן! וואס פאר א קילער שוים
דער ים פון ווינעדיגע וואלקענס לאזט ארויס פון זיך!
עס געהט א רעגען, אינמיטען טאג געהט א רעגען
פול מיט נאכטיגער טונקעלקייט...
מיט נאכטיגער ליבשאפט.
(פרילינג איבער הימעל און ערד.
ווייס־אנגעטונענע מיידלעך פאהרען אויף וועליסאפעדען,
און דאס פלייש פון זייער פנים שמעקט ברוינליך־ראז.
לוסטען קינדישען זיך אין די שלאנקע פיס זייערע,
און לוסטען קינדישען זיך ארום זייערע וואכענדיגע לייבער.
אונטער די קליידער שיינען די הינטערראקען ווייס־ליכטיג,
הינטער די הינטערקליידער שיינען ליכטיגער די מיידעלשע הויזען.
און הינטער די הויזען דאס לייב שיינט ליכטיג—ליכטיג־ווייס.
פרילינג איבער הימעל און ערד...)

ביז איך צום בארג געגאנגען אינדערפריה.
דער רעגען פון נעכטען האט נאך געלעבט אויף גראזען.
און אין שטאמען פון בוימער נאך אויך.
האב איך אלע טויטע געפילען מיינע אויפגעוועקט
איך האב זיי אויפ'ן בארג געלאזט קלעטערן
איבערלעבונגען ! איבערלעבונגען !
מיינע איבערלעבונגען האבען גערוישט
מיינע איבערלעבונגען זיינען געווארען לעבונגען,
און מיך אויסגעצויגען מיט זיך צו אליז, צו אליץ
וואס איז פון מיר אוועקגעפלויגען...

צוטומלעניש.

פון רגעס און פון יארען — שפיל אויף שפיל מיט ביינער גרויע
וואס באהאלטען זיך אין שאטענס פון פלייש און בלוט.
און פרישע רויזנקרענץ פון נייער פרייד באהאלט איך זיך.—
דאס איז דאך רויך וואס קאן זיך שלענגלען הויך,
וואס קאן זיך בייגען אלזייטיג און ארומיג.
מען רופט עס: האפנונג, מען רופט עס: בטחון אין זיך,
מען רופט עס רויך אויך ווי עס באדארף צו זיין אמאל...
נאר דאס שפיל זעהט מען נישט און מען קאן עס נישט באגרייפען...

דורכפאלען... דורכפאלען אין די קנוילרויכיגע שפילען,
ס'זעהן זיך ארויס פלעקען בלוט און שטיקער רויפלייש,
רוישט דער הונגער־אפעטיט פון הינט פארלארענע אויף וועגען,
רוישט דער וויינענדיגער צער פון קינדער אומשולד
אויף פארלאזענע בעטען פון הור־מאמעס.
וואס זיינען מזנה מיט גרויסע שטיקער שווערע פלייש,
און ס'וואקסען זייערע בייכער נישט פון באפרוכפערונג,
נאר בלויז פון גלוטיגער הנאה...

צייכענס אויף די ברעמען... צייכענס אינם שלאפשנארך,
אפגעריסענע חלומות אינם פאלשליכט פון דער מיטענאכט:
ליגט א מאן אין א ברייט בעט מיט זיין ווייב, זעצט זיך אויף,
דעקט ער אפ דעם צודעק פון איהר לייב,
שפיליעט אפ דאס לאנגע העמד איהרס, טוט עס אויס אינגאנצען,
שטיל... גנב'יש... קוקט ער, ברענט ער זיינע נערווען,
דרעהט א קיילעכדיגע רויטע ראד זיך פאר די אויגען זיינע,
די פייעריגע ראד פון אומגלויבען —
די פייעריגע ראד פון באשולדיגונג אייזערנער...

פולע פיס, אווילדער טראכט און בריסט געוואלדיג־זינדיגע !—
אט לויפט ער פונם בעט אראפ א נאקעטער, א הוילער,
און מיט די נעגעל, אנגעשארפט פון קאלטען ווייטאג,
וועט גראבען אינם דיל, גראבען גראבען...
עס וועט געשעהן דאס גרויסע וואונדער פון פאראכטונג,
וואס האט אין זיך צומישט שוין אלע פארבען און לוסטען
און געמאכט פון זיי א מיתה־משונה־זומפ...
ער וועט דעם קבר איהרען אויסגראבען
און—שטיל.... גנב'יש... שטיל גנב'יש שטילען איהר תאוה,
און פארשיטען זי מיט ערד....

פון רגע'ם און פון יארען — שפיל אויף שפיל מיט ביינער גרויע...

פון טאָג צו טאָג.

פון טאָג צו טאָג אַריינגעהן אומגערייניגט אויף דער וועלט,—
דאָס פּעכיג ברוד קלייבט אַז זיך מעהר אויף דער נשמה;
אַ חרפּה שוין פאַר זיך אַליין צו אומטראָגען אין זין,
דערמאָנונגען און איבערגעליטענער הייליגקייט...
דערמאָנונגען פון דורכגעשווינגענער ריינקייט... ז
אַזויפיל קלאָרע קוואַלען רופען מיך זיך וואַשען, לייטערען,
נאָר די הויט ציטערט אויף מיר...

ערשט נעכטען האָט זיך מיר דאָס האַרץ געהויבען:
כ'וועל צו אַלע פייערען זיך שפּיגלען קומען אַ ריינער;
כ'וועל אָנהויבען אַ נייעם טאָג אין מיין לעבען אויפריסען,
כ'וועל אָנהויבען אַ נייעם טאָג אַז ערדיגען אין מיין לעבען אויפשיינען;
כ'וועל מיט אָפענע אויגען זיך אַרונטער וואַרפען פונם באַרג מיט נעכט,
וואו כ'האָב מיין איינזאַמקייט געוואָלט באַהאַלטען אונטער זיך,
זוכענדיג אָפּט מיין אייגענעם שאָטען,
וואָס האָט פון מיר זיך אָפּגע'גנב'עט אויף אַ רגע,
כ'בין צוגעוואַקסען צו דעם באַרג מיט נעכט.
ווי אויף אַז אויפגעבלאָזענעם אָפּגרונט פון שוואַרצע ווינטען
פלאַטער איך אַרום... ווינטיג איך אַרום...
איך הויב זיך און איך קום אינערגעץ נים,
איך פאַל — און קום אינערגעץ נים...

צו מיין פרוי.

עס רוהט זיך אפּ דיין וועלט אויף מיינע כוחות.
זי שלאָפט זיך אוים אין מיינע אויסגעלערטע נעכט:
איך וואַך אַרום איהר האַלב־ דערגרויטען חלום —
וואס ליגט אַהן שיין אויף מיין פאַרשמאַכטער ערד.
איך לייג זיך צו צו איהר און קאַן ניט ליגען.
כ׳מאַך צו די אויגען און עס נעמט מיר ניט קיין שלאָף:
א ווערימדיגע מיאוסקייט שטיקט אין האַלז מיר,
און עפּעס ליכטיג־פינסטערט בליצט מיך דורך —
א וואונק פון אַנהויב־סוף.
דיין וועלט האט זיך שוין אויסגערוהט אויף מיינע כוחות
און אויפגעשטאַנען פריידיג־גאַנץ און פריידיג־שעהן:
און אין דער ליידיגקייט פון מיינע נעכט בין איך אריינגעפאַלען
נאָר ס׳קומט די רוה נאָך אַלץ נאָך ניט צוגעהן...
כ׳מאַך צו די אויגען — עפענט זיי מיר ווער צוריק אויף,
די קאַלטע ליידינקייט פליסט שווער אין זיי אריין
איך וויל דיך אויסזוכען אין מיין געדאַנק און קאַן ניט,
עס גליהען פאַרבען אלערליי צומישט, צושוואַרצט
אַהן ליכטיגקייט, אַהן שיין...

צו מיין פרוי

א רויטקייט פון מיטען דער נאַכט...
און איך האָב פאַר דיר זיך פאַרשעמט:
ביז איצטער האָב איך נישט געזעהן
ווי עלענט איך בין דיר און פרעמד.

אנטקעגען דיין ליכטיגען לייב,
ווערט העלער און העלער מיין זעל;
און פאַר דיינע נאַקעטע בריסט
ווערט טונקעלער אַלץ אין מיין זעל.

דו ביזט דאָך מיין פרוי שוין פונלאַנג,
און לאַנג אַז דו וואוינסט אין מיין הויז;
און לאַנג אַז דו וואוינסט אין מיין בעט,
וועז פרעמד איז דורך דיר אויך דאָס הויז...

א רויטקייט אינמיטען דער נאַכט...
און איך האָב פאַר דיר זיך פאַרשעמט:
דו טראַגסט דאָך מיין טרויער אין זיך,
פאַרדעקט מיט א לאַנג־ווייסען העמד...

די נאַכטיגע פרוי.

יאַ ווייך איז די פרוי פון אַ ליכטיגען מאַן, פון אַ גייסטרייכען מאַן.
ווייך ווי אַ מויז, אין דער ליכט אַ פאַרבלאַנדזשעטע,
עלאַסטיש ווי איבערגעקאַכטע שפּייז אינ'ם מאַגען
פון אַ שווער־אַרבייטענדיגען מענשען...
אינדערנאַכט איז זי ווייכער נאָך,
קריכט דורך אַלע טונקעלע שפּאַלטען פון גייסט,
און פילט אויף זיך גאַרנישט קיין שווערקייט:
גריזשעט די ברעקלעך פון פאַרלאַשענעם גייסט
און פילט נישט קיין מיאוסקייט,
קיין עקעל...

די פרוי פון מיין שנאה, די פרוי פון מיינע ביינאַכטיגע צווייפלען,
די פאַרשוואַרענע שפּיאַנקע פון דעם מענליכען כח,
וואָס ליגט אינדערפינסטער פאַרמאַכט און אויגענלאַז:
ער רויעט אַרום און באַהאַלט זיך אין לעכער,
און וויל זיך פון איהר ראַטעווען, אַנטלויפען, אַנטרינען,
און פאַלט אונטער איהרע הענט און לעשט זיך — — —

אשה־רע ! . דאָס שפּיל פון פאַראומרייניגטען וואונדער !
ס'וועט זיך ווייכען די ערד און זיך ווייכען מעליסיג,
און ווערען אַ בלאָטע פון פרויליכער גרויער שטילקייט,
צופוילטע, פאַרשימעלטע בוימער...
וואָס דער מענליכער גייסט וועט שוין מעהר ניט מעטאַליזירען קאָנען,
נאָר ליגען אַליין אונטער'ן מידען שאָטען זייערען,
און צורינען און צושווימען אין וואַסעריגען שוים...

די נאַכטיגע נאַקעטע פרוי פון מיין שנאה,
די צופלאָסענע רוה מיט געדיכטע שטיקער בלוט,
וואָס עפּושט פאַר מיילען מיט דורות,
וואָס קוועלט און פאַרקילט ניט...

קאַלטער רויך.

קאַלטער רויך פון אינדערפריהענדיגע שטיבער טונקעלע,
מיט פאַלשע פענסטער נאָך צום טרויםליד־טריבען הערבסט צו,
קוקען פארלאָרענע אַלטע שטיבער פון עלטערע גאַסען.
כ'בין וואַכענדיג און מיט אביסעל פרישען אָטעם,
שפּאַציר איך זיך ארום אזוי,
שפּאַציר איך זיך אזוי צום הערבסט...

מיר וואוינען, פונ'ם חודש מאי אָן, שוין דאָ הינטער'ן שטאָט.
די מאַמע מיינע איז נישט געזונט געגוג אין שטאָט צו לעבען,
וואוינען מיר אין שטילען האַלב־דאָרפּישען געגענט צוליב איהר לעבען,
מיט בלאַסליכע טעג, בלאַסליכע אווענטען לעבען מיר דאָ.
אָט, אווענטען מיט קליינע כמאַרעס אין הימעל,
און מיט פאַרטראַכטע פּנימער גערען מיר שלאָפען דורך זיי,
אין אַזאַ פולוועלטיגער שטילקייט ביי זיך אין דער היים.
גרוים ליבשאַפט פון דער אייביגקייט!

אינדערפריהען הערבסטיגע דאָ. דאָ, ווייט פון דאָרטען!...
קאַלטער רויך פון קוימענס, קאַלטע אַלטע שטיבער.
און איך — פאַרוואָס האָב איך ניט קיין גרויע באָרד?
פאַרוואָס האָב איך ניט נאָך צוויי־צענדליג יאָרען אויף די פּלייצעס?
און פאַרוואָס געה איך ניט אריין אינ'ם נאָהענטען קלויסטער,
זיין אַליין דאָרטען א גאַנצען טאָג?

קאַלטער רויך פון אינדערפריהענדיגע שטיבער טונקעלע.
א מידער הערבסט וואָס שעמט זיך וויינען.
קוים וואָס ער ריהרט אָן די ערד...

וואוהין?

מען דארף נישט און מען טאר נישט מאכען אבל'דיגער נאך
דעם הערבסט פארנאכטען, ליבער פרייענט.
אין זייער אומעט לייכט און קוועלט
ליב־ליבע בלום, וואונדיגע פרייד...
זיי געהען פון בארג ארונטער
אין מוטערפעלדיגע סאנדאלען,
און שפאנען איבער אונזער קרוינליכער שטאט
מיט יעזוס־קרענצלעך אויף די קעפ...

דער אומעט קומט דערפון,
ווייל אויסגעבויגען קרום בלייבט שטעהן די וועלט,
אין די הערבסט פארנאכטען:
זי שטעלט אוועק זיך געבויגען שארף אן א זייט,—
און אט, אט וועט זי אומפאלען!

די נעכט אין הערבסט זייגען ים'יג,
זיי וויגען די וועלט ווי א גרינגע שיף — אהין־אהער,
און ווילען זי איבערקערען...
און די פארנאכטען, די פארנאכטען! —
ערגעץ וויל מען אוועקגעהן פון דער וועלט
און ס'איז נישטא וואוהין...
עפעס האט מען אזוינס צו דערצעהלען
און מ'האט נישט וועמען....
מ'קאן נים אפשטעלען קיינעם....

הערבסט — די עפּעל קאַכען זיך אין נייעם טאָפּ.

דאס ערשטע מאל האט היינט מיין פרוי דעם אויװען איינגעהייצט,
און ס'איז אין הויז א װינטערדיגע גאסטיגקייט אריינגעקומען.
און אינם נייעם טאפּ קאכען זיך די גרויסע עפּעל שיין
און זיי זידען און זיי זומערען און פרעהען זיך......
—ס'איז קאליפאַרניע עפּעל, זאגט מיין פרוי,—
אזש קאליפאַרניע עפּעל!—
און אז די קאליפאַרניע עפּעל קומען אַן צו אונז אהער אין הערבסט,
װעלען אונזערע אויגען זוניגען אין אלע טעג פון הערבסט דאך צוליב זיי.
אונזער הערבסט טראגט היטע קװייטען אויף די לאַנגע קליידער זיינע
אונזער הערבסט פּאשעט שװארצע שעפּעלעך ביינאכט צװישען די קאלטע פּעלדער:
פּארבלאנדזשעט אפט אין א פרימאָרגען א שעפּעלע א װייס, צו אונז אין שטאט
װעל איך אויפשטעהן מארגען זעהר פריה, פריה.
און װעל א פארבלאנדזשעט שעפּעלע אנטקעגענטרעפען,
װעל עס נעמען און איך װעל עס ברענגען צו אונז אהיים, גוטע פרוי מיינע,
װעט אונזער קינד מיט דעם זיך שפּילען.
און מיר װעלען זיי געבען געקאכטע עפּעל עסען — — —
די עפּעל קאכען זיך אין נייעם טאפּ...

הערבסטיגע ליבשאַפט.

שטילע, ליידענדיגע בוימער אויפ'ן גאַנצען וועג פון הערבסט.
איז מיר געגעבען געוואָרען אין נשמה אַריין דיין ווייסע גוטסקייט און ליבשאַפט
און איך פיהר זי אויפ'ן הערבסטוועג פון די ליידענדיגע בוימער.
דאס בלוט פון מיידעלשקייט און פשוטקייט וואס פרויען לויכטען אויף
אַרום זיך זעהר אָפט, איבערהויפט אין הערבסט.
אָט דאָס בלוט שיינט אזוי מיסטיש־מיד אויף דיר.
איך געה מיט דיר אונטער דעם מאַרק פון שטאָט געשריי־כעס.
אַרויס, אַרויס, ווייט פון דעם געווילד פון אומשיין.
וועלען מיר קומען צו די נידעריגע הייזער.
וועלען מיר קויפען אין א קליינער קראָם עפּעל און פייגען.
און עסען עס געהענדיג אין וועג פון הערבסט.
מיר רעדען נאָכגיביג איינס צום אַנדערן.
מיר רעדען טרויעריג, מיר רעדען לויטערע רייד.
און איך ווייס דאָך אז עס איז צו בלאָס דער שיין פון גלויבען.
וואס מיר פארשפרייטען דאָ, אומגעריכט אינ'ם וועג פון הערבסט.
שעהנע בלעטער, פלעקיגע, און בלוטיג־שרעקיגע,—
אונזערע טרויעריגע רייד... אונזערע לויטערע רייד.
פלעקיגע... בלוטיג־שרעקיגע...

פון די שטעט.

פון די שטעט וואס זיינען אין געוויין פון חורבן פארטרונקען
געהט א רויך און ציהט זיך צו די שטעט די יונגע
וואס שטעהען ווייט פון חורבן:
נישטא אין אייך דער יתום.
ער איז נישטא אין אייך..
פון דער מוטערס ארימס זיך ארויסגעריסען,
און אוועק צום אפשפיגעל פון אייער טונקעלקייט
און איז אהין נישט אנגעקומען,
נישט באהאלטען זיך אין אייער טונקעלקייט.

און די יונגע שטעט שווייגען.

א שיף איז אין א יונגער שטאט אנגעקומען,
ביינאכט איז דאס געווען.
וויפיל האסטו חלומות אויסגעלאשען, שיף,
מיט דיין אנקומען צום ברעג?
קיין איין חלום נישט.
איז דער יתום מסתם דא ערגעץ אין דער טונקעל,
און ער באהאלט זיך אוים פאר זיין מוטער?
וואס־ווייל איהם איהרע יאהרען איינטריפען מיט געוואלד,
מיט איהרע וואסעריגע בלוטטראפענס...

ער וועט אין דער טונקעלקייט זאמד ווערען, דער יתום
און וועט די טונקעלקייט פארשטארקערן,
די מוטער וועט איהם נישט געפינען,
זי וועט צו די יונגע שטעט נישט דערגרייכען.

יעדען טאָג.

און יעדען טאָג אַז אַנדער נעפּעלפאַרהאַנג ברעננט דער הערבסט מיר, —
(די ווילדע גרויסע בערג אַנטקעגען מיינע פענסטער טרויערען זיך ברוין)
מיין היימיש הויז האַלט מיך געטריי איין זיך אַ גאַנצען טאָג און היט מיך,
און לאָזט מיך ניט אוועקגעהן אין די אומעטיגע גאַסען און צו פריינט.
איך שפּיל זיך מיט מיין קינד און לאָד מיין פרייד אַרויס
צו איהרע קלוגע ווערטער וואָס זי ווייסט אַליין פון זיך,
און וואָס די מאַמע האָט איהר אויסגעלערנט.
און מיר איז אַזוי גוט און וואויל ווען כ'וועל אַ גוטער מענש,
אַ וואוילער מענש צו מיין דריי־יאָריג מיידעלע...

(כ'שטעה ווידער ביי דעם פענסטער און איך קוק אַרויס—)
די גרויסע בערג אַנטקעגען טרויערען זיך לייכט אין גאָלד:
די צופלאַטערטע צודרעהטע בוימער וואַקסען איין אין איהם צוריק,
דורך געוויין פון גאָלד.. הורך ווידו־צער פון גאָלד...
דער געדאַנק פון קומענדיגען ערשטען שניי בליצט אויף אין מיר,
אַ ווייסער וועג פון זילבער ערד צושפּרייט זיך פריי און ברייט
און איך, איך קייקעל זיך אין קילען זילבער וועג אַרום־אַרום,
פאַרקייקעל זיך עמוויט, עטוויט אַהין, אַהין, אַהין —
און לעש פון זיך דאָס הערבסטיגע גאָלד...

די ליבע פונם שטאַרבענדיגען מיידעל

דער קלויסטער קלינגט שוין אוועגטטונקעל.
די נאכט האָט שוין פארלאָשען אלע ליכט די שווארצע.
וואו ניט־וואו צאַנקט נאָך אַ ליכט.
און דאָס קוים־שטאַרבענדיגע מיידעל
שטאַרבט שוין צו דער ערד...

דאָס שטאַרבענדיגע מיידעל האָט געהאַט אַ ליבע.
איז די ליבע אויף איהר בעט געזעסען
יעדען טאָג און יעדע נאַכט.
פלעגט זי מיט דער ליבע שפּיגלען זיך
אין די רויטע בלוטיגקייט וואָס זי פלעגט אויסשפּייען
פון איהר נשמה...
איז דעם מיידעלס ליבע איצט דורכ'ן פענסטער ארויס,
(דער טאָג איז אינערגעץ שוין נישטאָ דאָך)
האָט דעם מיידעלס ליבע איצטער
זיך אוועקגעלייגט אינדערפינסטערניש
ביים פארקען פונ'ם קלויסטער
און זי וויינט...

און דאָס מיידעל שטאַרבט שוין צו דער ערד.
שטאַרבט שוין צו דער ערד.
אַ גאַנצע נאַכט, אַ גאַנצע נאַכט...

דיין גוף.

דיין גוף נעמט אַז אַ חלומדיגען אויסזעהן.
דאָס ליכט קוקט זונה׳דיג אויף מיר און דיר אַזוי.
ניין! נישט אויסלעשען די אויגען אונזערע דאַרפען מיר,
און דאָס ליכט אויך ניט אויסלעשען, פאַרטראַכט עס!
איך מאַך אַ קינד פאַר דיר און זיך צום לעבען,
און פאַר׳ן קינד, וואָס וואַקסט שוין פיר יאָר מיט אונז,
און האָט זיך נישט מיט וועמען אומצושפּילען ביז איהר גרויס זיין...
מיר זיינען צוויי געשלעכטער אויפצוטרויערן די שענקייט
איבער דער וועלט מיט צוגעמאַכט־פאַרטראַכטע אויגען...
זאָל קוקען ס׳ליכט זונה׳דיג אויף אונז!

דו דריקסט מיך מיט אַרומגעקייטע הענט צו זיך
און מאַכסט מיר שווערער, שווערער אויף דיין ברוסט...
איך בין דיין גאָט וואָס האָב באַפרייט זיך שוין פון זיינע פליגעל
און צוגעצויגען דעם הימעל אַראָפּ, אַראָפּ — — —
כ׳האָב מיט׳ן הימעל פאַרשפּרייט די ערד מיינע.
ווער שרייט עס אויפ׳ן וואונדערליכען קאַליר פון מיין ערד?
כ׳בין אָפּגעריסען פון אַלע אויסגעטראַכטקייטען.
כ׳בין אַרויסגעריסען פון אַלע גלאַנציגע שענקייטען.
איינער בין איך אויף די אויסרוישענדיגע גאַסען,
וואָס האָט די פליגעל אָפּגעפליקט פון זיך,
און זיי אוועקגעוואָרפען.

פאר מיינע פענסטער פרירט די גרויסע צייט פון דעם יארהונדערט
זי ווארפט מיט שניי־בריליאנטען אינדערהויך,
זי שטורמט פרעסט אויף און צופלאצט זיי.
זי נעמט מיט שטילע פינגער איינגעהאלטענע
און מאלט ווינטער בלומען אויף מיינע שויבען.—
די גרויסע צייט פון היינטיגען יארהונדערט.
אינמיטען אט דער נאכט.—
נישט שרעק זיך פרוי מיינע!
דאס קינד איז שוין פאראן אין דיין טונקעלען גוף,
די פעדים פון זיין נשמה זוכען שוין זיך איינס דאס צווייטע ארום,
זיי וועלען זיך די נאכט איינוועבען, איינלעבען...
יעדען טאג וועל איך קוקען אין דיינע אויגען און זעהן,
דאס קינד וואס וואקסט אין דיר.

אַפּרוה.

מיין אַפּרוה און הערבסט אויף דעם שוים פון פאַרוועלקונג.
צוקרייזט זיך אַרום און אַרום די פאַרוועלקונג.
קומען צוערשט אין אַ קיהל־יונגען נעבעל־געדאַנק
אַרוים שטיל די אויגען פון קומענדען פריהלינג...
און נאָכדעם אין קיהלען און ווייס־גרינעם נעבעל־געדאַנק,
די אויגען פון פריהער ־ פאַרגאַנגענעם פריהלינג...
קוקען די אויגען זיך אָן — פריהלינג־פריהלינג!
קוקען די אויגען זיך אָן — פריהלינג־פריהלינג!
קוקען זיך אָן און זיי קוקען זיך אויס
און שעהנער, און שעהנער ווערט אַלץ די פאַרוועלקונג.
מיין אַפּרוה אין שוים פון דעם הערבסט...

מיין אַפּרוה אין הערבסט אויף דעם שוים פון פאַרוועלקונג.
אַרום ליגען שטיקער פון קאַרע פאַרדאַרטער.
אַרום ווייגט נאָך עפּעס וואָס לויערט פאַרזומערט דורך קנייטשען.
און קאָן ניט פון זיך אַלע פאַרבען אויסשפּייען...
צאַנקט עס און צאַנקט און עס קאָן ניט לעשען.
וועט טרויעריג זיין עס וועט טרויעריג זיין, עס וועט זיין!
טרויעריג טרוי איך מיין רוה אין פאַרוועלקונג — איך וויל!
און שעהנער און שעהנער ווערט אַלץ די פאַרוועלקונג—און ווערט!
מיין אַפּרוה אין שוים פונם הערבסט...

דער הערבסטמויער.

דער ברוינער הערבסטמויער האט זיך שוין נעעפענט.
די ווינטען טראגען גרינע קייטען מיט פרוכט אין איהם אריין,
די ווינטען טראגען גאלדענע קייטען מיט תבואה,
טאג איין טאג אויס — טעג—שטיקער צאפּלדיג פייער, אהן פלאמען,
נעכט — נאקעטע פרויען טאנצען איבער א בארג מיט קוואלען.
און די אווענטען! — שפיל, שפיל ליבע לעצטע ווארימקייט!
מיליאנען פענסטער עפענען די אווענטען אינם מויער,
און פון די פענסטער פלאקערען קינדישע שטערען.
ווער עס וויל א סך קינדישע שטערען? ווער וויל א סך קינדישע שטערען?
ווער עס וויל א סך קינדישע שטערען זאל זיך אויסטון נאקעט,
און איניינעם מיט די נעכט טאנצען ארום דעם בארג מיט קוואלען...
וועלען די קוואלען זיך פארוואנדלען אין נאקעטע פרויען,
און די פרויען וועלען זיך פארוואנדלען אין קוואלען...
וועט רוישען דער הערבסט מיט א גאלדענער לייבענשטים
און דער ברוינער הערבסט מויער וועט אריינוואקסען אין הימעל,
אונזער גרויסער ברוינער הערבסטמויער...

אז ס'איז הארט.

איך קלייב די שווערקייט אין מיין באהאלטעניש.
איך פארווארף די בלויע סענטימענטען אין הארצגרונט.
איך היט מיט ווערטער זיך אנטקעגען פרעמדע אויגען
און שעם זיך מיט דער שטילקייט פון מיין צער
ארויסגעהן צווישען מענשען — גער איך ניט.
און מיר איז גוט און וואויל ד ע ר ו ו י י ל . . .

נאר כ'וויים אז פון חלום אפט אינמיטען נאכט,
דאס טיף־פארווארפענע שווימט ארויף אויף מיינע ליפען
און כ'בעט זיך עפעס און כ'פארגיב זינד פארטרוקענטע...
איך עפען אויף די הענט און צושפרייט זיי:
נעמט מיך אויף אייערע ברייטע, געזונטע פלייצעס!
טראגט מיך צום געשריי פון אלע הומרדיגע פיסקעס.
און איך וועל מיטשרייען און מיטטאנצען:
זאל לעבען גאט! זאל לעבען די רעוואלוציע!
זאל לעבען דאס פרויענגעשלעכט.

נאר ס'איז דאך חלום... איז דאס געשריי אזוי זיך...
און דאס געוויין — א גלאנץ אין דער נאכט ארויס
און צוריק אוועקגעשימערט אונטער דעם קול...
כ'האב קיינעם ניט אויפגעוועקט... ניט אויפגעהויבען פון זיין **רוה**,
און מיינע טרערען־זייפענבלאזען האבען אפגעשיינט
אין א רגע פון דער גרויסער נאכט...

מיינע אויגן...

מיינע אויגן שטיפן נאך מיט פראסטיטואירטע צייטן
מיינע ברעמען לאזן זיך אפט שעמעוודיג אראפּ
און פארשטעלן מיינע אויגן אויף א ווייל...
אויף א געדאנק־באהאלטעניש פון א רגע,
און נאכדעם שטיף איך ווידער צו דער צייטונג,
מיט די גוטע נייסן, מיט די שלעכטע נייסן,
פון אונזערע פראסטיטואירטע צייטן...

בערג אין מיינע אויגן, שטארע הויכע בערג שטארען,
טאלן טיפע אהן א טראפּען וואסער שיין
אויסגעשעפּט האב איך די ברודיגע לוזשעס פון זיי;
וואלקענס ווערן אין שטויב צושאטען —
זאמד אין מיינע אויגן!
שווארצער זאמד אין מיינע אויגן...

ווען איך לייג זיך שלאפן,
קומט מיין גלייכגילטיגער עלענט צוקריכן,
און לייגט מיר שווערע שטיינער צוויי אויף מיינע אויגן;
צונעמט ער די ווענט פון מיין חדר,
און איך ליג אינמיטן וועלט אינמיטן נאכט...
פאר'ן אפענעם קאלטען הימעל מיט שטיינער אויף די אויגן...

גייסטער פון מתים קריכן אונטער בריקלעך,
אין דער שלאפלאזקייט פון טויט פון זייערע...

אין „טשיילד״ס קאפיי.

די ברוינע טשייניקלעך מיט הייסער גוטער קאווע.
יעדע נאכט אויף די גלאזטישעז אין „טשיילד״ס קאפיי.—
וויפיל פארבערגטעז זייד פון קלארער פרייד און בלאטיגע גליק
זיי סימבאליזירען מיר מיט זייער ריח!
ארום די טישען גלאנצען מיאוס די נאקעטע קעפ
פון פראפעסיאנאלעז, ציפער־מענשען מיט פוטער־פנימער.
רעדט מען, עסט מען — ציפערשפילערייען...
זילבער־רעדעלעך... לענגליכע פאפירלעך אלטע און נייע...
עסט מען, עסט מען, עסט מען, טרינקט מען.
עסען אלע איינציגע, טרינקען אלע איינציגע
דאס קלינגעריי פון טאצען, גאפעל־מעסער יאגט אוועק דעם ריח
פונם קאלעקטיווען עסען, טרינקען... פלאכען שמייכלען...
די קעלנערינס, אין ווייסע פארטוכער און משופיקעס.
זיי סימבאליזירען מיר די זיידענע רוה
וואס איז פארברענט געווארען ערשט נים לאנג:—
האט מען זיי פון ווייבען בעט ארויסגעטריבען אין די לעצטע העמדער.
און דאס בעט פארברענט...
(די ברוינע טשייניקלעך מיט הייסער גוטער קאווע!)
טרינק איך מיר מיין קאווע, בעט איך זיך ביי זיי
מיט גוטע ליכטיגע בליקען:—
קומט מיט מיר, קומט מיט מיר...
מיין בעט איז גאנץ, מיין בעט איז גרויס און ברייט.
איך וועל אייך לאזען שלאפען, שלאפען שפעט.
קומט צו מיר אין בעט!

(די ברוינע טשייניקלעך
מיט ברוינער קאווע!)

א הינטער־גאַס אין מאָנטרעאַל.

זונטאג אָוונט. די הינטערגאַס אראָפּ אראָפּ פון שטאָט, איז שטיל
די גוים, מיט פאַרוועלקטע פּנימער און ערדערנע הענט
געהען אום אויף די טראָטואַרען אַרעמגייסטיג.
שטויב און בלאַסע שטיקט דעם אָטעם און די בליקען.
און פון די קרעמלעך קוקען אַרויס אַלטע אָרימע סחורות.
שוואַרצע פעטע פענסטערשויבען עקעלהאַפטע
אַפּגעשטויבטע — אָרימקייט! פאַרצווייפעלט־גלייכגילטיגע אָרימקייט!
און פון די „הייזלעך" קוקען אויסגעדינטע בלאַסע מיידען.
רופען מיט די אויגען, מיט די אייביג־טרויעריגע אויגען.
(מיט די טיפסטע אויגען ליידען וואָס עס איז פאַראַן ביי פרויען!)
פּלוצלינג ווייזט זיך אויפ'ן גאַס א ברוינער איטאַליענער מיט א קאַטערינקע.
האַרטע קנייטשען אויפ'ן פּנים, האַרטע ליפּען. — טרויעריגע אויגען.
נעמט ער שפּילען — לייכטע רעגענבויגענס געהען אויף אין זיינע אויגען...
שפּילט ער טרויעריג און בלומיג־דאַרנדיג.
שפּילט ער זונטאָג־אָוונטיג.
שפּילט ער רעגענבויגענס פאַרביג־שטאַרבענדיגע.
שפּילט ער שלאַנגען גרינע, בלויז... גאָלדיג־שטאַרבענדיגע.
שפּילט ער — קליינע פענסטער אָפענע — — —
פון די פענסטער קוקען יונגע מיידלעך גאַרנדיגע.
שפּילט ער שטאַרקער... שטאַרקער און אַלץ שטאַרקער.
שטעהען שוין די מיידלעך אויף א הויכען מויער.
שפּילט ער שטאַרקער נאָך און שטאַרקער נאָך.—
שפּרינגען לאַכענדיגע, לאַכענדיגע אַלע מיידלעך
פונ'ם הויכען מויער...
שפּילט ער שטאַרקער...

אינמיטען גאָס שפּילט ער עס אַזוי.
יעדען זונטאָג אָוונט קומט איהם אָן דער צער פון שפּילען
ס'ווייסען עס די „מיידלעך" און זיי קוקען דורכ'ן פענסטער.
און ביי אַ שוועל אַ שטויביגער פון אַ זייטיג הויז,
זיצט אַן אַלטע אוקראַינישע גויע'
הערט זיך איין צום שפּילען אומעטיג־שטום,
זעהט זי אויס דאָן ווי אַן אַלטע אידישע מאַמע,
זעהט זי אויס דאָן ווי מיין באָבע עליה השלום,
אין ווייטען שטעטעל דאָרטען,
אין וואָלינער גובערניע...

שפּילט ער עס אַזוי יעדען זונטאָג אָוונט,
די האַרעפּאַשנע גוים: רוסען, איטאַליענער
שטעהען ביי די פענסטערלאָזע שוואַרצע טירען פון די הייזער
און באַגלייטען אידיש־אומעטיג אַרוים דעם זונטאָג.
אויבען אין הימעל ווערט שוין די לבנה געל און לעבעדיגער,
און ס'ווערט שוין טאַקע טונקעלער.

ביז עס ווערט שוין גוט פינסטער
שפּילט דער איטאַליענער... טונקלער, טונקלער...
ביז עס ווערט שוין גוט פינסטער...

צולעכערטע שאָטענס.

.1

שפּיל מיר בלויז אויף דיין געבליבענעם רויטען הערבסטבוים
אינמיטען וועג ווייט פון טייכען, ווייט פון קרעניצעס,
ווייט פון בערג־קאַראַוואַנען איבער דער גרוי פון סטעפּעס:
שפּיל מיר דאָס געזאַנג פון יענעם פייער,
וואָס לויערט אויף מיינע שאָטענדיגע טריט!

וואָס האָסטו מורא? וואָס האָסטו מורא? —
מיינע אָפענע טירען זאָגען קיינעם גאָרנישט אויס,
פון מיינע פענסטער פאַלט די שיין פון טאָג אַרונטער טויט,
וואָסזשע שרעקסטו זיך, וואָס האָסטו מורא?
איך האָב די לעצטע פעדים פון דער זון פאַרוואָרפען,—
כ'האָב גאָרנישט צובינדען מיט זיי געקענט,—
אַלץ איז צופאַלען...

שפּיל מיר אויף דיין רויטען הערבסטבוים
פון די קראָען וואָס האָבען מורא פאַר זיין רויטקייט,
און פליהען אַרום איהם מיט שרעק אַרום.
איך וועל הערען... הערען און וועל שטיל זיין
ביז צום קילסטען האָריזאָנט פון מיין געדאַנק...

.2

אריבער די גרויסע שטיינשטיבער פון דער שטאָט
ווינען דאָ דערפער און דערפער אהן שעור.
פארען די מענשען פון שטאָט זיך זומערען אהין
זיך אפּקיהלען פון די צוהוזשעטע תאוה׳ס.
און פון די טרייסטענדיגע קונסטען:
פון צופיל פארקער מיט פרויען—פּראסטיטוטקעס.
וואס האבען שוין קיין טאמעם ניט אויף זייערע לייבער...

אין אָט די דערפער איז שטענדיג טיפער טרויער.
עס מאָנט די גרינקייט א תיקון יאהר איין יאהר אוים.
און האָט נישט קיין תיקון...
סטאָרעס בהמה׳ס. סטאָדעס שעפּסען,
ריחות פון שוויים מיט גראז און מיידעלאָומרוה.—
און טיף־טרויעריג איז די גרינקייט פון די דערפער...

די פויגעל זינגען דאָס געזאנג פון שווינדזוכט־מעלאנכאָליע
אויף די טרויריג־גרינענדיגע בוימער,
און עס געהען ארום די צוהיצטע שטאָטמענשען
און בעטען יעדען טאג אויף רעגענשפּיל פון הימעל...

קומט א רעגען פון הימעל,
אָטעמט אויף געטרייסט די פארשאָלטענע גרינקייט.
דאָס הארץ פון דער ערד דערשפּירט דעם הימעל,—
חלומ׳ט אויף א רעגענבויגען אינדערהויך,
חלומט אויף א תיקון...

.3

די אויגען וואס שפּילען דאָס ליד פון פאַרגעבונג דער וועלט
זייגען שטערען וואָס קאָנען צום הימעל נישט קיינמאָל דערפליהען,
זיי זוכען די קראַפט אין די סתירות פון צער און פון געלט,
און קאָנען קיינמאָל נים צו זייערע תהומות דערציהען...

די זינד טרייבט נישט קיינמאָל די פלאַמען אַראָפּ פון איהר לייב,
זי בליצט אויף אין פונקען מיליאָנען און יאָגט זיי ארויף אינדערבלוי,
און דאַרטען פאַרנעמען זיי זילבערליכט־כשוף, עס לייטערט דער שטויב
זיך פון זיי און זיי ווערען פאַרוואַנדעלט אין טראָפּענס פון טוי...

זיי פאַלען אויף גאַסען אין מילדע פרימאָרגענס און בעטען זיך גראָז
זיי בלאָנדזשען אַמאָל אין די אויגען אריין פון אַן עלטערען פערד...
וואָס טראָגט שוין די חתימה פון טויט אויף זיין טרוקענער נאָז,
און שטיינעריג האַרט אונטער איהם ווערט די גוטע און פעלדיגע ערד..

.4

די ווערטער וואס שרייען אליין זיך ארויס
זיינען עקעלדיג־פייכט... זיינען אומזיניג־לייכט
אהן ביינער, אהן שטיינער פון ערד,
אהן בלענדונג פון רוים...—
ממזרים וואס קומען ארויס בלויז פון מיידעלשע טעג,
אהן דער זרע פון מענערשע נעכט...
א ווינט טוט א בלאז און געמיט
און ס'ליגען שוין הויפענס מיט ווערטער,
אויפ'ן גאנצען ברייטען שליאך פונם צונג
און ביי די ראנדען פון די ליפען..

אויפ'ן וועג פונם רעש צו דער רוה —
א מיסט פון לייכט שוועבענדיגע ווערטער.
זיי גלאנצען מיט ווינטיגען וואסער,
מיט מיאוסער פעטליכער זאטקייט
וואס קערט צו ברעכען...

מיט פארמאכטע אויגען לויף איך דורך דעם וועג,
און צומרעט די פייכט ־ מיאוסע ווערטער...

.5

בלינדפיסיגער, בלינדהענטיגער, בלינדזעליגער,
האסט זיך אוועקגעשטעלט אין גרויסען פייערליכט
און האלטסט דיין קאפ מיט אויגען אפענע, ארויף־ארויף,
מיט פולע אויגען מורא־ליכט.
און אנגעבונדען האסטו אויף דיין האלז דאס אומגליק פון דער וועלט
און שלאגסט עס מיט געבאלטע פויסטען טאג און נאכט;
און פונם אפגעשיילטען רויען שאלעכטס פון יאהרטויזענטער
האסטו שעהנע טאוולען צו דיין לייטיג בוך געמאכט...

בלינדפיסיגער, בלינדהענטיגער, בלינדזעליגער,
האסט ארום לעבען מיינעם א שווארץ פייער אנגעצונדען,
און שטעהסט א נאקעטער ביים פייער און די טריקענסט
דיינע אייטערדיגע וואונדען...

.6

צוריסענע האסטו גארנישט, אלץ איז גאנץ ווי ס'איז געווען אין אנהויב צער,
די קייטען האבען בלויז א קלונג-געטון און זיינען גאנץ.
פארכשופ'ט אלע טויערען... פארכשופ'ט אלע תפיסה'עס נאך...
עס געהט ארום דאס אומגליק, קלייבט אויף וואך נאך וואך.
און יאהר נאך יאהר און גרייט זיך צו דעם גרויסען טאנץ.

ס'איז שטיל, ס'איז שטיל... ער וויל און מאכט אזוי די שטילקייט,
זי היט איהם אפ. זי זאגט נישט אוים זיין שרעק ארום.
זי געהט מיט ווייכע הענט ארום דעם חורבן וואס ער מאכט,
און גלעט און ווינט אלץ איין מיט טרויעריגקייט זאכט.
און ער קלייבט יארען אויף פון אלעמען, פון אלץ, פון אומעטום...

און קומען וועט ער אויך ווען שטיל וועט זיין, ווען נאכט וועט הויערען דורכאויס,
און אפשטעלען דעם אויפהאנג פון דער זון אין אנהויב גלוט,
וועט רויט ווערען דער הימעל, וועט ער אנרויטען די גאנצע וועלט
וועט אלץ פארשטיינערט זיין די שטאט, דער וואלד, דאס פעלד,
וועט אלץ פארגליווערען אין רויטען סם פון בלוט...

דאָס קוים־שטאַרבענדיגע מיידעל.

מיט אויפגעריסענע אויגען קוקט די ערד צום גרויסען הימעל.
דאָס מיידעל וואָס וואוינט אינ'ם ווייסען שטיבעל דאָ אין דאָרף
ליגט אין בעט ביים אָפענעם פענסטער
אָפגעדעקט, אין אַ נייַ־ווייס העמד.
שעמעוודיגע רויזען רייסען זיך פון אירע באַקען,
און האָבען מורא אוועקפליהען.

*

דער ערשטער שניי איז שוין צוגאַנגען,
אַ פרילינגדיגע גרויקייט ברענגט די זון אַרוים,
קוסט אַרוים די נייע זון,
צינדט אָן די שוואַרצע ליכט
וואָס שטעהען אויף די ברייטע פעלדער...

דער קלויסטער פון דאָרף הויבט אָן קלינגען
קלינגט ער, קלינגט ער אין דער זון אַריין,
זעצט זיך אויף דאָס קראַנקע מיידעל אויפ'ן בעט,
הויבט אָן באַטראַכטען איהרע געלע הענט,
נעמט דער טויט זיך אָן מיט אַלע כחות,
און קריכט אַרויס פון אונטער איהר בעט,
און קושט איהר אין די הענט...

און ס'איז אַזוי שטאַרק דער פרילינג אויף דער וועלט
און וויט ווייט איבער אַלע אָפגעדעקטע פעלדער
ברענען די שוואַרצע אָנגעצונדענע ליכט,
און דאָס מיידעל אויפ'ן בעט אין ווייסען שטיבעל
ליגט מיט צוגעמאַכטע אויגען
און זעהט די מיליאָנען שוואַרצע ליכט אויף די פעלדער ברענען...

א הערבסט ליד

איך ווייס שוין גוט נענוג וואס ס'ליגט פארבארגען אין א געפאלען הארץ פון ליבע,
אין אזא דערהויבען הארץ ווי מיינס, דערהויבען פון שטיין און פעלז,
ליגט אַן איינגעפאלענער פארגליווערטער הערבסטבוים שטיינעריג...
איך ווייס וואו אלע קלאנגען ווערען צושטויסען און צובראקעלט,
איך ווייס וואו ס'פאלט דער לעצטער גרויער טראפען לופט פון אַן עבא,
וואס א געפאלען הארץ באקומט נאך שווערער תפילה און וידוי...
נאר יענער שרעק וואס שטיינט אינם פארגליווערטען בוים אין מיין ברוסט.
דערפיהל איך נאכניט... נאכניט... נאכנישט....
כ'שאַר אַפּ פון זיך אזויפיל גלויבענפולע טעג און יאהרען,
די האַנט וואס לויפט צו מיר יעדע ווייַלע מיט א קרוין אַנצוטון,
שטופּ איך אוועק און בויג מיין קאפּ צו דער אייביג - גרויסער ערד
וואס חלומט מיין קבר אין א בארג פון שטיין...
עד, איהר יונגעלייט מיט ראזירטע בערד און קעפּ געשאַרענע,
איהר האַט נישט געפּרואווט נאך אויסוואנדערען דעם ים פון הערבסט,
אויף דער ציטעריגער שיף פון אייער לעבען,
איהר שלינגט דעם שוים פון טעג און דעם שוים פון ליידען
און בלייבט באלד מיד ווי פוילקייט פאר רעגענפרייד,
אַטמענדיג מיט שוואכע ליפּען דעם שטויב פון דער לופט.
בערג מיט געדאנקען ליגען ביי די ראנדען פונם הערבסט ווי דאַרע צווייגען,
און וואַרטען אויף איינעם פון אייך, א גוטען רויכערער,
וואס זאל מיט'ן ערשטען שוועבעלע זיי אונטערצינדען.
אוי וועלען זיי זינגען פייעריגע פארביגע קוהלת־פלאַמען!
אַון אויסשיטען פאר אייערע באַרוועסע פיס א קיהלען זאַמד אַ שענעם,
א קיהלען, הערבסטיגען שבת.

צו די כוואַליענדיגע שאַף.

צו די כוואַליענדיגע פאַרשאָלטענע שאַף אין די וואָלקענס די געטריבענע
אינדערהויך
רופט מיין געדאַנק דורך נעפּעל און סוד אַזוי טרויעריג:
צו דער קומענדיגער זון אין בלוטיגער דערוואַרטונג רופט ער,
און הערט ווייך און סענטימענטאַל ווי א מיידעל אין הערבסט־שעה פון
פריהלינג;
זון, דו ביזט דאָך אַלץ נאָך די פרוי פון אַלע ליידיגע,
היסטערישע אינטואיטיווע צוזאָגען צו מיר, צו מיין פרוי און קינד,
האָסט גאָרנישט פאַר מיר אויפגעדעקט און גאָרנישט צוגערעקט,
גאָרנישט געבראַכט און גאָרנישט צוגענומען געקענט,
צו מיין בעט קומסטו יעדען אינדערפריה,
און וואַרימסט אַן דעם דיל נעבען מיין בעט — גיה איך אַראָפּ,
וואַש מיינע הענט און פּנים מיט פאַרדעכטיג ריין וואַסער,
אומזיכערע פרישקייט טריפט פון מיינע ברעמען אָפּ.
(פרישקייט?... אומזיכערע פרישקייט!)
איך זאָג דיר, אַז נישט אַלע מאָל וועל איך זיך לאָזען אויפוועקען,
נישט שטענדיג וועל איך אויסליידען דיין ליכט אין זיך,
און עס אוועקטראָגען אין די נאַכטנאַרעס פאַר מייזעלישע שאָטענס,
וועסט מיינע ביינער נישט אויסזוכען אפילו קאָנען,
איך וואַרף לאַיבוד דיר דאָס זינדיגע אָפּשפּיגלען פון מיינע אויגען
און באַווייז דיר זאַכען וואָס דו טאָרסט נישט זעהן,
וואָס דו דאַרפסט נישט זעהן...
איבער פעלדער פון פראַסטע צייטען מעגסטו זיך שטיפען,
מיינע, יאָהרען ליידען דיך נישט,
מיין צייט טריוט דיר נישט דאָס לעבען מיינס...

צובראַכען.

צובראַכען די בריק אויפ'ן בלוטיגען טייך.—
עס קוקען צוויי פעלזען זיך אַן פונדערוויטען.
עס קוקען צוויי פעלזען אין בלוטיגען טייך,
און היטען דעם בלוטיגען טייך,
און שפיגלען אין איהם זיך...

עס איז אויף די פעלזען געהאָנגען דער בריק,
עס האָבען די פעלזען זיך לאַנג נישט געזעהן;
עס איז פאַר די פעלזען א וואונדער געשעהן —
צובראַכען דער בריק איפ'ן בלוטיגען טייך,
אינמיטען דער נאַכט און אוועק מיט'ן בלוטיגען שטראָם,
האָבען די פעלזען זיך ווידער דערזעהן,
אריבער'ן בלוטיגען טייך...

מען וועט שוין נישט בויען קיין אַנדערען בריק,
מען קאָן שוין ניט בויען קיין אַנדערען בריק...
נאָר מעגליך אז ס'קאָן אמאָל קומען צוריק
מיט'ן בלוטיגען שטראָם דער פאַרטראָגענער בריק,
זיך לייגען אליין אויף די פעלזען צוריק,
אריבער דעם בלוטיגען טייך...

אין פינסטערער נאַכט ווען ס'איז קיינער נישטאָ,
אויף דער וועלט ביי די ברעגען פון בלוטיגען טייך,
ציהט זיך איין פעלז צו דעם צווייטען פון ברעג,
אריבער דעם רוישיגען בלוטיגען טייך,
נאָר קורץ איז די פינסטערניש דאָך פון דער נאַכט,
צעוועבט זי און ס'ווערט מיט דער רגע אויס נאַכט,
כאַפּען צוריק זיך די פעלזען אין אייל,
און ס'איז שוין די זון אויפ'ן בלוטיגען טייך...
דערזעהען די פעלזען פונוויטען זיך שטאָלץ —
דער בריק איז אַראָפּ און די נאַכט איז אַראָפּ,
א וואונדער געשעהן און דער בריק איז אַוועק...
און וואונדער געשעהען — די נעכט לויפען אַוועק!
שפּיגלען זיי זיך אינ'ם בלוטיגען טייך,
מיט'ן טאָג, מיט דער זון אינ'ם בלוטיגען טייך...

אַז אומגליק־וואונדער וועט שוין געשעהן,
דער בריק איז צובראָכען, אַוועק,
דער בריק וועט נישט קומען צוריק,
דער בלוטיגער טייך וועט זיין פריי.
מען וועט שוין ניט בויען קיין אַנדערן בריק.
מען דאַרף שוין ניט בויען!
עס וועלען די פעלזען שוין אייביג זיך זעהן,
און זיך שפּיגלען און שיינען,
מיט'ן טאָג, מיט דער זון,
אינ'ם בלוטיגען טייך.

כ׳האָב געקאָנט ביז איצט..

וואָס איך האָב ביז איצט געקאָנט
האָב איך פון זיך געמאָנט.
און וואָס איך קאָן פון זיך ניט מאָנען
שענק איך זיך דערווייל...

וואָס איך האָב געוואָלט,
האָב איך דורך חלום־געאָלד,
זיך ביז איצנד באַצאָלט,
און וואָס איך וויל נישט באַצאָלען
צאָל איך ניט דערווייל...

(אין ווינקעל שטעהט א שווערד,
א רידעל — אין דער ערד:
אין וויגעל ליגט א קינד,
אין שפיגעל — מיינע זינד...)

וואָס איך האָב געקענט
האָב איך אין זיך פארברענט,
און וואָס איך קאָן נאָך ניט
פארברענען טיף אין זיך,
בענש איך שטילערהייט,
לויב איך שטילערהייט,
ליב איך נאָך דערווייל...

(אין ווינקעל שטעהט א שווערד,
א רידעל — אין דער ערד,
אין וויגעל ליגט א קינד,
אין שפיגעל — מיינע זינד...)

מיינע.

אויף דיין פורפור־קאנוואולסיווען וואסער
וועט דורכשווימען א שיף מיט ווייסע זעגלען — הערבסט.
זאלסט די שיף בשלום לאזען שווימען,
זאלסט די זעגלען ניט פארפלעקען מיט דיין טרויער
וואס לייטערט און פארפלעקט.—
די שיף איז מיינע...

אויף דיין טויטען שטערנלאזען הימעל
וועט אויפפינקלען א קליינער רחמנות'דיגער שטערען — הערבסט.
די וואלקענס וועלען איהם נישט פארשטעלען,—
קוק ארויף צו איהם אינדערהויך
און היט זיין פינקעלדיגע רחמנותדיגקייט,—
ס'איז מיין שטערען.

אויף דיינע גייסטיג־פאריאושטע שטעט
וועט א שאטען א צוריסענער לייגען זיך,
און די נאכטלאמטערענס ביי די טראטוארען
וועט ער זיין אין וועג,
לאז דעם צוריסענעם שאטען ניט אוועקקערען אין מיסט,
וואו קען רויען זיך און זעטיגען זיך.—
ס'איז מיין שאטען...

הערבסט אין מאָנטרעאל.

נעלעגען איז די שטאָט א קראַנקע סעגען באַרג
און פון איהר מויל האָבען נעזעצט אומגעזונטע ברודיגע נעפּלען.
דער זומער האָט פאַרשעמט געשפּינט דעם סעפּטעמבערס גאָלדען קלייד
דעם קאָפּ אראָפּגעלאָזט און די אויגען פול מיט זאַנגווילדקייט.
וואָס האָט דערבליהט אין וועלקענדיגקייט און שפּאָט.
האָט דער ערשטער בוים, וואָס איז געווען דער ליידיגסטער, געטראַכט:
איך וועל אריינלויפען אין שטאָט און אויסשרייען: ס'איז הערבסט!
פאַרוואָס צובריכט איהר נישט אייערע מויערען און פּאַלאַצען?!—
די בוימער אלע זיינען ליידיג אויפ'ן באַרג און ווייטער.
קומט זעצט זיך אויף די נאַקעטע צווייגען אויס.
און זינגט דאָס ליד פון אייזען וואָס שעלט דאָס גאָלד,
און פונ'ם גאָלד וואָס שעלט דאָס זילבער.
ווייל אויף זיי אלע יאָגט אייער בלוט פינסטער־איין־פינסטער־אויס...
נאָר פּלוצלינג האָט דער ליידיגסטער בוים דערשפּירט אין זיין געטראַכטקייט.
אז ער איז נאָר דער קלענסטער און אז ארום איהם,
דרעהען זיך ערשט צעהן געשפּענסטער פון זומערן:
האָט ער זיין געדאַנק פאַרמאַכט און געשוויגען מיט טויטע שוואַרצע צייהן
און פאַרגעסען זיך מיט אלע בוימער פונ'ם באַרג...

הייליג.

הייליג, הייליג, הייליג.
הייליג איז די דובינע אין דער דובינע־האַנט,
א צירונג־רינג ארום אייראָפּאַ'ס קונסט.—
א קייט פון תליה'ס הייליגע... אייביגע...

א ווייסע פּאַפּירענע פּאָן פלאַטערט, קנאַקט.—
ביינער הערען אויף צו וואַקסען.
הענט שפּילען זיך מיט פּאַפּירלעך
און פארשפּילען זיך אין שפּעטער נאַכט אריין.
די דובינע איז פארפוילט געבליבען ליגען
נעבען די דינע פיס די טויטע.
און דער זשאַווער פון דער האַק האָט געשריען:—
לא תגנוב!
לא תנאף!
לא תרצח!

לעבער איז דער נאַכט... לעבער...
רינט וואַסעריג בלוט, וואַסעריגער מאָרד.
רינט חזירפעטס.
שרייט דער זשאַווער פון דער האַק:—
לא תרצח!
לא תרצח!

די טויטע הענט שפּילען זיך מיט שמות
וואָס דער ווינט האָט געבראַכט צוטראָגען...
די טויטע הענט מיט האָר פאַרוואַקסענע
וועלען קיין פליגעל ניט ווערען...
דער ווינט וועט זיי פון אָרט נישט רירען...

ווייס איך דאך...

ווייס איך דאך אז דיינע וועלטען קאנען שוין ניט העכער וואקסען.
און מעהר ווי גרינגראז וועט די ערדען דיינע קיינמאל נישט פארשעהנען.
און אלע קיילעכדיגע נולען וועלען דרעהען זיך ארום די רויכען־אקסען.
און קיינער וועט נישט וויסען צו דאס מיינט געלעכטער אדער וויינען
איך וועל שוין נישט לאכען.
דו וועסט שוין נישט וויינען...

מיט מיר ביזטו אין זיכערקייט פון לייכטער פייערליכקייט אומגעשוואומען.
איך האב די צווייפלען וואס באשימערן מיין גלויבען פאר דיר אויסבאהאלטען:
איך בין נישט דיינער, ניין, איך בין נישט דיינער, איך בין בלויז געקומען
זיין א שפיגעל דיר, דיר ווייזען דיינע קינדיש־ליכטיגע געשטאלטען...
איך וועל שוין נישט לאכען.
דו וועסט שוין נישט וויינען...
איך דרעה זיך אויך ארום שוין ווי א נול ארום אן אקס פון רויך פון גרויען.
דו האסט שוין אלץ געזעהן. אין מיר און ביזט דיין וועג אוועקגעגאנגען:
עס וויינט אין מיר דיין בונטגעשטאלטונג און דיין אפשפיגלונג אין שיין
אין בלויען.
עס וויינט אין מיר דאס אש פון דיינע אויסגעברענטע רוימפארלאנגען.
איך וועל שוין נישט לאכען.
דו וועסט שוין נישט וויינען...

פון דער בלויער ערד (פראגמענט)

אין מיין יעדן טויטן חלום געהט אויף א קאלטע זון דארט נאך ווילדער נאכטקעלט.

קאלט און וויס און גלייכגילטיג און רוהיג, רוהיג.
שטעהען גרויע שייערן פארמאכטע ביי שטיבער אהן פענסטער.
שטרויען צעווארפענע ביי די צוגעמאכטע טירען פון די שייערן —
ס'הויבט קיין שטרוי פון דר'ערד ניט אויף זיך, רירט זיך ניט.—
ווייל דער ווינט ליגטביים ברעג פון רוה פארגליווערט.
איינגעזויגען פונ'ם ביטערן זאמד, פארסמ'ט פון רוה.
נאר די רוהיגקייט זיפצט אהן אטעם.
ווייל ס'איז א געוואלדיגע משא, גרויסע שווערקייט.
וואס חלש'ט נאך ווינט, נאך באוועגונג.
נאך דערשפירונג פון א נייעם ארט...
נאך איבערטויש פון צייט... נאך איבעררויש פון ווייט...
נאך איבערצייט פון ארט, און הויכקייט... אויפהויבונג:
א שפיגעלטון זיך און א שיין, א בליץ טון איבער א טונקעלקייט!

יעדן אוונט פארגעהט א פראסטיגע זון דארט, נאך ווייסען טאג.
עפעס וויל א שיין טון אין מיין טויטען חלום. — חלומ'ען.
נאר דער סם פון רוה־זאמד האט די משא שווער.
צעשווימען זיך די גרויע שייערן — אהער א וואנט, אהין א וואנט.
אהן באוועגונג צעשווימען די טויטע שייערן...
עס ווינטיגען און צעווינטיגען די ווענט.— אהן באוועגונג...
ווינט־ווענט, ווענט־און־ווינט אהער אהין.— אוים ווענט! אוים ווינט!
ווי זאל איך אהין אריינקומען?! ווי זאל איך אריין!
וואונדערליכע קאלירען־אימפולסען גליווערען אין חושך.
און ס'הויבט זיך ווידער אויף א קעלט, די נאכט קעלט.

ערד.

די ניט פעסטקייט פון דער ערד אונטער די טריט מיינע.
מיין ניט פעסטקייט אויף מיין נאכקרימענדען שאטען.—
זאל עס קומען פאר א לײדיגען הימעל אינדערהויך און בעטען.
ווען דאס בלוט מיינס שטיקט אין זיך דעם אומעט
איז א גרויסער קבר פאר מיר אפען.—
ווען קאן מען עס פארטרויען וואס מען זעהט?
וועמען קאן מען דערצעהלען וואס מען צווייפעלט מעהר ניט?—
אין די צימערען דרעהט זיך מיין פרוי אליין... מיין קינד אליין...

געה איך ווידער צו דעם פענסטער, צו דער גאס,
זעה איך דאס נעכטיגע און דאס מארגענדיגע.
און אביסעל פונם איבערמארגענדיגען אין דער גאס...
הויבט אן שטילערהייט דאס בלוט מיינס פעשטשען זיך.
וויל עס וויינען, וויינען נאר אביסעל, ביז...
אהן א טרער, אהן סענטימענט, אביסעל, ביז...
נאר — איך זעה אביסעל פון דעם איבערמארגענדיגען.
שווייגט דאס בלוט מיינס...
ווינקלען פון אן עלענט הויז, מיין עלענט הויז.
באהאלט זיך מיין קינד פאר זיך אליין אין א ווינקעל
און שלאפט איין — מיין פרוי שלאפט אויכעט איין —
(נאכט אין אלע ווינקלען!)

שטענדיג ליגט מיר פאר׳ן אויג א גרין־געלער מיסט
פון אלץ וואס רוקט זיך אוועק פון מיר, פויזענדיג,
און מאכט נאך ווייכער די ניט פעסטקייט פון מיינע טריט.

אויפ'ן מאַרגענשפּיץ.

אויפ'ן מאַרגענשפּיץ זיצט א שווארצע עלענטע וואַראַנע.
וואס וויל די וואַראַנע אויפ'ן מאַרגענשפּיץ מתקן זיין?
ריינע פּאַסען ליכט וויקלען זיך ארום דער ערד דער נייער.
און ווערען בלוי און גיסען זיך אריין אין הימעל...
אויפ'ן מאַרגענשפּיץ זיצט א שווארצע עלענטע וואַראַנע.
און זאָגט דער וועלט אַז אַז עס קומען ווינטען פון אומעטום:
אַז עס קומען גרויסע ווינטען אַז פון צפון וועלט און פון דרום־וועלט.
און די זון פון מזרח וועט שוין מערב'דיג ווערען.
און איינגעמען די ווארימקייט אין זיך.
און ס'וועט ווערען ווינטער.

אויפ'ן מאַרגענשפּיץ זיצט א שווארצע עלענטע וואַראַנע.
מעלאַנכאָלישע שטיבער קוקען אינדערהויך צו איהר.
ריינע פּאַסען נאַכט שיילען זיך אראָפּ פון בלינדע פענסטער.
און ווערען בלוי און גיסען זיך אריין אין הימעל.
די ערשטע סטעשקע אינם טאָג הויב איך אַן אויסטרעטען.
זעה איך בלויז די וואַראַנע אין דער גאַנצער הויך.
און פון אונטען קוקען די מעלאַנכאָלישע שטיבער, ארויף.
און אַט קוקט שוין די וואַראַנע צו מיר ארונטער...
אלע מעלאַנכאָלישע שטיבער קוקען שוין אויף מיר.
און די טונקעלע פענסטער קוקען שטאַר אויף מיר.
און ווערען ליכטיגער און ליכטיגער...
מיר איז קאַלט און שנייאיג —
עס וועט ווערען ווינטער...

קינדער.

די שענקייט פון אונענדליכען לוסט פון די פרויליכע אויגען
שיינט איצט אויף דער מאַי־שטאָט — ס'איז זומער ארום און ארום.
ווי ווייס־ריינע הינער, די מיידלעך אין ווייס־דינער קליידונג,
אין שטרויענע היטלעך, און פנימער זינדיג און פרומליך און כלומר'שט...

איך האָב זיי ניט ליב אָט די מיידלעך די פולע מיט ליבע אין זומער,
כאָטש כ'ברען צו זיי אָפט און פארלעש אין זיך זינדיג דעם פלאַם פון מיין זינד,
כאָטש שלאָפען וואלט איך מיט זיי אלע געקאָנט און אודאי געוואלט —
מיין גוף איז באשיידען, באשיידען און שלאָפט אזוי מיך אזוי שטום
ביי דער זייט פון א פרוי, און ביים זייט פון דער פרוי א קליין קינד,
ס'איז מיין אייגען קליין קינד — איך האָב עס געבראכט אויף מיין וועלט,
און האָב איהר געגעבען מיין וועלט...

און די פרוי וואס מען שלאָפט מיט איהר שטענדיג איז אויך דאָך א קינד
די אומשולד פון קינדישע טויטען און לעבענס רוהט דאָך אין איהר לייב.
אויף איהר שלאָפענדען פנים פארנעפלט דער טריבער געדאנק,
וואס דער מאַן קאָן ניט אויסרעדען קיינמאָל פאר איהר,
און געהט מיט איהם אום אין די כעס'יגע אויגען,
ביי־טאָג אין דער שפעטקייט פון זון,
און ביי־נאַכט אין דער שפעטקייט פון חושך,
דער מאַן — אזא מאַן ווי איך..
א פיל־פארלירענדיגער און פיל פארוואָרפענדיגער...

מען זאמעלט אוצרות.

מען זאמעלט אוצרות אינדערמידקייט, אינדעראלטקייט, אינדערפינסטער.
צושפּאַלטענע נעכט, צוריסענע טעג—אויף שמוץ פון גאָלד און בלוט.
רויען זיך די קראנקע קעץ פון עלענט און פון אמביציע
און צוקריכען אינם שמוץ פון גאָלד און פארבען מוטנע.
עס רייסען הענט זיך פון די פולע געלדיגע קעשענעס ארויף, ארויף...
און ווילען רופען, וועקען, מיטנעמען מיט זיך אהין, אהין — — — —
וואוהין? ווער ווייס? ווער גיט זיך אָפּ א חשבון דען דערפון?
צו הארט געווארען איז די ערד אונטער די טריט, אונטער דעם יאָך,
צו שטארק די יארען הימל וואס טרונקען רויכען פארשכור'נדיגע...
נאָר דאַרטען, ווייטער פון דער הארטער ערד איז הארטע וויסטעניש,
בלינדע גרינקייט שטעכיגע פון וועלדער און פון פעלזען.
גרויט און גרינט ארונטער די אומבאהאלפענקייט פון אלץ
וואס קאָן אַ אָטעם טון, וואס קאָן א פלאַטער טון, וואס קאָן א קוק־טון...
זונליכט און לבנה־ליכט און נערוועזע עלעקטריציטעט —
בלענדען איינס אין צווייטען זיך ארויז, און — נישטאָ קיין ליכט!
גרויקייט פון דער שטאָט, גרינקייט פונם פעלד, וויסטקייט פון מיין בליק,
אלץ איינינעם — אלטקייט, מידקייט, פינסטערקייט, אָפענע וואונדען,
אָפּט, אינדערפריה אין הייסען גאָלדצושמאַלצענעם יולי־זומער,
טו איך מיך ניט אָן, איך געה א נאַקעטער ארום אין צימער
הינטער צוגעמאַכטען לאַדען און פארקייטעלטער טיר,
האָב איך בלויז אָט דעם איינציגען געדאנק:
א גרויסער שווארצער צער־ליילעך דארף זיך אויסשפּרייטען אינמיטען
טאָג־רויש פלוצלינג

און אלץ פארדעקען אויף א ווייל, א קורצען ווייל נאָר,
און אלץ און אלע וועלען זיך דערקענען דורכ'ן שווארצען טרויער,
ליגען אויסגעצויגען מיט די פנימער צו דר'ערד, נאָכגעבענדיגע...
און בלוט וועט רינען פון יעדענס אויגען...
בלוט און פינסטערניש!
בלוט און פינסטערניש.

באמערקטע דרוק-טעותים.

י צווייטע שורה פונם ליד „אין קלארע וואסערן“, ז. 23, דארף זיך לייענען: טראגט ווי אויף וועלן טונקעלע מיין גלויבענדיגען אומעט.

י עלפטע שורה פונם ליד „א פלויט“, ז. 35, דארף זיך לייענען: עס קומען די רויבפויגעל צום ראנד פון מיין וועלט.

י זיבעצענטע שורה פונם ליד „א הינטערגאס אין מאנטרעאל“, ז. 177, דארף זיך לייענען: שפילט ער שלאנגען גרינע, בלויע, גאלדיג־שטארבענדיגע.

י ערשטע שורה פונם פערז אינם דריטען ליד פון „צולעכערטע שאטענס“ ז. 181, דארף זיך לייענען: זיי פאלען אויף גאסען אין מילדע פרימארגענס און דורשטען נאך גראז.

ארטיסטישע דרוקעריי
מאנטרעאל, קאנאדא